

Debreceni független Újság

politikai napilap

Egy tizenöt éves jubileumra

Irta: Thury Levente

Hírdetősziplokon plakátok egész sora hívja fel a debreceni polgár figyelmét egy jubileumra: az Ébredő Magyarok Egyesülete ünnepli fennállásának tizenötödik esztendejét. Nem mindenki számára tiszta öröm ez, aki józan szemmel néz végig a magyar közélet legutóbbi tizenöt esztendején s az Ébredő Magyarok Egyesületének vezetői nemcsak ügyzsgalmukról, hanem politikai rátermetlenségük s mindenekelőtt naiv jóhiszeműségükről tesznek tanúságot, hogyha még van kedvük ünnepelni ezt az elmúlt tizenöt évet s benne egyesületük szereplését. Mert a magyar történelemben sohasem volt elpocsékolhatóbb másfél évtized s aligha volt társadalmi csoport, amely jobban odaadta volna magát a nemzetet tehetetlenné tevő erők szolgálatának, mint az ÉME. Ha pedig ennek az egyesületnek a vezetői ezt még mindig nem látják, akkor valóban el kell ismernünk jóhiszeműségüket — zavaros teóriákat követő naivitásuk mellett — hiszen ha öntudatos, komoly, a nemzet érdekében való politikára képesek lennének, akkor most éppen nekik kellene minden figyelmet elterelniük a kimúlásra végképen megérett egyesüléséről.

Tévuttra siklanánk, hogyha az ÉME szerepének megítélésénél mi is ott kezdenénk, amin fogják kezdeni ezen a jubileumon. Mert hiszen kétségtelenül fog szerepelni a szónoklatok során hosszú lajstromokban, hogy mit tett az ÉME életének másfél évtizede alatt. Végtelenül hosszú és végtelenül üres frázis-sorozatokban puffog el majd, hogy miként „ébresztette fel egy nemzet öntudatát”, miként állott oda „a vallás, a keresztyénség szellemének oltalmára”, hogy szervezte meg az ifjúságot, milyen eszközökkel küzdött annak „jövője biztosításáért” s mint „vitte bele a nemzet köztudatába a fajvédelem eszméjét”.

Ez hamis út és nem vezetne eredményre a szónokokkal való vitatkozás sem, mert a frázisok mellett megfogható adat nem lesz majd e szónoki beszédekben. Ellenben célra vezet, ha kissé körülnézünk: mit nem tett az Éme egy olyan másfél évtized alatt, amelynek nagyrésztében valóságos hatalom volt a magyar glóbuson? Mit nem tett, amikor olyan hatalom volt a kezében, amely még magyar társadalmi egyesületében sohasem, amikor keresztül tudta vinni, hogy magántulajdon törvényes jogszabályait másították meg a kedvéért, amikor az ellene való szólamlást szinte a nemzet káromlásának volak hajlandók minősíteni, amikor miniszteriumokat buktatott meg, törvényeket hivat életre s a nemzeti javak elosztásának nem egy pontján a maga javára volképes változtatásokat végbeinni? Kezdjük talán az ifjúságon, amely

az ÉME erőtartéka s létének alapja volt. A zsidógyűlölet jegyében indította meg az ÉME az ifjúság jövőjének biztosításáért folytatott harcot. Berendezte-e hát a magyar életet olyanná, hogy az kenyeret adjon az ifjúságnak? Egy olyan küzdelemben, mely csak a diplomás ifjúság jóvoltáért indított osztályharcnak volt nevezhető, amelynek érdekében az iparos, a földműves, a kereskedő magyar ifjúság panaszeit még szóhoz jutni sem engedték, elérte azt, hogy ma 8000 körül van az állás nélküli diplomások tömege. Nem tudott életlehetőséget adni a magyar ifjúságnak, de a fajvédelem jelszavának másfél évtizeden át való örökös hangoztatása mellett nem tett egy lépést sem a magyar faj égeő szociális kérdéseinek megoldása érdekében, de nem tudott törvényt hozni a földreformról s nem tudta biztosítani még annak a korcs földreformkísérletnek a becsületos végrehajtását sem, amelyet ez a tehetetlen korszak a nemzet életét biztosító földbirtokpolitika hiélképtelenné tételére kénytelen-kelletlen megcsinált. Hírde az elszakított magyar területek népének siralmait, de nem tudta megselekedni, sőt kísérlet sem tett rá, hogy az 1924—29. évek fölöslegeiből az elszakított magyarság élethálálharcában megsegítésére akárcsak morzsák is jussanak. Belső és külső tehetetlensége a magyar faj igazi védelmében még azokat is megakadályozta, akik tenni akartak ezért a célért valamit. Az egyetlen eszme pedig, amiért az

ÉME nemcsak beszélt, hanem tett is valamit, az antiszemitizmus, csak arra volt jó, hogy elrejtse az igazi problémákat, az égető szociális és a magyar faj fenntartását, jövőjét biztosító kérdéseket. Nem vetlék észre s hiába mondták nekik, nem akarták belátni, hogy ezzel a terméketlen, a nemzetnek nem is egy oldalról ártalmas antiszemitizmussal, a zsidókérdésnek mesterséges felfúvásával csak azoknak az öröknek használnak, amelyek az alkotás és a nemzetvédelem legsürgetőbb idejében tehetetlenre akarják kényszeríteni önző céljaik érdekében a magyar nemzet egyetemes erőit. Nem is kis részben, hanem a kezdeményező felelősségével az ÉME az oka annak, hogy az elmúlt tizenöt év alatt nem látnk más problémát, mint a zsidókérdést s most, amikor a legsúlyosabb idők szakadtak reánk, már hiába tárulnak megdöbben szemünk elé az elmulasztott kötelességek, amelyekkel még lehetett volna a válság ellenében oltalmazni a nemzet ápláló erőforrásait. Nézzünk végig a néptelenné vált magyar falvakon, amelyeknek földjét sváb és más nemzetiségek hullámai egyre jobban mossák ki a magyarság talpa alól. Nézzünk végig azokon a hajdúsági falvakon, amelyek hajdan a magyar népszaporulat forrásai volak és tizenöt év tehetetlen politikája folytán már maguk is fogyó tendenciát mutatnak a beteg, elszányult, elvannadt nemzedék gyér soraival ajándékozzák meg a magyar néptörzset. Nézzünk végig az iskolázásra képtelenek lévén, már

csak analfabéták, vagy félig analfabéták tömegeivel növelik a magyar problémák számát. Nézzünk végig a elkoldusodott egyházakon, amelyek földön, amely a termelésben elmaradt, termelő erejében elszegényedik. Nézzünk végig a kisiparon, amely elpusztult. Nézzünk végig a kereskedelmen és gyáriparon, amelyek a kedvezményezett vállalatok pöffeteg növekedése mellett ma sokkal kevesebb ember eltartására képesek, mint az ÉME működésének elején. Nézzük meg, hogy mennyire ki van zárva a maga sorsának intézéséből az a magyar nép, amelynek földműves és iparos, munkás tömegei kasztszerűen rekednek lenni és szenvedik a legnagyobb nyomort s amelyeknek igazi pártfogójuk sincs. Nézzük meg és kérdezzük meg az ÉME-től, hogy mindezekben mi örömet talál a jubileumhoz, mi örömet talál, amikor annak, hogy mindez így van, hogy mindennek a szerencsétlenségnek elhárításáért nem történt semmi, talán tudatosan, talán öntudatlanul, de bizonyosan igen nagy része az Ébredő Magyarok Egyesülete.

Hogy még ma sem látják részükét abban, hogy a magyarság az lett, ami ma, hogy pusztuló fajjá vált, hogy ma még jubilálni van kedvük azt, amit hatalom lévén ebben az országban, tenni elmulasztottak, arra mutat, hogy az utolsó tizenöt év magyar sorsának öntudatlan hatóerői volak. De ez az öntudatlanság ilyen súlyos következmények mellett nem mentség s ilyenképen kár volt a jubileum zaja, amely csak újból meghibonyítja az ÉME szerepét a szerencsétlen ország sorsának alakulásában. A debreceni jubileum így öngigazolás lehet, de nem más, mint: a politikai és nationális vakság igazolása. Ami nem érdem, hanem szegyen.

Maniu himnuszt zengett Precupról a hadbiróság előtt

Rendkívül súlyos tanuvallomások is elhangzottak az összeesküvők vezéreiről

Bukarest, április 21. A bukaresti hadbiróság folytatta Precup Viktor alezredes és összeesküvő társai büntetésének tárgyalását. Valamennyi vádlott ártatlanságát hangoztatta. Nagyon érdekes volt Nasasu vádlott vallomása. Nasasu kijelentette, hogy az összeesküvés nem a király, hanem „egy nő” ellen irányult. Ebből a vallomásból és a vádlottak egyéb kijelentéseiből az derül ki, hogy az összeesküvők tulajdonkép

Lupescunét akarták meggyilkolni és a király azzal, hogy Precupot és társait elfogatta, Lupescu asszony életét mentette meg. Dordea hadnagy ártatlanságát hangoztatta. Nincs tudomása arról, hogy Precup a király ellen összeesküvést tervezett volna. Ő ilyesmire nem járult volna hozzá. Dordea, akit azzal vádolnak, hogy ő szerezte a robbanó anyagokat, kézigiránatókat, pisztolyokat és tölényeket, visszavonta az ügyészségen tett vallomá-

sát. A katonai ügyész ezért szemrehányást tett neki a tárgyaláson. — Látja, barátom, én jól bántam magával az egész kihallgatás alatt. Feketekávéval és cigarettával traktáltam. Most adott válaszait látva, sajnálom, hogy nem adtam oda a revolveremet, amikor kérte. Azt hiszem azonban, hogy hiába adtam volna oda, mert ön gyáva ember és nem élt volna az alkalommal. Dordea keserű hangon felelt Hattianu ezredes főügyésznek:

— Most tegyen velem próbát a főügyész úr...

Ezután megkezdődött a tanúkihallgatás. Elsőnek Barbu ezredesét, a bukaresti csendőrség parancsnokát hallgatta ki a hadbíróóság.

— Igaz-e — kérdezte az elnök —, hogy Precup egy éjszaka Önhöz ment és kérte, hogy bocsássa rendelkezésére a parancsnoksága alatt álló két csendőrezredet?

Barbu: Igaz. Egyik

éjjel két óraker megjelent nálam Precup és kért, öltözzem fel és ezredemmel vonuljak ki oda, ahová ő kívánja.

Kívánságát visszautasítottam. Precup ekkor revolvert rántott elő és azt rámszegezve újra felszólított, most már parancsolólag a kérés teljesítésére.

„Nyugodtan léhatsz — mondtam —, úgy sem hallgatok rád.”

Precup erre alábbnagyon a parancsoló hanggal és újra kérte, hogy vonuljak ki ezredemmel az uccára legálább azért, hogy lássanak. Ezt is megtagadtam, mire Precup eltávozott.

Az elnök: Mi csinált Ön ezután?

Barbu: Jelentettem a dolgot Pop belügyi államtitkárnak, aki politikai ügyekben feleltesem volt.

A szembesi és alkalmával Precup tagadta a beszélgetés összes részleteit.

A következő tanu Tzanu őrmester volt, aki az összeesküvést leplezte. Gránátokat kellett volna szállítania Bukarestbe. Ő azonnal jelentette a dolgot ezredesének. Húsvét előtt, amikor megérkezett a parancs a szállításra, az ezredessel együtt kicserélte a gránátokat más, veszélytelen dolgokra s ezekkel jelentkezett Bukarestben a megjelölt személyeknél. — (Vele együtt dektívek mentek az összeesküvőkhöz.)

Precup cselédjé előadta, hogy gazdájához sok tiszt járt, de hogy miről tárgyaltak, nem tudja. Egy hadnagy Precup letartóztatása és a házkutatás megtartása után súlyos bőröndöt vitt ki gazdája lakásából.

— Szép kis házkutatás lehetett az — mondotta a katonai főügyész. — Hogy lehet az, hogy egy ilyen hatalmas bőröndöt nem találnak meg a hatóságok?

Manoilescu, Dobrescu és Voicu Nicescu volt: nemzeti parasztpárti miniszterek kihallgatása következett ezután. Precupról valamennyien elismerően nyilatkoztak. Dobrescu volt földmívelésügyi államtitkár hangzott, hogy nem hiszi, hogy Erdélyi fiai képesek lennének uralkodóik ellen fegyvert emelni. Az az érzése, hogy az összeesküvésért megrendezték és hajszát indítottak Precup ellen. Az elnök nem engedte, hogy a

Egy rendkívüli árajánlat!

Mosó gyermekkötény P —.75-től	Női milánéz nadrág P 1.—től
Gyermek játszóruha napozáshoz igen alkalmas . . . . . —.98 „	Női csipőszorító 2 gumibéttel . . . . . 2.60 „
Gyermek ripsz vászon ruha sok színben . . . . . 1.70 „	Női harisnyatartó . . . . . —.78 „
Gyermek panama ruha minden szín . . . . . 1.90 „	Divat ruhavászon . . . . . 1.18 „
Gyermek ruha grenadin tipin himzéssel . . . . . 2.20 „	Buret: férfi és női ruhára . . . . . —.90 „
Fiu len joppé kabát . . . . . 3.20 „	Panama divat színek . . . . . 1.10 „
Gyermek piké kabát . . . . . 2.— „	Selyem fényű alsó lepedőre p. s. vászon . . . . . 1.38 „
Napozó gyermek ruha . . . . . —.88 „	Férfi sokni, divat minitás . . . . . —.58 „
Gyermek reform nadrág milánéz . . . . . —.88 „	Darázsészkes strand törülköző . . . . . —.98 „
Fiu tiroli nadrág bőrérős . . . . . 2.10 „	Férfi atléta ing fehér és fekete . . . . . —.80 „
Gyermek harisnyatartó . . . . . —.50 „	Férfi sport ing . . . . . 2.36 „
Flanel takaró igen jó minőség . . . . . 4.90 „	Férfi rövid nadrág színes . . . . . 1.28 „
Ing panama . . . . . —.98 „	Fehérműre alkalmas mosott P. vászon és siffon . . . . . —.98 „
Gummikötény, tarós minőség . . . . . —.85 „	

CREPE DE CHINE IMPRIMÉ PAZAR KIMINTAZÁS, DIVAT RUHA VASZNAK, DIVAT SOTTIS TAFTOK, GYERMEK SPORT HARISNYAK, SOKNIK, KESZTYÜK, FÉRFI ÖLTÖNYHÖZ TELJES HOZZAVALÓK NAGY VALASZTÉKBAN ÉS RENDKÍVUL OLCSÓ ÁRBAN

PETRIK KÁROLY

női és férfi divatüzletében • Szent Anna u. 5. Telefon 12-44.

tanu tovább beszéljen.

Maniu Gyula a kihallgatás során felsorolta Precup érdemeit, amelyeket a vádlott az uralomváltozás és a restauráció során szerzett. Lehetetlennek tartja, hogy Precup a király elértére tört volna. Mindig egyik leg-hívebb embere volt a királynak.

Kiváló román hazafi, aki életét nem egyszer tette kockára, hogy az ország sorsát jobbra fordítsa.

A védők kérdéseket intéztek Maniuhoz a király körül tömörülő kamarilla működéséről, az elnök azonban nem engedte meg, hogy Maniu Gyula válaszoljon, azzal, hogy ez nem tartozik a per anyagához. Ezután Zelea Codreanu, a Vaszgárda volt főparancsnokát, Bocu Severt, volt bánati minisztert és Dan Severt hallgatták ki. Azt vallották, hogy nem tartják képesnek sem Precupot, sem társait összeesküvésre.

Jusson a vidéknek is bőven a megnövekedett idegenforgalomból

A „Takarékosságok” tulajdonosai Pesten központi propagandairodát akarnak felállítani a nagyvidéki városok idegenforgalmának fejlesztése céljából

Rendkívül érdekes és életrevaló tervvel foglalkoznak a nagy vidéki városokban prosperáló „Takarékosság” kereskedelmi hitelszervezetek tulajdonosai. Miután az idegenforgalom óriási arányokban fejlődött az utolsó időkben és mivel a Magyarországra érkező külföldiek tömegének jelentékeny része nem csak a fővárosra, hanem a hamisítatlan magyar vidék kulturális és természeti kincseire is kíváncsi, kétségtelen, hogy már ezen a nyáron sokkal több külföldi útas kerül el vidékre is, mint az utóbbi években. Éppen ez a felismerés készítette a „Takarékosságok” tulajdonosait arra a megfontolásra, hogy a vidék számára idegenforgalmi szempontból óriási jelentősége volna annak, ha Budapesten felállítanának egy olyan központot, amely egyrészt a nagy vidéki városok felé irányítaná

és elosztaná a külföldi vendégeket, másrészt olyan kulturális attrakciókat nyújthatna, amelyek még a legkényesebb globe rottereket is kielégítenék. A vidéki városok kereskedőtársadalma kétségkívül hatalmas hasznát látná a fellendülő idegenforgalomnak, hiszen a külföldi vendégek nem üres kézzel érkeznek Magyarországra, a kereskedőinkre pedig igazán ráfér, hogy a katasztrófálsan megcsappant forgalmat feljávíthassák.

Tegnapelőt már beszámolt a Független Ujság arról a nagyszabású akcióról, amely a miskolci „Takarékosság” kebeléből indult ki. Ennek a Takarékoságnak egyik tulajdonosa, Siposs Géza, olyan tervet dolgozott ki, amely méreteinél fogva nemcsak vidéki, hanem világvárosi vonatkozásban is figyelemreméltó. Siposs terve szerint az Avas déli lejtőjén egy 10—12.000 személy befogadására alkalmas állandó jellegű szabadtéri színházat állítanának fel, ahol nyári szezononként 10—12 előadást tartanának a legkiválóbb művészek közreműködésével, nagyon olcsó helyárak mellett. Ha ez a terv megvalósulna, sokat javítana a szociális viszonyokon is, hiszen egy-egy ilyen előadás óriási művészi és technikai személyzetet foglalkoztat és juttat kenyérhez, másrészt pedig a környékről, a fővárosból, sőt külföldről is — megfelelő propaganda mellett — ezerszámra ösztönlenének a kíváncsiak és remekül fellendítenék a város forgalmát. A miskolci „Takarékosság” kötelékébe tartozó kereskedőké a főrdem, hogy nemcsak átlátták Siposs eszméjének a jelentőségét, hanem okos áldozatkészséggel kijelentették, hogy a terv megvalósulásának elősegítésére 25 ezer pengő hajlandók kölcsönözni. A hivatalos város a kereskedők példája után már meg is szavazott egy tekintélyes összeget az amfiteátrum felállítására és már a legközelebbi napokban a kuluszminiszter is dönteni fog, hogy az állam mekkora összeggel járul az ügy sikeréhez. Siposs Géza fáradhatatlan buzgalommal dolgozik tovább a hatalmas terv valóra váltásán, amelynek várható sikerét az is előrevetí, hogy Siposs hosszú évek óta tanulmányozta külföldön az idegenforgalom szervezési problémáit, hét nyelven beszél és szakkörökben egyhangúan elismerik koncepcióinak realitását és nagyvonalúságát.

— A frontarcosok vasárnapi összejövetele. A frontarcosok debreceni csoportja vasárnap, 22-én este 7 órai kezdettel családias összejövetelt tart, melyre a bajtársakat és azok hozzátartozóit meghívjuk. Az összejövetel táncsal van egybekötte, kisebb számok előadása nincs kizárva. Vigalmi bizottság.

Fejfájás

ASPIRIN TABLETTAK

A valóságért és jószágért a Bayer kereszt szavato, mely minden csomagoláson és tabletán látható.

Gyógyszertárban kapható.

VIGSZINHÁZ

MA, VASÁRNAP ÉS HOLNAP, HÉTFŐN

16 ÉVEN ALULIAKNAK IS

a halhatatlan szerelem és a vad gyűlölet drámája az óriási sikerű

Eszkimó

Az „Északi Sark „Trader Horn”-ja

Előadások vasárnap 3—5—7—9 óraker, hétfőn 5—7—9 óraker

AZ ELSŐ ELŐADÁSON MINDKÉT NAP MÉRSEKELT HELYÁRAK

A bajtársak haragszanak az egyetemi tanácsra

Tüntetőleg távolmaradtak az egyetem hivatalos Tisza-émlékünnepélyéről

Szombat délelőtt közgyűlés keretében ünnepelte az egyetem nagy névadója születésének évfordulóját. A díszudvarra pont tíz órakor vonult le az egyetemi tanács Varga Zsigmond rector magnificus vezetésével. A kollégiumi Kántus Nemzeti Híszkegye után a rektor megnyitó beszédét mondta el, méltatva Tisza István gróf nagyságát. Tóth Lajos c. ny. r. tanár emlékbeszédet mondott a felejthetetlen emlékü politikus saját szavait idézve. Igazolta, hogy a volt miniszterelnök soha sem akarta a háborút, de amikor már nem lehetett kitérni előle, teljes erejével azon fáradozott, hogy nemzetét győzelemre vigye. Nagyságát semmi sem mutatta inkább, mint az a körülmény,

hogy kevéssel halála után már örökéletű szervezetet neveztek el nagy nevére. Valóban ez a legtöbb, amit adhat egy nemzet a fiának, de az is a legtöbb, amit az adott nemzetének.

Befejezésül a Himnuszt énekelte a kollégiumi Kántus.

Érdekes jelenség volt, hogy a helybeli notabilitások teljes számban megjelentek az ünnepélyen, de az egyetemi bajtársi egyesületek nemcsak távol maradtak, hanem teljesen külön ünnepélyt rendeztek. Gyülekezöjük az egyetemi sportpályán volt, majd a Tisza-szobor előtt hódoltak az elhunyt emlékének. Ezideig titok, hogy miért történt tulajdonképpen ez a kínos, tüntetésszáműző eset?

Amikor az első uccaburkolást és a piac világítását követelték Debrecenben

Debrecen polgárságának az utóbbi időben egyik legnehezebb kérdése a sok és nagy közteher mellett a burkolási hozzájárulás. Fenyegető rém ez a még mindig eldöntetlen nehéz kérdés. Olyan nehéz, hogy még a minisztérium sem tudja eldönteni, hiába járnak föl hetenként legalább egyszer polgármester, műszaki tanácsos, főszámvéző, helyettes polgármester, hogy segítsenek döntögetni. Nem sikerült eddig a döntés. Pedig ez a burkolozási kérdés ugyancsak nehéz. Sokan azt hiszik, hogy a burkolozás dolga csak azóia van, amióta kitalálták a macskafej kövezetet minden szekér- és gyalogjáró kárára, bajára szenvedésére. Mert arra találták ki. Mert nem igaz, hogy a pokol útja jó szándékkal van kikövezve. Dehogyan. Macskafej kövel. De csak a kapuig, mert a pokolban ott fő állandóan az aszfalt, meg a szurok, ott há bizonyosan sima, prima autók vannak már igen régen. Bizony nem az a első évzedekek emberei bűnösök a burkolozás gondolatának megszületésében. A bűn sokkal régebb. Hogy pontosak legyünk, éppen száz éve, hogy ez a gondolat, az a gondolat, hogy burkolni kellene az utcákat, megszületett. Az őszi-avaszi debreceni sártenger bizonyosan felborzolódtat a nyári por-óceán dühösen füstölgött fel, borítván sűrű, nehéz szürke fellegekbe az öreg, gyanútlanul pihenő debreceni utcákat. Hallatlan dolog is lehetett a követelés, hogy az utcák szűzi érintlenségét nehéz kövekkel borítsák be. Akkor, amikor a Fehér Lóba, meg az Arany Bikába a bálba még sokkal később is csak szekéren volt szabad elmenni a székről is csak ölben kellett vinni a női személyzetet, hacsak bokáig, térdig nem akart valaki besározódni. Hiszen erről keletkezett a csuf mendedonda, hogy Debrecenben a puttonban viszik a leányokat a bálba.

De hát hiába. A mégis mozog a föld elve alapján ez a kis darab hazai föld is megmozdult, megszületett a vágy, hogy a debreceni por és sárlepel is kótakarót kapjon. Ezelőtt éppen száz évvel. 1834-ben. A Nemes Városi Tanács jegyzőkönyvében találjuk ezt írva. Sőt még többet is. A rossz nem jelentkezik egyedül. Ugyanegy mondatban vetették el a mai gázgyár és villamos mű gondolatmagvá, uccai világitást követelvé-

Debrecenben! Ime így:

„Szóba jöven, hogy kívánatos dolog volna a gyalogutakat minden uccában téglával vagy palólóval kirakni s ekképen esőss időbe is járhatóvá tenni, továbbá a piacot éjszakának idején lámpásokkal kivilágítani.

Senior Deretskey József, Bayler István, Esküdt Beregszászy Pál és Szöllösi János urakra biztatott, hogy tegyenek javallatot az eránt, mimóddal lehetne a gyalogutak kirakását és a piac kivilágosítását legjobb móddal eszközölni.

Bizonyosan hosszú szaktanácskozás indult meg a „legjobb mód” kitalálására. Lehet, hogy versenytárgyalás is volt ebben az ügyben. Kétségelen, hogy Senator és Esküdt uraimék nem a bi umac és tarmak és nem a faragott kiskockakö mellett döntöttek, mert ami reánk maradt u áruk, ezek egyikére sem hasonlított. De mindegy ha ezekre csak most tértünk is reá, ezeknek az ósét: a fapadlót és téglát mégis csak ök rakolták le és ök találták ki, hogy sár-

Uránia

STRAUSS JANOS melódiáival a

KÉK DUNA KERINGŐ

a vidám, hangulatos, mókás vígjáték

ADELE KERN és SZÖKE SZAKÁLL főszereplésével

és a magyar integritás legszebb propaganda filmje:

HUNGÁRIA

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, holnap, hétfőn utóljára 5, 7 és 9 órakor. AZ ELSŐ ELŐADÁSOK MÉRSEKELT HELYARAKKAL

Költözködik

	P		P
1 kg. parkettbeeresz'óviasz japónika	—'48	1 üveg „Hermelin” fém-tisztító	—'26
1 doboz 1/4 kg-os „Crysal” elsőrendű parkettpaszta	—'78	1 üveg „Csillám” kályha-ezüstöző hóálló 50 gr-os	—'58
1 doboz 1/4 kg-os „Crysal” folyékony parketttisztító és fényesítő szer kiváló jó minőség	—'90	1 doboz 1/4 kg-os kádpaszta	—'50
1 drb „Crystal” különleges finom parkettkocka	'38	1 drb szőnyegkefe	—'64
1 drb 1/10 kg-os parkettfényesítő kocka	—'18	1 drb parkettkefe elsőrendű	1-20
1 kg. kenőszappan	—'52	1 drb 00-ás surolókefe magyar gyártmány	—'14
1 lit. pe roleum	—'28	1 drb bartwisch 0-ás gar. tiszt a lószőr	1-26
1 lit. nehéz benzín	—'52	1 drb lábtörölő 00-ás japán	—'98
1 üveg 1/2 lit. „Izsák” szőnyegtisztító	—'96	1 kg. olajfesték prima fehér v. szürke	1-20
1 drb „Pauia” színezőszappan 45dkg-os	—'40	1 kg. olajfesték (nem különleges színek)	1-
1 csg „Hermelin” mosópor	—'48	(Az olajfestékek doboz nélkül értendők)	
1 csg „Dalia” áztatópor	—'18	1 kg. zománclakk középminőségű (email)	1-94
1 kis üveg „Hermelin” kékítő	—'16	1 kg. borostyánlakk középminőségű	1-94
		1 kg. brunolin	1-20

IZSÁK JÓZSEF R. T. vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata.

Központja: BUDAPEST, V., Pozsonyi-ut 63.

8. sz. fiók Debrecen, Csapó ucca 17. Telefon 26-55.

ban is járhatók legyenek a gyalogjárók, amit bizony még most sem, mi sem találtunk ki egészen.

— Balesetek. Holes Jánosné, Bőszörményi út 17. szám alatt lakó asszony lezuhant a három méter mély pincébe. Oly szerencsétlenül esett, hogy három bordája elröböt. — Kovács Eszter 26 éves szobaleány véletlenül magára borította a forró vízzel felt fizeket és súlyos égési sebeket szenvedett. Mindkettőt a mentők részesei éék első segélyben, majd a klinikára szállították.

— Bélrenyhesség és kínzó főfájások, a máj és az epeúak bántalmaj, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalata igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélműködést kitünően szabályozza és erőlyes elvonó hatása következtében soványító kúrákra is igen alkalmas.

Mansz „Anyák Iskolája”

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége debreceni szervezete fennállása óta minden esztendőben tavasszal „Anyák Iskolája” címen előadássorozatot tart a nagyközönség, de elsősorban az édesanyák számára. Az elnökség most állította össze a közönség körében már jól ismert előadássorozat idei programját, mely a következő:

Április 24. délután fél 6 órakor: Elnöki megnyitó. 1. Pass László evangélikus lelkész: A gyermek és az édesapja. 2. Dr. Szondy György tanár: A gyermek és a könyv.

Április 27. délután fél 6 órakor: 1. Dr. Karl János gimn. igazgató: A gyermek és a tanítója. 2. Dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár: A gyermek és az orvos.

A további előadások, amelyeknek programját közölni fogjuk, május 1-én, 4-én, 8-án és 11-én lesznek.

KÁVEHAZBAN ÉTTEREMBEN CUKRASZDÁBAN BORBELYNAL

kérje A FÜGGETLEN UJSAGOT

Éjféli club

izgalmas filmregény.

Főszerepben:

CLIVE BROOK és HELEN WINSON.

és

Az élet iskolája

vígjáték.

SUSAN FLEMING és STUART ERVIN főszereplésével

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁS

Utolsó 8 nap • Blumenstein Vilmos Piac u. 14.

ket. Csakis ezzel magyarázhatom, hogy a nőtábornak az a maroknyi csapata, amelyet a sors egyéniséggel „vert meg”, rémülten próbálja eltírtkolni a „hibát”, igyekszik kiirtani magából a „különbséget”; ő is olyan akar lenni, mint a többi. Aki nem hiszi, hogy így van, kérdezze meg az ideggyógyászokat, hogy mennyi hisztériának az okozója ez az „elszűrülési vágy”.

A nők már megcsinálták a maguk saját külön falanszterét. Megérdemelné a Nobel díjat az a zseniális feltaláló, aki felfedné a módját, hogy miként lehetne őket ki-csalogatni belőle.

FARKAS LAJOS

14.500 pengőt fordít a város cserebogárirtásra

Ezidén is igen nagy mértékben indult meg a cserebogár rajzás, ami nagy veszéllyel fenyegeti a gyümölcsfákat és általában a növényzetet. Ezidén még nagyobb arányokat öltött ez a veszedelem, mert a rajzás szokatlanul nagy arányú. A város egyes szervei és így különösen a gazdasági ügyosztály és az elsőfokú közigazgatási hatóság minden intézkedést megtett a cserebogár irtására. Legutóbb 17 vagon cserebogarat szedtek össze. Most is nagy összeget fordít a város a cserebogár irtásra. Így az erdőhivatalnak 9000 pengőt, a köztemető gondnokságának 500 pengőt és az

elsőfokú közigazgatási hatóságnak 4750 pengőt utalt ki a cserebogár irtás költségeire. A polgármester több cserebogár beváltó hely felállítását rendelte el. Ezekben a helyeken különként veszik át a cserebogarat, különként 8—10 filléres árban. A beváltóhelyek csak élő cserebogarat vesznek át. A cserebogarat tartozik minden magángazdaság is irtani, mert amelyik nem teszi, annak terhére és költségére a hatóság fogja az irtást végeztetni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Gabányi posztó-üzlet olcsó árai: Debrecen szenzációja Piac-u. 1.

Szorgos munkával, óriási lelkesedéssel készülnek a Debreceni Hét impozáns megalkotására

Irta: Vági István ipartestületi elnök, vásárigazgató

Közeledik a nagy nap. A „Debreceni Hét” keretében, sőt — mondhatnánk — a „Debreceni Hét” koronájaképpen itt lesz a II. Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár, amelyet Debrecen érdekelt kereskedői és iparosai lankadatlan szorgalommal készítenek elő.

Lázás munkában, bizony nem gondtalanul készülődünk a nagy napra és amit a mult esztendőben a debreceni Ipartestület elnöksége, a debreceni Ipartestület előjáróságának igen sok tagja szívós, kitartó munkával néhány hét alatt hozott létre és amelynek nagyszerűségére még ma is szívesen gondolunk vissza és amelynek erkölcsi eredményei ugyszólván komoly bázist biztosítottak ennek a II. Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásárnak, melyet most is szívósan és rendületlen energiával készítenek elő.

Egy ilyen előkészített ütközetnek, amelyben feltétlenül és egész bizonyossággal diadalmasan fog felcsendülni a munka dicsősége, — vannak akadályozói is, vannak személyes motivumok, vannak vélt sérelmek, de vannak tényleges elnézések is. Hiszen aki benne ül és benne van a vásár megalkotásának gondjaiban és aki csak egy cél felé rögzíti le látását, bizonyára tévedhet is egyik-másik részletkérdésben, de ezeknek a részletkérdéseknek az eliminálása és tévedéseknek az elkerülése a közösség összehatásából kell hogy elintéződjék.

A vásár összeállítása, a résztvevők elosztása, a helyek kijelölése sokszáz kiállító részére olyan nagy munkát igényel, hogy az a néhány lelkes ember szinte kevésnek bizonyul már ma is. Ha pedig az építkezések megindulnak még jobban és a jelentkezések, amelyek eleinte még lassan, de mindnagyobb tem-

póban folytatódnak, úgy egészen bizonyos, hogy minden elgondolásunk valóra fog válni.

Hiányos a Debreceni Hét propagandája

De rá kell mutatnunk arra, hogy nagyon keményen nélkülözzük a „Debreceni Hét” egyéb vonatkozású propagandáját. A „Debreceni Hét”-tel kapcsolatosan még egyetlen plakátot sem láttunk és alig egy-néhány cikk jelent meg csupán. A vásár vezetősége önmagára van utalva és azonkívül, amit a város nagylelkűsége mutatott a szabad-

területtel, a szabadterület közművekkel való ellátásával, valamint annak planirozása kérdésében, amely jelentős támogatást biztosít ugyan, de a nagy propaganda tekintetében, amit pedig egy ilyen vásárnak feltétlenül meg kell szerezni és a „Debreceni Hét”-nek feltétlenül ki kellene fejteni, bizonyos tekintetben hiányos.

A vásár ügyvezető igazgatósága intenzíven foglalkozik most már azzal, hogy a vásár sikere érdekében még a „Debreceni Hét” propagandáját is kifejlesztje és az egész országban belevonja ebbe a propagandába az ipartestületek vezetőit.

A kiállítási pavilonok pompás alkotások lesznek

A nagy pavilonok építése a debreceni szemlélő előtt már mint technikai alkotás is megjelent. Az első, amelyet a Hoykos-rendszer szerint építenek, csodálatos konstrukciót mutat és az emberi elme nagyszerű alkotása. Egyszerű deszkalapokból olyan hatalmas boltíves termet hoznak itt létre szorgos munkáskézek, amely ezeknél az építkezéseknél is ritkaságszámba megy. Ezt az első pavillont a Tóth és Sebestyén r. t. cég építi, a második pavillont pedig Csapó László ácsmester, a Stefán-rendszer szerint. Ennek kilenc hatalmas boltíve lesz és a boltíveken fog elhelyezkedni a tetőszerkezet.

A Hoykos-rendszerű pavillon körül százaik fognak megjelenni a kisebb boxoknak, illetve fülkéknek és ezekben a fülkék-képezte udvarokban jelenik meg a kézművesipar, az élelmiszeripar, dísztagyák, iparművészeti cikkek és a debreceni iparágak kincsei. A másik udvarban, amely mindjárt az erdő bejá-

ratánál lesz és ahol a főbejárat van, gyáripari termékek nagyszerű pavilonjai teszik színesebbé a képet.

A debreceni Nagyerdő fái és lombjai alatt sétáló ezrek és ezrek olyan képet fognak találni ebben a felépített kis városkában, amely egészen bizonyos, hogy épp úgy felejthetetlen lesz rájuk nézve, mint azokra, akik azt megalkották. Mindezeket az építményeket összefoglaló stílusban Sajó István műépítész tervei alapján csoportosítottuk és a komplexum maga egy miniatűr világváros lesz.

Rohamosan jelentkeznek a kiállítók

A vásáriródban, amely egyrészt az Iparkamaránál, másrészt pedig a helyszínen végzi és végezni fogja a vásár dolgait, serényen folyik a munka. A jelentkezések napról napra fokozódnak. A közeli napokban már kb. tizta képet is fogunk

M e g h i v ó

mindazon hölgyek részére, akiket a Singer családvarrógépen előállítható tűmunkák érdekelnek

az 1934. április 23-tól május 20-ig tartandó

MŰHIMZÉS kiállításunk

megtekintésére, melynek kapcsán teljesen díjmentesen, gyakorlatilag bemutatjuk a Singer varrógépen előállítható összes modern tűmunkákat.

Kiállítási helyiség: Debrecen Piac ucca 79.

Gyakorlati bemutatás: naponként délelőtt 8—12 és délután 2—6 óráig.

A kiállítás megtekintése díjmentes.

SINGER varrógép részv. társ. Debrecen, Piac ucca 79.

tudni alkotni arról, hogy hány száz kiállítónk lesz.

Nagy aggodalommal tölti el a vásár vezetőséget, hogy a nagy jelentkezések miatt hogy fogják tudni elhelyezni a kiállítókat és bizony az a 70—80,000 pengő, amelyet az építkezésekre előirányoztunk, minden bizonyval növekedni fog.

A vásár rendjének fenntartására az államrendőrséggel történt megállapodások alapján is megtörténtek az összes szükséges intézkedések. A nagy forgalomra tekintettel a Nagyerdő forgalmát is szabályozni fogják és igen sok munkáskéz fog dolgozni, serénykedni azon, hogy díszessé és széppé tegyék a vásár környékét is. Nagy felügyelő- és ellenőrző-gárda fogja a vásár területén a rendet fenntartani s úgy a kiállítóknak, mint a látogatóknak biztonságérzetét erősíteni. Máris gondoskodás történik arról, hogy a kiállítók részére olcsó lakást, olcsó és jó ellátást biztosítsunk.

A vásár vezetősége az igazságos kritikát szívesen fogadja

Igen sok részletkérdése van még egy ilyen vásár megrendezésének, a részletkérdések mellett igen sok vita, differencia is merül fel és ahogy már előbb is jeleztem, vannak közömbösek, vannak kételkedők, de vannak rosszindulatú kritikusaink is. Nem feledkezhetem meg azonban az igazságos kritikáról sem, amely termékenyítőleg hat elgondolásainkra és sok jó gondolatot, helyes utra való terelést hoz létre. Mindenkit szívesen látunk és mindenki szívesen dolgozzunk együtt. Mindenkit kérünk a megértésre és támogatásra, mert ez a vásár nemcsak a vásárrendezés érdeké, — a vásárrendezés csak teljesíti a kötelességet az iparral és kereskedelemmel szemben. Ennek a vásárnak a megalkotása életérdeke a debreceni iparnak és kereskedelemnek. Sokezer embernek a pénzét akarjuk látni abban az értelemben, hogy vásárlókedvet ébresztünk fel bennük.

Ebben a sivár, reménytelenül szomorú gazdasági életben szükségünk van oázisokra, ahol eltölthet bennünket valami bizakodás és amelynek az eredményei munkát jelentenek. Nagyon kérünk mindenkit és ebben a tekintetben nem is kéte-

Varrógépeket

szakszerűen javít

SCHENKENGEL IMRE
PIAC UCCA 89.

kedünk, hogy az, amit ma a vásár vezetősége alkotni igyekszik, egyetemlegesen is szolgálja mindenkinek az érdekeit, az iparosnak, kereskedőnek és a város minden lakosának.

Aki szereti Debrecen, amelyhez élete, gyermekora küzdelmei és örömei fűzik, fel fog tudni emel-

kedni arra a magaslatra, hogy — tul minden gáncson is — meglássa, mit jelent az idegenforgalomra és mit jelent Debrecen város jövő életére ennek a vásárnak a sikere. A tavalyi kicsi, kezdő lépés volt, de magávalragadta az egész közvéleményt; az ide, nagyobb, döngőbb lépéseket tesz és magával fogja sodorni — a város közvéleményén kívül — az ország közvéleményét is és június hó 2-től 10-ig a magyar Alföld egyik legnagyobb városában szépen, reményteljesen fog felsütni a nap, hogy megaranyozza meleg, simogató sugaraival a régi debreceni vásárok mai utódát: a tisztántúli ipari vásárt.

Tisza István, mint debreceni diák

Ma avatják fel Budapesten Gr. Tisza Istvánnak országos szobrát. Országosnak nevezem ezt a szobrot nemcsak a helyi szobortól való megkülönböztetésül, hanem azért, mert országos gyűjtésből, állami támogatással készült, mert az országháza, a parlament mellett állás most országos ünnepen leplezik le. Ezen a nagy ünnepen ott lesz az egész ország, ha szívvél, ha szinnel. Azok között, akik szívük szerint jelennek meg és hódolnak a magyar nemzet egyik legkiválóbb fiának, bizonyára első sorban foglal helyet Debrecen városa, amelyet számtalan szoros és erős kapcsolat köt akár az élő, akár a halott Tisza Istvánhoz. E szoros kötelékek közül egyet szeretnék számlálni bontani, Tisza Istvánnak debreceni tanulói pályáját óhajtom ez ünnepi alkalomból bemutatni, ezzel a nagy férfiuinak azokat az éveit felújítani, amelyek: önmaga is élete el nem feledhető szép szakaszának tartott és mondott.

II.

Tisza István tulajdonképpen tíz iskolai évig, nyolc gimnáziumi és két akadémiai éven keresztül tartozott a kollégium kötelékébe, de ebből a hosszú időből (1869—77) csak két esztendeig ült az iskola padjain, amikor mint nyilvános tanuló járta a gimnázium VII. és VIII. osztályát az 1873—4. és 1874—5. isk. évben. Életének és tanulói pályájának ezt a két évet fogom behatóbban ismertetni, de előbb arra felelek: hol és hogyan végezte az I—VI. osztályt?

Tisza István, amint tudjuk, nem született grófnak, de a Tiszák vagyoni helyzetüknél, politikai szereplésüknél, társadalmi állásuknál fogva, főrangúknak tekintettek, azok módjára éltek. Ehhez hozzátartozott, hogy nem jártak nyilvános iskolába, hanem magánúton, kiváló nevelőktől sajátították el az elemi és középiskolának megfelelő ismereteket. Így nevelkedett otthon a gesztai kastélyban Tisza Kálmán, a parlamentáris Magyarország leg hatalmasabb miniszterelnöke, ilyen nevelési és tanulási rendszert juttatott Tisza Kálmán elsőszülött fiának, az 1861. április 22-én született Istvánnak. A Tiszák Biharban laknak, politikai működésük jórészt Nagyváradon folyt le, amit a híres „Bihari pontok” is bizonyítanak, de mint erős kálvinisták Debrecenből látták el magukat nevelőkkel, tanítókkal nemzedékeken át. Ezek közül most csak kettőt említek: Arany Jánost, aki a költői tehetségű, de ifjan elhunyt Tisza Domokost tanította 1850—1-ben Geszten, és Gé-

resi Kálmánt, aki Tisza Istvánnak volt nevelője s tanára majdnem öt éven át, 1869-től 1873-ig, hol Geszten, hol Budapesten.

A magántanulás abban is különbözött a nyilvánostól, hogy egy osztály nem volt egy-egy iskolai évhez kötve. Így történt, hogy Tisza István a Géresi vezetésével alatt ötödik év folyamán elvégezte a gimnázium I—VI. osztályát, bizonyára úgy, hogy már nyolc éves korában megkezdte az I. osztályt és hogy némelyik évben két osztályt is végzett.

A Tiszák nem lettek volna oly nagy tisztelői Debrecennek, „a kálvinista Rómának”, Géresi nem lett volna oly hűséges tanítványa a kollégiumnak, az ősi „alma mater”-nek, ha fiukat, ha növendékét nem Debrecenbe vitték volna magánvizsgálatra. Ezeknek a magánvizsgálatoknak némi nyilvánosságot és nem csekély ünneplésséget adott, hogy azokon mindannyiszor megjelent a gyermekifjúnak atyja, Tisza Kálmán, azokban az években a legnépszerűbb magyar politikus, anyja, Gr. Degenfeld Ilona és nagyatya, Gr. Degenfeld Imre, a tisztántúli ref. egyházkerület hatalmas főgondnoka és mint ilyen, a kol-

légiumnak egyik főkormányzója.

A VI. osztály elvégzése után válság állott be Tisza István tanulói pályájában. Géresi Kálmán, aki legalább oly mértékben megnyerte magának kis növendéke szeretetét, mint a nagyúri szülők becsülését, megvált a családtól, hogy egy esztendő külföldi tanulmányúton töltsön és hogy aztán elfoglalja a debreceni kollégiumban az Imre Sándor távozásával megüresedett magyar irodalom történeti tanszékét. A család ekkor arra határozta magát, hogy a gimnázium két felső osztályát nyilvánosan végezteti Istvánnal; erre a célra pedig legmegfelelőbbnek tartotta Debrecen és a kollégiumot, hiszen Tisza István Debrecenben, ahol nagyatyjának, mint a gazdag Bekk Pál, Debrecen egykori királyi biztosa, vejének és örökösének két nagy háza is volt, szinte hazajött. A nagypapa, aki különben Debrecen szomszédságában, Tégláson, gazdálkodott, csakugyan a maga házában rendezte be unokája részére lakást; Tisza István a Széchenyi u. 1. számú ház, a mai Podmaniczky-ház emeletén lakott új nevelőjével, a Géresi helyét betöltő Nagy Ferencel, aki mellette maradt felsőbb tanulmányainak a befejeztéig.

III.

A 13. évébe járó Tisza István tehát — természetesen püspöki korendélllyel — bekerült a gimnázium VII. osztályába, ahol ma is felülnést keltene, hát még akkor, mikor napirenden volt, hogy a VII. osztályosok: a bajszos, szakállas b a g o l y d i á k o k között már soroztak, s akárhányat be is soroztak. A gyermekifjú Tisza mégis jól találta magát a felnőtt fiúk körében, bár még a legfiatalabbat is legalább három életév választotta el tőle, beletalálta magát, ő, a volt magántanuló, a tanuló társak nagy tömegébe, pedig tudnunk kell, hogy a VII. osztályt 83-ad, a VIII-at 82-ed magával végezte. — Nemcsak jól találta magát közöttük, hanem több tanulóval meg is barátkozott, egyikkel-másikkal férfikorára is kiterjedő, holtig tartó barátságot kötött.

Hozzá hasonló előkelő fiú nem járt más az osztályba; a jobb társadalmi állásúak is csak köznemesek, papok, állami és városi tisztviselők gyermekei voltak. Tagadhatatlan, hogy Tisza ezekhez már műveltségükkel fogva is

közelebb érezte magát, de a barátok kiválszárásában inkább a jó tanulósságra volt tekintet el.

Jó tanuló pedig ekkor szép számmal, mert a VII. osztályt, a VIII-at is 13—13 végezte ki ünneven, sőt az érettségi vizsgálatot is 9-en tették le kitűnő eredménnyel, természetesen közöttük Tisza is. Hogy a tanárok elég helyesen ítélték meg fejlődő növendékeiket, bizonyítja a kitűnő osztályzatúknak az életpályája, mert közöttük egyetemi tanár lett Csengeri (előbb Czenger) János, Erdős József, esperes Varga Lajos, akik még most is élnek, kiemelkedett Budaházy Zoltán, aki mint kuriai bíró és Oláh Károly, aki mint városi tanácsos halt el. Ezekkel és rajtuk kívül a legürbbs fiúval, Halmágyi Oszkárral, a pénzügyigazgatónak, egy szívvel-lélekkel megmagyarosodott beamternek korán elhunyt fiával jó viszonyt tartott, de szívbéli barátjával egy jóvalavolt asz alosmesternek a fiát, a szintén kitűnő tanuló Tóth Istvánt, a későbbi elismert és megbecsült építész-mérnököt, választotta.

Csak aki a vesébe lát vagy aki majd a f r i e d s h i p - a p p e l elméletét felállítja, az fogja teljes világossággal megmagyarázhatni, hogy miért fonódott éppen a miniszterelnök és a mesterember fia között olyan lelki kötelék, amely: életkor folyása, társadalmi állás, közelelti hivatal, szellemi tehetség különbözősége nem változtatót, nem lazított, amelyet a halál is csak félig szakított ketté, mert a Tisza Istvánt nyolc évvel túlélt Tóth Istvánban († 1926) mint rajongó kegyelet élt tovább.

IV.

Tisza István a Debrecenben nyilvános tanulóképp eltöltött két évet — amint említettem — élete legszebb szakaszai közé sorozta. Ezt a nyilatkozatot egy tanuló társ, éppen Tóth István előtt teszi, de kétségtelen, hogy iskolai életének ahhoz a szépségéhez tanárai is hozzájárulnak, akiknek legtöbbjét bizonyára tisztelte, becsülte, szerette. A VII. és VIII. osztályban, mint amelyek éppen az 1872—3. isk. év végéig az akadémiai tagozathoz tartoztak, sok tanár tanított, nem úgy, mint az I—VI. és kivált az I—IV. osztályban, ahol a tárgyak nagyjából részben egy kézben, az u. n. osztálytanár kezében csoportosultak; így tanította Lengyel Zsigmond a latint, görögöt, Nagy Elek a történelmet, földrajzot, Nagy Pál a fizikát, Oszterlamm Ernő a németet, bölcséletet, Tóth József a mennyiség-ment, dr. Török József kollégiumi orvos, a földtan, élettant, hogy a segédtanárokat ne is említsem. Ezeknek a sorát kiegészítette Géresi Kálmán, aki azonban csak az 1874—5. isk. évben kezdte meg tanári működését; és így csak a VIII. osztályban tanított Tisza Istvánéknak a magyart. (Megjegyzem, hogy mindezek nekem is tanáraim voltak.) Géresit aztán Tisza annyira kiemelte a tanári karból, mint Tóth Istvánt a tanuló-társak közül. A volt nevelő iránti szeretethez most tanítványi tisztelet járult, hogy ezek az érzések az évek, jobban mondva az évtizedek folyamán egymás megértésévé s megbecsülésévé, egymáshoz való vonzalomná és ragaszkodássá, férfiak közötti barátsággá emelkedjenek. Apa nem lehet: fiára büszkébb, mint Géresi volt Tisza Istvánra, mikor egy-egy politikai sikert aralt; Tisza hatalma tetőponján, örvénylő gondjai közepett is keresett alkalmat, hogy nevelőjével, tanárával, atyai barátjával bizalmasan érin kezdek. De ennek a bemutatása már túlterjed a debreceni diákévek történetén.

V.

Tisza István nemcsak az osztályteremben találta magát jól, hanem a kollégiumnak azonkívül folyó életében is. Aki abban az időben elérte a

EGYSÉGÁRÚ osztályunk 1— pengős cikkei

Aluminium fazék 1 lit.
Aluminium lábas 1 lit.
Aluminium tojássütő 16 cm.
Aluminium bogrács
Alumini um tál két füllel
Ónozt személapát fanyéllal
Piaci kosár nagy
Tortaforma
Özgerincforma
Püspökkenyérforma
Levesszűrő
Nyeles serpenyő aluminium
Vágókés
Virágfuvó
Papirtartó
Szalvétatartó
Nikkel tálca
Üveg és fayánc falisótartó

4 drb. fayánc tál
Fayánc vizeskancsó
Fayánc váza
Fayánc bonbonier
Ceramia váza és figura
Porc. cigarettatálca
Hamutál üveg és ceramia
Szappantartó futurit
Fogkefeállvány, celluloid
Üveg váza kristály és színe
Gombasütő
Játékveder és locsoló
Futurit karkötő
Futurit cigarettatárca
Üveg tintatartó
Kaktuszcserep
Chinaezüst hamutál
Múmvány tejkremdoboz és hamutál

LAMPART, PETROFIX petroleum gázfűző

FŐZ, SUT, ép úgy, mint a gázresó. Begyújtása: kézmozdulat balra. Eloltása: kézmozdulat jobbra. FOGYASZTÁSA ÓRÁNKÉNT 6 FILLÉR.

Hibás AUTOSYPHON készülékét teljesen DIJTALANUL hozza rendbe a gyár, INGYEN tisztítja és fényezi, repedt vagy törött üvegalj cseréje 2.— pengő, ha beszerez egy kedvezményes utalványfüzetet az

ÜVEGKERESKEDELMI-nél

PATRONCSERE UTALVÁNY ELLENÉBEN 1.20 PENGŐ

VII. osztályt, tanulói pályájának új, változatosabb és főképp szabadabb szakaszához jutott. Éppen a Tisza beiratkozásáig, jobban mondva az 1872—3. isk. év végéig a VII—VIII. osztály az akadémiai tagozathoz tartozott és hiába olvasztották bele akkor a gimnáziumba, e két osztály tanulói még sokáig akadémikusoknak érezték, úgy is viselték magukat. A bentlakó diákok megszűntek szolgatartóknak lenni, nem sepregettek, nem hordtak ivó- és mosdóvizet, más csizmáját nem tisztogatták, rágyújtottak a pipára, vendéglőtől, kocsmától sem voltak olyan szigorúan eltiltva. Mindez Tisza Istvánt kevésbé érdekelte, de annál inkább az, hogy nyitva volt előtte az iskolai egyesületekben folyó élet. A VII. osztályos ugyanis tagja lehetett a magyar irodalmi önképző-társulatnak, az ifjúsági olvasó-egyletnek, a főiskolai tűzoltó-testületnek, a kollégiumi kántusnak és más egyesületnek. Mindezekben a szervezetekben a diákok maguk választották, szabadon munkálkodtak és tetszésük szerint korteskedtek, szóval teljes erővel készültek az iskolát követő életre. Tisza István ez egyesületek közül csak az irodalmi önképző-társulatba lépett be, de abban oly odaadással vett részt, hogy kollégiumi legkedvesebb emlékei között sorozza önképző-társulati működését, amelyet utólag is hasznosnak és fejlődésére nézve kedvezőnek nyilvánít. Itteni működésének csak VIII. osztályos korából maradtak fenn írott adatai, amelyek szerint négyszer végzett írásbeli bírálatot irodalmi termékekről, főképp versekről, egyszer pedig maga nyújtott be kölleményt megbírálás végett. Amint látjuk, a józannak, ridegnek tartott Tisza sem zárkózott el a múzsa csókjától, de ettől nem szerelmi ömlegésre, hanem hazafias buzditásra buzdult. „Ébredj magyar!” címet visel ez az önfeláldozó hazaszeretetet követelő és a pártviszály dühét kárhóztató vers, amely — érdekes — nem Petőfi és Arany, hanem Bajza, Czuczor, Garay stílusában van írva s amelyet némely fegyverközlés mellett is elfogadott a bíráló és vele együtt az irodalmi társulat. — De Tisza kiérezhette a bírálatból is, a társulat magatartásából is, hogy ez csak félsiker és szakított a múzsával.

A társulatban Tisza szóval is szerepelt; hozzászólt az elhangzott szavalkozásokhoz, másnév vitában is gyakran részt vett. Éppen egy ilyen felszólalásához fűződik rávonatkozó személyes emlékem. Tisza csak 8 hónappal volt idősebb nálam, de 5 osztállyal járt feljebb, mint én. Személyes ismeretéről már csak ezért sem lehetett szó köztünk diákkorunkban. De az irodalmi társulatba mi alsó osztályosok is besompolyogtunk, főképp a szavalkozat bámulva hallgatni. Egy ilyen alkalommal történt, hogy felállt egy rendkívül csinos arcú, sugár termetű fiú, aki nagyon határozottan s élesen fejezte ki a maga véleményét s ekkor a körülöttem levők az utógótták: **E z a T i s z a K á l m á n f i a !** — Hogy a Tisza Kálmán nevéhez milyen jelzőt fűztünk, arra már nem emlékszem. Ha az eset 1875 márciusa, Tisza Kálmán híres Pál-fordulása előtt történt, akkor nagy hazafinak tiszteltük, ha később, akkor gonosz hazaárulónak átkoztuk.

VI.

Tisza István testi-lelki fejlődésében kedvező, tanulási sikereiben, iskolai élményekben, ismeretségek és barátságok szerzésében gazdag nyilvános tanulói pályája az érettségi vizsgálatig ért véget. Az érettségi vizsgálat abban az időben a tulajdonképeni iskolai év befejezése után tartott; így a Tisza Istváné érettségi vizsgálatának írásbeli része július 3. és 6., szóbeli része 12. és 13. napjára

esett, az eredményt pedig csak 14-én hirdették ki, a következőképp: kitünőt 9, jeles 16, elégséges 42, elégtelen 11, ezenkívül 3 jelentkezőt nem is bocsátottak érettségire. A vizsgázóknak ez a 80 körül járó, azt meg is haladó nagy létszáma akkor évről évre megismétlődött, mi is, 5 évvel későbbi osztály, 77-en mentünk érettségire, de volt egy év, az 1877-ik, amelyben 98-an jelentkeztek érettségi vizsgálatra.

VII.

Tisza István a kitünőt érettségi bizonyítvánnyal jogásznak iratkozott be a debreceni ref. akadémianak éppen az 1875—6. isk. évben teljessé vált jog- és államtudományi karára, de csak magánjogásznak. Ezen nem mezei jogász: vagy távhangát kell érteni, amilyen most százával található minden egyetemen, jobban mondva, minden egyetem körül, hanem szabályszerű magánjoghallgatót, aki — püspöki engedéllyel — nem tartozott az előadásokat hallgatni, még lakni sem volt köteles Debrecenben.

Tisza István tehát visszatért a magántanulósághoz; az I. és II. jogi évek a tárgyra könyvekből és magántanítóktól készült Budapesti és Debreceni vizsgálatra, az I. és II. alapvizsgálatra jött le Debrecenbe. Nehéz megmagyarázni, hogy Tisza miért hagyta félbe a nyilvános tanulói pályát, amelyet annyira szeretett és amelynek két évéről mindig oly kedvezően nyilatkozott. — Talán belejárt, hogy szülei 1875 őszétől kezdve végleg Budapestre költöztek a miniszterelnökségi palotába, talán Debrecennek a vonzó ereje is csökkent azzal, hogy legjobb barátja, Tóth István, Bécsbe ment; technikusnak.

A II. alapvizsgálat után Tisza Istvánnak végkép megszakadt a tanulói kapcsolata a debreceni ref. kollégiummal, de ez a kapocs egyszer mégis lehozta Debrecenbe, lehozta érettségi találkozására, amelyet — ta-

lán egymáshoz való nagy vonzódásuknál fogva — már ötödik évre, 1880 szeptember 26-án tartottak meg és amelynek rendezésében hűséges barátja, Tóth István buzgólkodott legjobban. Az érettségi találkozó után — úgy lehet — vissza sem ment a fővárosba, mert október 1-én bevonult a 16-os közös huszárokhoz, mert önkéntesi évét mégis csak legjobbnak gondolta a neki oly kedves Debrecenben eltölteni, ahol a régi lakás is várta, a már említett Széchenyi u. 1. sz. házában. — Ezt a különben is történelmi jelentőségű (a szabadságharcban főrendi házul szolgált) épületet, amelyben az ifjú Tisza István legszébb három évét töltötte, érdemes volna egy a Tisza egyéniségének megfelelő egyszerű emléktáblával megjelölni.

* * *

VIII.

Azok a golyók, amelyek 1918 október 31-én leterítették Tisza István, sok százezer honfitársának a szívét is megvérezték, lelkét is megsebesítették. A földre terített nagy férfiu, a forradalom hős véránúja ma újra éled, régi fényében ragyog és mint Petőfi „Ledől szobra”, a földindulás előtti magasságába emelkedik. De a magyar szívék még véreznek, a lelkek még betegek s mindaddig nem is gyógyulnak meg, míg azok az éretnyek és eszmék, amelyeket az élő Tisza megtestesített és a szobor Tisza jelképez, amíg az önfeláldozó hazaszeretet, a tiszta közéleti szolgálat, az elfogulatlan nemzeti érzés, a nemes szabadelvűség ismét uralomra nem jutnak. — A Tisza Istvánt feltámasztó szobor csak akkor felel meg rendeltetésének, ha a polgárok száz-ezrei, a magyarok milliói meghallják ezeket a néma ajkáról is messzhangzó szavakat, ezeket az ércszívből is kibomboló érzelmeket.

Debrecen, 1934 április 22.

Kardos Albert.

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4-14.

Budapest: április 28—május 14-ig. 50% -os utazási kedvezmény a vásárgazdálkodás alapján.

Mellépiac lesz a Hatvan ucca végén kialakult burgonya és zöldség piacból

Már régi kívánság, hogy mivel a Rákóczy és Csapó uccai piacok nem elegendők a fogyasztók minél kényelmesebb ellátására, valahol mellépiacot kellene létesíteni. — Most azután az élet maga tesz eleget ennek a követelménynek és a Hatvan ucca végén ki alakult ilyen mellépiac, amelyet most akar törvényesíteni a város vezetősége. A Hatvan ucca végén ugyanis kisemberek kezdtek el árusítani burgonyát és zöldségféléket és ez annyira meghonosodott ott, hogy rendes piac alakult ki, amelyet a környékbeli lakosság, amelynek a két városi piac nagyon is messze van, szívesen keres fel és nagy forgalmat bonyolít le. Dr. Vass Károly tb. főjegyző most tett jelentést erről a polgármesternek, aki az illetékes szaktényezők meghallgatása és kedvező javaslata után és alapján e piacot engedélyezni és törvényesíteni fogja.

Ezzel kapcsolatban már régebben felmerült az a kívánság az eladók és a fogyasztók részéről

egyarant, hogy a mai helyzetet javítsák meg, mert ma portékát, ami élelmiszer, olyan helyen kell lerakni, amely egyáltalán nem mondható tisztának. Esős időben piszkos uccalé folyik ott, mert a terület nagyon mélyen fekszik. Ezért célszerűnek tartanak, hogy a piac területét vagy emelnek valamivel, vagy pedig a piacot néhány lépéssel arrább helyeznék, ami a vásárlóközönségnek is kedvezőbb lenne, mert közelebb jutna a piac-hoz.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Itt álljunk meg!
Ezt tudnunk kell!

Van egy forrásvíz, amely nyitott palackokban is évtizedekig változatlanul marad, nem romlik, hatásából nem veszít.

A Mira víz nagymennyiségű glaubersó tartalmánál fogva konzerválja önmagát. Ha csak idénként fogyasztunk is belőle egy pohárral, a palackban maradt mennyiség bármilyen hosszú időre is el ehető és bármikor használható.

KÖNYVEJHAZ

MARTHA OSTENSÓ: ELŐJÁTEK A SZERELEMHEZ

A „Szállnak a vadludak” immár világhírű szerzőjének új regénye. Hőse az a bizonyos, sokféle alkatelemből összerakott intelligens, szép és fiatal, különös amerikai lány, aki mindezek ellenére is nem tartozik senkihez a világon. Nevelése idegen, apja kizárólag a multat jelenti számára és azt az egyetlen férfit, aki felé szívének minden forró érzésével vágyódik, éppen ez a mult választja el tőle olyan szakadékkal, amelyen csak a szenvedélyektől megtisztult megbocsátás és feledés tud hidat verni. Míg azonban ez a fiatal lény eljut a megértésig, addig súlyos és fájdalmas belső forradalom kell átmennie. Ennek a megrázó, mindvégig izgalmas belső forradalomnak története az „Előjáték a szerelemhez.” — A Pantheon kiadásában megjelent könyv a legnagyobb sikerre számíthat az 1.90—90 filléres könyvek sorozatában.

AUSTIN: A FEKETE GALAMB.

Az Atheneum 96 filléres detektívregény sorozatának új kötet.

Austin nevét a magyar közönség még nem ismeri, ahhoz azonban nem fér kétség, hogy A fekete galamb című regényével meg fogja hódítani az olvasók táborát. A fekete galambot irodalmi értékénél fogva érdekesítő társadalmi regénynek mondanánk, ha az események nem peregnének olyan izgalmas tempóban, mint ahogyan azt egy kitünőt detektívregény menete megköveteli. Attól a pillanattól kezdve, hogy Bordent, a kócos üzemeket folytató bankárt meggyilkolva találják szobájában, az olvasó szinte részt vesz Mc Mann-nek, a szenálisan élelődetektívnek ragyogó nyomozómunkájában. Ez a hatalmas természetű óriás nemcsak a regény hőseinek, hanem az olvasónak a lelkéből is félelmet és tiszteletet vált ki.

Az Atheneum most a magyar olvasóközönségnek is lehetővé teszi, hogy ismerje és megszeresse Austint, a kitünőt detektívregényíró, aki Amerikában már hallatlan népszerűségnek örvend.

KEMÉNY SIMON:

REMÉNYTELEN MENEKÜLÉS

Kemény Simon új verseskönyve nem meglepetés azoknak, akik ismerik és szeretik gondolattal és érzéssel teli, mindig egyszerű és mégis ünnepélyes ruhában megjelenő költészetét. De meglepetése mégis a magyar irodalomnak, mert ebből a könyvből, ezekből a kiért és telizamatú versekből egy olyan költői arc bontakozik ki, amely kétségkívül a mai magyar költészet első arcvonalába, a legjobbak arcképcsarnokába tartozik. A magyar tájak bús aranyfényű melankóliája adja színét Kemény Simon verseinek és egy mélyen kulturált, érzéseinek és világnézésének déli nyugójára érkezett lélek gazdagsága diktálja ritmusát. Nagyon sokan fogják szeretni ezeket a verseket, mert költőjük szíve is tele volt szeretettel, amikor írta őket. Az izlése kiállítású kötetet az Atheneum adja ki, ára 2.— P.

Az asztalos szakosztály elismerése és köszönete
Dr. Vásáry István
polgármesternek

A debreceni asztalos szakosztály pénteken este népes ülést tartott az ipartestületben Vangor Antal szakosztályi elnök, ipartestületi I. al-elnök elnöklétével, aki meleg szavakkal üdvözölte a nagyszámmal megjelent tagokat s részletesen beszámolt arról a szociális célú mozgalomról, amelyet a szakosztály indított meg az egész építőipar érdekében s amely arra irányul, hogy a Közzállítási Szabályzat rendelkezései alá nem eső, kisebb városi közmunkákat ne csupán egy-két iparos kapja meg, hanem azok igazságosan oszttassanak szét az érdekeltektől. Így lehetővé teszi maga a város is azt, hogy azok közül az iparosok közül, akik önhibájukon kívül adóhátralékba jutottak, eleget tehessenek köztelhelyviselési kötelezettségüknek is, ami iránt különben minden iparosnál meg van a készség.

Ez az akció, a legnagyobb sajnálatára, nem minden tényezőnél talált meghallgatásra, ellenben annál örvendetesebb, hogy dr. Vásáry István polgármester a lehetőségig megértéssel karolta fel azt. Intézkedett ugyanis a polgármester, hogy ezekre a kisebb, a Közzállítási Szabályzat hatásköre alá nem eső munkákra is, az ipartestület által összeállított névsor szerint, az iparosok megfelelő sorrendben ajánlattételre hívassanak fel s így többben részesülhessenek ezekben a kisebb, de a mai súlyos időkben annyira jóleső munkákban is.

A polgármester belátásának, meleg, szociális megértésének az iparosság már tapasztalhatja is üdvözüldő eredményeit. Eppen ezért indítványozta Vangor Antal elnök, hogy dr. Vásáry István polgármesternek ezért a nemes, az iparos érdekeket méltányló eljárásáért jegyzőkönyvileg szavazzanak elismerést és köszönetet, amit a szakosztály egyhangú lelkesedéssel el is fogadott.

A határozatot a szakosztály részére Vangor Antal elnök küldött-ség élén fogja átadni a polgármesternek.

**PANASZA
VAN A LAPRA?**

Kérjük tudassa ezt velünk.
Jónak tartja az újságot? Kér-
jük tudassa ezt — mással, aki
még nem olvasója lapunknak!

Meghitt beszélgetés a jubiláló Vészi Józseffel

A magyar újságírás nesztora elmeséli: miként csinálta első riportját ötvenöt évvel ezelőtt a Sándor-utcai régi képviselőházban, ahol Irányi Dániel beszélt

**Az újságírás doyenje: a legszor-
galmasabb magyar hírlapíró,
tizenegy órát dolgozik minden nap**

Katonaruhában a Pester Correspondenz redakciójában

Budapest, 1934. április közepén. Egy esztendő híján hatvan éve annak, hogy első költeménye Jókai Mór hetilapjában, az Életképek hasábjain megjelent.

Az aradi gimnázium hetedik osztályába járt akkor Vészi József, a magyar zsurnalisztika világszerte becsült és ismert nesztora, aki pár hónappal ezelőtt töltötte be viruló egészségben életének hetvenötödik évét.

Amikor most meglátogatom, hogy elbeszélgessek vele — nem arról a hatvan esztendőről, amelynek közéletére és sajtójára letörölhetetlenül rányomta a maga bélyegét, hanem csak a sartról! — íróasztalánál találom, a Pester Lloyd főszerkesztői szobájában. Minden nap, télen és nyáron, hóban és zivatarban tizenegy órát tölt el ennél az íróasztalnál Vészi József. Ha alkalmas, széles íróasztal. Posztóval bevont íppjánál egy darab história pergett le. És de sokszor iránnyitották sercegő tollal ettől az íróasztaltól a magyar politika sorsdöntő eseményei...

Ujságok, könyvek, kéziratpapirok hevernek az íróasztalon. Bal oldalon a telefon masinája áll. Lexikon nincsen az íróasztalon: Vészi József maga az élő lexikon. Csodálatosan friss a memóriája. Az utolsó hatvan esztendő világpolitikai megmozdulásainak ninesen egyetlen figurája, akiknek az életét ne ismerné. Nevek, események, dátumok: frissen élnek az emlékezeiben. Délelőtt fél tízkor már itt ül az íróasztalnál és csíjjel után kerül csak haza. A szemek csillognak, szakasztott úgy, mint ezernyelcsázhatvan kilenc októberében, amikor először jegyezte Irányi Dániel beszédét: a Sándor utcai régi parlamentben. A járása fürgé, pirospozsgás az arca, éppen csak hogy a haját futtatta be ezüstös szálaival az idő.

Vészi József nemcsak doyenja a magyar újságíróknak, hanem még ma is a legőbbit dolgozó magyar újságíró. A Pester Lloydban nem jelenik meg egyetlen sor, ami ne nézne át. Vezércikket ír, maga csinálja az úgynevezett „Auslandschau”-t, a világ eseményeinek tömör és mégis élénk összefoglalását, fordít olaszból, franciából és angolból — napi híreket, közben olyan tolykongan és gyorsan diktál, hogy gépiró legyen az, aki tartani tudja vele az iramot. Valóságos kötségekbe van esve, ha — nincsen munkája. Ilyenkor színes entrefiléket ír.

Széles e nagy világ a Vészi József tollából és a Vészi József újságjából szerez tudomást arról, hogy Magyarországon rend van és Magyarország bizik a trianoni igazságtalanság jóvátevében. A magyarul nyomtatott újságok nekünk készülnek, a Pester Lloyd a külföld számára íródik! És ezért van olyan különösen nagy súlya minden betűnek, amit a Vészi Józseftől lenyomtatnak.

Munka közben kopogtattam be Vészi Józsefhez.

Amikor megmondom: intervjut szeretnék csinálni vele, mosolyogva int le: „mi dolgozunk és nem nyilat-

kozunk” — mondja, amikor azonban közlöm vele, hogy életének arról az esztendejéről szeretnék elbeszélgetni, vele, amikor eljegyezte magát a sajtóval, szívesen ültet le maga mellé és dikálni kezd. Folyékonyan. Szédőgép alá. Büszke vagyok erre az intervjura: fél óráig voltam Vészi József dolgozószobájában, ennyi időt talán nem töltött el ott újságíró, aki azért kopogtatott be, hogy intervjut csináljon.

**EGY KIS DIÁKOT MAGYARBÓL
MEGBUKTATNAK...**

Igy kezdí érdekes nyilatkozatát:

— Hatvan évvel ezelőtt az aradi liceumba jártam. Ezernyelcsázhatvenhárom éves voltam. Ebben az időben Aradon nem volt nemzetiségi kérdés. A románok izzó hazaszeretett természetesen tartottak. Szegény román pópák gyermekei nem fizettek tandíjat, e helyett takarították a tantermeket. Ugy hívák őket, hogy: kurátor. Emlékszem rá: volt közöttük egy Tullia Romulus nevű osztálytársam, amikor október hatodikán kimentünk a vértanuk vészőhelyére és ott beszédeket tartottunk, ez a román fiú zokogott legkeservebben. Szívűből. És mi ezen nem találtunk semmi különöset. Mi sohasem éreztünk különbséget: zsidó és keresztény, román és magyar között...

— Aradmegye a nemzetiségi békének klasszikus melegágya volt. A vármegye tisztikarának egyharmad részét a románok közül választották. Ha magyar volt az alispán, helyettesül román választották. A nemzetiségi béke olyan tökéletes volt, hogy például az alkotmány helyreállítása után a balközép programjával — Tisza Kálmán hívei voltak a fenegyerekek! — egy Stanescu Imre nevű román ügyvédet választottak meg. Volt Aradon egy galambösz szakállú, tiszteletet parancsoló tekintetű táblabíró: Ambrus József. Páratlan szépséggel beszélt magyarul. Erzécsében, gondolkodásában, minden megmozdulásában magyar volt. Csak később tudtam meg, hogy román származású, de izzó hazaszeretett példaadásul emlegettük!

— Diákkoromnak két emléke van: egyszer, amikor a minoriták után az állami tanárok vették át a gimnázium vezetését, eltöltötték bennünket attól, hogy önképzőkört alakítsunk. Mi azonban titokban megcsináltuk az önképzőkört. A minoritákra meleg szívvel gondolok vissza. Jóságos tanítási módszerüket sohasem tudom elfelejteni.

— A másik emlékem: hetedik esztendőben, amikor pedig Jókai Mór hetilapja, az Életképek és Agai Adolf nagyszerű újságja: a Magyarország és a Nagy Világ már verseimet közölték, a gimnáziumban megbuktattak a magyar nyelvből és irodalomból! Ugy esett a dolog, hogy egy Kövesdy Ignác nevű tanárom azt a leckét adta fel, hogy: „ki korán kel, aranyat lel!” En írásbeli dolgozatomban azt állítottam, hogy ennek a filiszteus eredetű közmondásnak az

ellenkezője igaz. Azt írtam, hogy a magasabbrendű embernek pihent agygyal kell felébrednie, mert csak így tud dolgozni. Aki azt akarja, hogy termékeny munkát végezhesen, az aludja ki magát. Ezt a feladatot tanárom forradalmi megmozdulásnak deklarálta, konferencia elé vitte és a konferencia úgy határozott, hogy: engem magyar nyelvből és irodalomból meg kell buktatni. Említenem is felesleges, hogy a pótvizgát kitűnő eredménnyel tettem le.

— A koránkelésről való felfogásom persze azóta sem változott...

**LIECHTENSTEIN F. LAJOS
SZERKESZTŐSÉGÉBEN**

— Egy véletlen mult, hogy újságíró lettem.

— Az érettségi után bevonultam a katonasághoz és mint államköltséges önkéntes Budapesten szolgáltam le egyéves önkéntesi évemet. Azon a napon, amikor leszereltem, még katonaruhában mentem végig az Esterházi utcán. Körülbelül azon a tájon, ahol ma az Othón Irók és Hírlapírók Körének helyisége van.

Egy volt aradi újságíró jött szembe velem. Tiszti Lajos nagyszerű lapjának, az Alföldnek volt segéd-szerkesztője. En ismertem látszólag Vucskics Lászlót, ő persze nem emlékezett rám, a kis aradi gimnázistára. Szalutáltam neki, ő rám nézett és megszólított:

„Ki maga fiatal ember?” — kérdezte, én feleltem:

„Vészi József egyéves önkéntes vagyok, Aradról ismerem Vucskics urat.”

„És most mit csinál Pesten?” — kérdezte tovább.

„Eddig katoná voltam, volt ingyen ruhám, lakásom, kosztom, de ma leszereltem, se ruhám, se kosztom, se lakásom nem lesz ezentúl. Szeretnék valami foglalkozást. Újságíró szeretnék lenni, verseim már megjelentek Jókai Mór lapjában is.”

**Jegyezze fel
a címünket!**

**Nyomtatvány
Könyv
Kis é**

szükséglete beszerzésénél
forduljon bizalommal hozzánk!
**Szépen dolgozunk!
és jutányos áron!**

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • va-
nalozó intézet • üzleti könyv gyár.
kísérő műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

**Balzsamos oxigénes fürdőből
NÉGY NAP ALATT
a lábak visszanyerik szép, egész-
séges formájukat!**

Dagadt bokák elferdül: és kinosan járó lábak teljesen lerontják azt a kedvező véleményt, amelyet egy kedves arc és jó természet gyakorolnak. Minden nő szert tehet szép bokákra és lábakra, mert elegendő egy lajor-melegvízben néhány dekagramm valódi ROKUS LABSÓT feloldani. Ebben a balzsamos lábvízben az átlati lábait vagy tíz percig. Azonnali megkönnyebbülés áll be, mert már az első fürdő után a fájdalmak, a lábak égő érzései nyilalásai elmúlnak a fáradtság és ólomnehéz járás egy csapásra megszűnik; a bokák duzzadása leohad. A legmakacsabb tyukszemek és bőrkeményedések megpuhulnak, kézzel eltávolíthatók. Nem szorí: a cipő, állhat egy helyben, vagy gyalogolhat órákig.

a legcsekélyebb fáradságérzet nélkül. Egy kiadós csomag SZT. ROKUS SÓ már 7 fillérért beszerezhető.

Vucskics László elgondolkodott és aztán így szól:

„Engem éppen most dobtak ki a Pester Correspondenzből. Siessen oda, talán még nem töltötték be az állást. Keresse Liechtenstein F. Lajos szerkesztő, megtalálja a Lovag ucca tizenégy szám alatt...”

— En oda siettem, bemutatkoztam és Liechtenstein szerkesztő úr nyomában felvett. Az állás még nem volt betöltve. Ez a Liechtenstein egy ki-tűnő magyar hazafi volt, Kossuth kurirja, sokáig élt emigrációban, aztán hazajött és a félhivatalos könyv-matosszerkesztésével bizák meg. Akkor a Pester Correspondenz volt a MTI, MOT, MT, más könyv-matosszerkesztés nem volt. Én parlament-tudósítást csináltam a bécsi Correspondenz Bureau számára. Amikor először voltam a Sándor uccai parlamentben, éppen Irányi Dániel beszélt...

— Így lettem én újságíró — fejezte be érdekes beszélgetését a magyar zurnalisztikának világszerte ismert ragyogó tollú kiűnősége.

Abban a korban, amely fénykora volt a magyar parlamentarizmusnak. A szélsőbalon Irányi Dániel, Helfy Ignác, az öreg Csanády Sándor, a klasszikusokat idéző Német Albert, Pulszki Ágost és a generális: Tisza Kálmán harcoltak a hazáért...

Mindnyájan elmentek már... Egysesgyedül az íródeákjuk maradt itt.

Frissen, fiatalos munkabírással, például: mutavva hosszú generációknak.

PAÁL JÓB.

Lakót szeretne házába?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

**104 éves korában meghalt
Miskolc legöregebb asszonya**

Miskolc, április 21. Miskolc legöregebb asszonya, Schwartz Dávidné, aki 1830-ban született, ma meghalt. Az asszony az utóbbi időkig friss egészségnek örvendett. Néhány

nappal ezelőtt a konyha síkóvén elcsúszott és lábát törte. Sérülésével beszállították a miskolci Erzsébet-kórházba, ahol ma meghalt.

Borzalmas bányarobbanás

Serajevó, április 21. Ideérkezett jelentések szerint a Serajevótól 50 km.-nyire fekvő Kakanj barnaszénbányában ma délben borzalmas metángázrobbanás történt. A robbanás idejében mintegy 400 munkás dolgozott a mélyben. Eddig 80 holttestet találtak, de attól tartanak, hogy a

halottak száma ennél nagyobb. Serajevóból bizottságot küldtek ki a tényállás megállapítására és a mentési akció megindítására. A bánya az állam tulajdona és mintegy 2.5 km.-nyire van a Bosznia-Bród-Serajevó vasúti vonaltól.

**A magyarság újjászületése
Krisztuson át vezet**

Soli Deo Gloria Szövetség szombati előadása

Nagy és előkelő közönség töltötte meg a Kollégium dísztermét szombaton este a Soli Deo Gloria Szövetség előadását, melyen a magyarság kérdése állott a középpontban.

Dr. Illyés Endre megnyitójában arról beszélt, hogy minden ember nagyon keresi élete számára azt a szilárd pontot, melyre egész nyugodtan ráépíthetné életét, minden vágyait és céljait. S ez a mai ifjúság különösen nagyon is abban a korban született, melyben nagyon kell keresni ezt a szilárd pontot, mert látszólag nincsen meg s ez a szilárd pont Isten...

Morvay István: *Újjászülető magyarság útja* címmel tartotta meg ezután nagyhathatú beszédét.

— A magyar életről — mondotta — hiányzik egy nagy és igazi ösztöretartó erő, ami mindenkinek célt adna és ami mindenkinek munkára serkentene. Körülöttünk mindenki nagy lendülettel építi jövődjét: minden nemzet minden erejét arra fordítja, hogy meg tudjon állni és tovább tudjon fejlődni, csak a magyar nem küzd, csak a magyar nem bontogatja igazán az újjászületés szárnyait. Halott a családi életünk, mert mindenütt csak eltolódásokat és nevelésesen öngyilkos berendezkedéseket látunk: ifjúság ki van zárva a családalapításból, nem is gondolhat arra, hogy fészket rakjon és újjá legyen. A társadalom is óriási eltolódásokat mutat: a falu és város öngyilkos bódulatában gyűlölve egymást, végzetes sebességgel halad lefelé a lejtőn, akkor, amikor összefogásról lenne szó...

— S beteg az Egyház is, mert csak nagyon szépen megépített intézményei vannak, de belől a Lélek nem munkálkodik. Nincsen Krisztus sorainkban és nincsen Élet életünkben.

— Magyar feltámadás Krisztus nélkül csupán hazugság és önámítás: bűn és halálos család. Krisztusnak kell bennünk elvégezni munkáját, hogy mi is munkálkodhassunk.

A nagyhathatú előadáson kívül műsoron volt még Hodászy Pirtike és Juditka pompás gordon-

illetve zongoraszáma. Rácz Mariska közvetlen, kedves művészettel adott elő két dalt, amelyet Barta Emma szépen, finoman kísért. — Szavalt Tömörly Ödön és Koppányi Gyula.

A szépen sikerült előadást Uray Sándor zárta be.

**Budapesten uccát neveznek
el Vázsonyi Vilmosról**

Budapest, április 21. Gál Jenő képviselő kérvény: nyújtott be a közmunkatanácsához, hogy Vázsonyi Vilmos nevével a főváros VI. kerületében uccát nevezzenek el. A közmunkatanács illetékes bizottsága szombaton délben helyt adott a kérelemnek. A közmunkatanács legközelebb tartandó teljes ülésén jelöli majd ki, hogy melyik lesz Vázsonyi Vilmos uccája.

**Felhívás
a város közönségéhez**

A „Debreceni Hét” alkalmával 1934 június 1—10 között több ezer idegen fog érkezni városunkba. Elhelyezéséről nemcsak gazdasági okokból, a város lakossága anyagi érdekeiben, de a város, Debrecen jó hírneve kedvéért is jólőre gondoskodni kell.

Felkérem azért azon lakástulajdonosokat, akik lakásuk 1—2 szobáját kiadni hajlandók, hogy az Idegenforgalmi Hivatalban a Debreceni Hétre érkező idegenek elhelyezésére alkalmas kiadó szobákat bejelenteni szíveskedjék. (Ferenc József út 28.)

A beérkezett ajánlatokat felülvizsgáljuk.

Az esetleges igénybevétel készpénztérítés ellenében történik (személyenként és szobánként a szobák minősége szerint 1—3 pengő).

Dr. Vásáry István polgármester.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN RÖVIDÍTŐ CÉGEKNEL SZERZELMÉSEKÉTEIT.

**1 üveg eredeti
„SIDOL”**

már
20 fillérért kapható!

Gyászrovat

Lókodi István géplakatos temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Nagy János 71-ik évében elhunyt. Temetését hétfőn délután 4 órakor Bartha temetkezési vállalata végzi.

Gyász esetében Fehértői temetkezési vállalatánál vásároljon. Degenfeld-tér 4. Kérjen árajánlatot!

DANKÓ

temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetések, exhumálások, szállítások. Díjtalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

Dr. Kupás Sándor előlépett

Nagy meglepetést okozott a városházán egy miniszteri leirat, amely nem kevesebbet tartalmazott, mint „dr.” Kupás Sándornak, a sikeres számtisztnek, aki jelenleg a debreceni ügyészség fogházában mint vizsgálati fogoly élvezi az állami ellátás örömeit, előléptetését. Az történt ugyanis, hogy Kupás Sándor még novemberben szolgálati ideje után elérte, hogy a X. fizetési osztályba lépett elő. A rendeletek szerint azonban az előléptésnek miniszteri jóváhagyást kell nyernie. A szokásos minisztériumi gyorsaság mellett most érkezett el az ügy addig, hogy az előléptéshez a minisztérium hozzájáruljon. A jóváhagyás megtörténvén, a minisztérium most küldte le az erről szóló rendeletet. Éppen jókor. Az érdekelt fél bizonyosan megnyugvással és örömmel veszi tudomásul a köztisztviselő pályán elért ez újabb sikerét, ami által lesz valaki, aki tudomásul veszi az előléptetést, mert a város vezetősége természetesen most már nem veszi tudomásul.

AMERIKÁBAN

Feleség: Mi van már megint veled, te gazember?!

Férj: Semmi, anyjuk, csak együttérzek a dollárral. A dollár is ingadozik, hát én is ingadozom egy kicsit.

Excelsior Pensio**BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor u. 9.**

Telefon 83-478. Belváros szívében. Elegáns szobák hideg-meleg folyóvízzel. Pensió napi 6 pengőtől, két személynek napi 10.— P-től.

hírek**A Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.** Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.**© Mindentudó ©****Ma:** 1934 április 22. Vasárnap. Protestáns: Szótiér, róm. kath.: Jubilate, izr.: 5694 Ijar 7.**Holnap:** 1934 április 23. Hétfő. Pro.: Béla, róm. kath.: Béla, izr.: 5694 Ijar 8. S. b.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLAS:

Déli, délkeleti szél, változó felhőzet, délnyugaton már eső valószínű. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA**A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:**
9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.**VASÁRNAP, április 22.**

9.15: Hírek. 10.00—10.55-ig: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál dr. Ravasz László. 11.00—11.55-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédét mond dr. Mészáros János érseki ált. helytartó. 12.00: Közvetítés a Tisza István szobrának leleplezési ünnepségéről. 1.00: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Ábrányi Emil. Szünetben: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.00: Hanglemezek. — 3.00: Bakó Gábor: A bogárfogó gépek és eszközök. 3.45: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fricssay Richárd. — Közben 4.30: A gazdasági önállóság. Horn József előadása. (Közművelődési előadássorozat.) 5.00: Az 1. honvédegyalozred zenekara műsorának folytatása. 5.30: A Ferencváros—Ujpest bajnoki labdarugó

mértékű második félidejének közvetítése az újpesti Stadionból. Konferál Pluhár István. 6.30: A Budapesti Koncert Szalonzenekar. Közben 6.50: A rádió júniusi tárgysorozatának ismertetése. 7.30: Városkép. Márkus László előadása. 8.00: Magyar nóták. Előadja Margittay Margit és László Imre. Kísér Veres Lajos és cigányzenekara. 9.30: Hírek, sport- és löversenyeredmények. — 10.00: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Rékai Nándor. — 11.30: Közvetítés a Royal-szálló étterméből. Heinemann Sándor jazz zenekarának műsora.

HÉTFŐ, április 23.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.00: 1. Csikóspárbaj egy német regényben. 2. Mi hajtja a motorhajót. (Felolvasás.) — Közben: Hanglemezek. 12.05: Az államrendőrség fúvószenekara. — Vezényel

Szöllőssy Ferenc. 1.30: Rigó Jancsi és cigányzenekara. 3.30: A rádió diáklérelőrája (Arányi Mária előadása). 5.00: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 5.30: Vedd el az anyját. Sásdi Sándor elbeszélése. 6.00: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Fejes János szalonzenekarának műsora. 6.30: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 7.00: Lukácsné Sebeők Márta énekel zongorakísérettel. 7.30: Vidám muzsikustörténetek. Kilián Zoltán csevegése hanglemezekkel. 8.00: A Filharmóniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a székesfővárosi Vigadó nagyterméből. Vezényel Vaszy Viktor. — Utána körülbelül 10.20: Hírek, időjárásjelentés. — 10.40: Közvetítés a Metropole-szálló étterméből. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. Közben körülbelül 11.15: Felolvasás olasz nyelven.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt**1909. ÁPRILIS 22. CSÜTÖRTÖK.** A városi takarékszövetkezetnek tárgyalására kiküldött bizottság Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Magoss György, Vargha Elemér, Kernhoffer József, Zádor Lajos, Schwarz Vilmos, Poroszlay László, Szántó Sámuel, Komlóssy Arthur, Tüdős János, Roncsik Lajos, Falk Lajos és Kenézy Gyula részvételével úgy határozott, hogy az üzleti tőke a városi készpénzbetétekből, alapítványi pénzekből és idegen betétekből fog állni.

Zalányi János, a Kollégium nagy-képességű mathézis-fizika professzora 39 éves korában elhunyt.

Lindenfeld Ferenc fűszerkereskedő házasságát kötött Gyémánt Szerénával.

1909. ÁPRILIS 23. PÉNTEK. Solyomssy Elek, a debreceni szénésziskola igazgatója 3000 korona segélyt kér a várostól.**1914. ÁPRILIS 22. SZERDA.** Fejér Ferenc dr.-nak a közigazgatási bizottságban tett ama javaslatát, hogy Debrecenben sertesközpontot állítsanak fel, a városi tanács örömmel fogadta és megbízta Medgyaszay Miklós tanács-

nokot, hogy Reitz János főállatorvos bevonásával kezdjen tárgyalásokat az érdekeltekkel.

1914. ÁPRILIS 23. CSÜTÖRTÖK. Kardoss Géza volt debreceni színész, aki jelenleg a szabadkai társulat tagja, résztvett egy hat tagú társasággal az osztálysorsjátékon. A társaság most megnyerte a 600.000 koronás főnyereményt, amelyből Kardoss az adó levonása után 60.000 koronát kapott. Az Urnaus a „Méltóságos masamód” című vígjátékot mutatta be Hanny Weise főszereplésével.**1924. ÁPRILIS 22. KEDD.** Husvétj napján.**1924. ÁPRILIS 23. SZERDA.** A megüresedett városi főügyeszi állásra dr. Miszti Károly és dr. Thury László pályáztak.

A Csokonai kör elnöke dr. Papp Károlyt, alelnöké dr. Körösi Kálmánt és Oláh Gábor, főtábornak Csobán Endrét, feledhetetlen érdemeinek elismerésül dr. Kardos Albertet tiszteletbeli főtábornak választották meg.

Sós András uriszabó új üzletét Verébóczy u. 2. sz. alatt nyitotta meg.

Ön is bizalommal cserélheti kopott, ócska ruháját divatos gyapjuszövetre **RUHACSERÉBEN, Sas ucca 4. szám.** Ujdonságok állandóan érkeznek!

— Debrecen város közgyűlést tart. Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 28-án, szombaton délelőtt közgyűlést, ez megelőzően pedig 27-én, pénteken délután kiegészítő ülést tart. A jog- és pénzügyi bizottság hétfőn, 23-án délután 4 órakor fog tartani ülést.

— A nyilastelepi református Olvasókör műkedvelő gárdája e hó 22-én, vasárnap este 7 órai kezdettel táncos egybekötött előadást rendez a Kultúrház nagytermében (vamospécsi út). Az előadás pontosan kezdődik.

— Húrozást szakszerűen, olcsón végeztethet Kántor Ernő és Társánál.

— Kérelem a jószívű emberekhez. Hóderer Emil kereskedő, aki feleségével együtt a legnagyobb nélkülözések közepette tengődik és fedél nélkül van feleségével együtt, arra kéri a jólelkű embereket, hogy segítsenek rajta akár pénzből, akár természetbeni adománnyal. Az adományokat a kiadóhivatal továbbítja.

— Magyarország ma a nemzetközi érdeklődés előterében áll. A magyar piac fokozódó gazdasági jelentőségét mutatja többek között az is, hogy a május 4-én megnyitott Budapesti Nemzetközi Vásáron ezúttal számos külföldi állam is résztvesz. Hivatalos kiállítás rendeznek: Olaszország, Románia és Bulgária. Tárgyalások folynak ezenkívül egy francia, lengyel és egyiptomi csoport létesítéséről.

— A vasúti MANSz búcsúja díszelnökétől. A vasúti MANSz csoport 23-án, hétfőn délután pontosan 6 órakor a MANSz otthonban (régiben az épület, Ferenc József út) távozó díszelnökönktől elbúcsúznak egy díszgyűlés keretében. Minden tagot ezúttal is értesítünk és szeretettel várunk. Elnökség.

— Lopások. Viznyey Dezső, Rohermere ucca 48. szám alatti lakásából egy aranygyűrűt loptak el. — Salamon Ignác, Rakovitsky ucca 7. szám alatti lakosól elloptak egy pénztárcát, amelyben nyolc pengő készpénz volt. A nyomozás a lopások ügyében megindult.

— Női kalapüzletemet május egytől Simonffy ucca 2/b. alá helyezem át. Matta Anna.

— A Tiszántúli Automobil Club szombaton délután tartotta meg közgyűlését az Angol Királynő fehértermében. A közgyűlést dr. Hódy Béla alelnök nyitotta meg, majd a főtábornok jelenést olvasta fel dr. Marton Gyula. Jelentésében megállapította, hogy az automobilizmus útja az utóbbi esztendő alatt a további hanyatlás felé vezetett, aminek oka az autósokra háruló sok teher. A főtábornok jelentéshez többen hozzászóltak, majd dr. vitéz Kiss József számolt be a Debreceni Héttel kapcsolatos autóversenyekről. Végül Hódy Béla dr. indítványára a közgyűlés üdvözlő táviratot küldött Kállay Miklós földművelésügyi miniszterhez.

— Szenczi Molnár Albert ünnepély a Kistemplomban. A Piac uccai egyházzsolt most vasárnap délután öt órai kezdettel a Kistemplomban tartandó ünnepély keretében áldozik a nagy zsoltárfőnök: Szenczi Molnár Albert emlékének. A kistemplomi vallásos ünnepélyen prédikálni fog Uray Sándor, az egyházzsolt vezetőlelkésze, Szenczi Molnár Alberttől előadást tart dr. Szeremley Béla tanár, kinek előadását közben illusztrálni fogja a Mester uccai egyházzsolt leánykara; szövegét ad elő Musza Ferenc s-lelkész, kántor, végül még két szavalt fog elhangzani a nagy zsoltárfőnök énekeiből. — Belépődíj nincs.

— Hétfőn tárgyalják a debreceni „Zeileiss” intézet orvosának bűnügyét. Érdekes, annak idején a vádlott eltűnése folytán abbamaradt bűnügy tárgyalását tűzte ki hétfőre a törvényszék Jeney-tanácsa. 1931-ben volt az utolsó tárgyalás a kétféle gondatlanságból okozott emberöltés vádolt dr. Barcza Sándor bűnügyének. A vád szerint ugyanis két ember pusztult bele dr. Barcza akkor igen divatos „Zeileiss” gyógymódjába. A vádlott orvos akkor az első tárgyalás után nyomtalanul eltűnt. Most értesítéseink szerint kiderült a holléte. Állítólag egy pestmelléki községben tartózkodik s meg fog jelenni a törvényszéki tárgyaláson, hogy feljelen egykori gyógymódjának következményeiért.

— Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és őr otthon vár.

— A kőművesiparosok szakosztálya e hó 24-én, kedden este 6 órakor az ipartestület tanácstermében rendkívül fontos ügyekben ülést tart.

— Részleges áramszünetelés. Tisztelettel értesítjük villamosáram-fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközölnöd javítások miatt e hó 22-én, vasárnap a következő utcákon és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától 8 óráig: Teleki, Timár, Végkedvü M., Haláp, Sant Anna, Kandia, Zöldfa, Varga, Batthyány ucca, Méliusz-tér, Kossuth, Burgundia ucca, Magoss, Domb, Kigyó, Vár ucca, Csapó ucca eleje, Nyomtaó, Szappanos, Veres, Kölcsey, Meszena, Maróthy György, Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös ucca és Péterfia ucca páratlan oldala. Reggel 8 órától 9 óráig: Árpádtér, Virág, Rakovitsky, Dobozy ucca, Csapókert, Kincseshegy, Katz-telep, Kút, Nyil, Homok, Apafy, Csonka ucca, Kassa út, Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi út páratlan oldala, Nagyerdő és Pallag-puszta. Világítási Vállalat.

A térflak szeme

megakad az alakján, ha a legújabb párisi szabású Princess fűzőt visel a GOLDSTEIN KAROLIN cégtől. — Miklós ucca 5. — Fiókküzet: Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 10.

— Dr. Juhász Nagy Sándor előadást tart az árpádtéri templomban. Az árpádtéri egyházzás április hó 22-én, vasárnap délután három órai kezdettel vallásos ünnepélyt tart az árpádtéri templomban. A vallásos ünnepélyen érdekes előadást dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző, egyházkerületi tanácsbíró fog tartani. Ésaías próféta könyvéről, Bibliát olvas, imádkozik Siposs Imre központi lelkész. Énekel a Református Tanítói Vegyeskar Szabó Emil városi zeneiskolai tanár, karnagy vezetésével. Zárómádságot Magyar Bertalan h. lelkész mond. Belépődíj a vallásos ünnepélyre nincs. Mindenkit szeretettel hív az egyházzás vezetéségre.

— Kocsik, újak, javítottak minden alakban Riesz kocsigyár, Debrecen, Hatvan u. 58.

— A debreceni ipartestület április hó 22-én, határozatképtelenség esetén pedig április hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor saját dísztermében (Simonffy u. 1/c. II. emelet) tartja meg harmadik évi rendes közgyűlését.

— Rövid zongora, bőrgarnitúrák, úriszoba, háló, festmények, szalon-tűkür olcsón eladó. Csapó 16.

— Kétnapos tavaszi gyümölcsfa-ápolási tanfolyamot rendez a Gyümölcsfatermelők Egyesülete. A téli gyümölcsfaápolási tanfolyam kiegészítéseként a földművelésügyi miniszter támogatásával kétnapos tavaszi gyümölcsfaápolási tanfolyamot rendez a Gyümölcsfatermelők O. E. hajdúvármegyei fiókegyesülete. A tanfolyamot a Mikepércsi úti I. sz. gazdasági népiskolában rendezik és Balogh Vilmos növényvédelmi ellenőr vezeti. A tanfolyam díjtalan és az e hónap 23-án, hétfőn és 24-én, kedden tartják meg.

HIRDETMÉNY.

Tudomására hozom a közönségnek, hogy április hó 22-én, vasárnap a városi népfürdő és a nagyerdei csónakázó megnyílik.

A népfürdőjegy ára 20 fillér. A csónakázó személyjegy félórás csónakázásra szintén 20 fillér.

A nagyerdei városi fürdőtelep külső medencéi hideg, illetve meleg vízzel vannak töltve s így azokat a szabadban való fürdésre alkalmas napokon a közönség használhatja.

Polgármester.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS.

A református egyház tulajdonát képező Bellegető 450., 474., 476., 491., 492., 493. tanyaszámú inge-niskoláztatási, 82—155 holdas, valamint 2 darab 90—90 holdas tanyátlan és az Ondód-Vedres dűlőbeni 8. sz. 41 holdas ingatlanok f. évi április hó 23-án, hétfőn délelőtt 9 órakor a református egyház tanács-terében (Kálvin-tér 17.) tartandó újabb árverésen f. évi október hó 1-től haszonbérbe adatkak. A kiáltási ár 10%-a bántpenzül le-teendő. Az árverési feltételek és a haszonbéri szerződés egyéb felté-telei a gazdasági gondnoknál meg-tekintethetők.

— Elgázolt az autó egy kerékpá-rost. Lovász Ferenc bérautós autójá-VAL véletlenül elütötte a kerékpáron haladó Nagy Pál joghallgatót, aki könnyebb sérüléseket szenvedett. Az eljárás megindult a baloset ügyében.

— Műsoros est a Wolaffka-tele-pen. A Wolaffka telepi Olvasókör vígalmi ifjúsága f. hó 22-én, vasár-nap este fél 7 órai kezdettel nagyszá-bású, táncsal egybekötött műsoros rázástet rendez. A válogatott, nívós számokból álló műsorra ezúton hív-juk meg tagjainkat és vendégeinket. Elnökség.

Önnek is fontos!!

a májusi költözések-re új, szép, olcsó s mégis jó minőségű csillárok érkeztek

JÖJJÖN

s győződjön meg, hogy mindíg jobbat, mégis olcsón csak az Elektromosság cégnél vásárolhat izzólámpák legolcsóbban!

Csillár gyári terakat

Piac ucca 59. sz.

— Daán Ilona szerzői estjét május 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor ma-iné keretében tartja meg az Uránia-mozgósínházban. A művészno rész-ben már ismert versei közül ad elő néhány saját zenésítésű dalt saját gitárkísérete és egy remekül megszer-vezett úri szalonzenekar kísérete mel-lett. A zongorakíséretet dr. nyárád-szentimrei Balogh Geróné, a közis-mert zongoraművészno látja el. A műsor egyik fénypontja a szerző azoknak a férfikarra megírt dalainak előadása, melyeket egy elsőrendű férfikvar tet fog interpretálni. A mű-sor részlete ismertetésére legköze-lebb visszatérünk.

— Kérelem. Egy családost keres-kezőségéd, aki három éve teljesen munka nélkül sanylődik családjával s nem tud elhelyezkedni semmiféle munkára sem, mely alázattal kéri a nemesszívű emberek támogatását ahoz, hogy Budapestre felutazhasson munkavállalás céljából, mert sajnos, itt a türelmes várással magát har-madmagával elartani nem tudja. Tel-jesen le vagyunk rongyolódva, sem éleimünk, sem lakásunk (május 1-től) nincs. Ezér esedezve kérem az igen tisztelt nemesszívű embereket, segísenek rajtunk, hogy Pesten bár-milyen munkával is biz osíthassam családom kenyerét, mer: kibírhata-lan helyzetünket a véget fogja befe-jezni. Kérem az adományokat a ki-adóba küldeni. Köszönve megértésü-ket tisztelttel: Egy nélkülözö család-ost kereskezőségéd.

— Cserkész tábori rendőrség volt tagjai figyelmébe! A 21-re tervezett összejövetelt az országos cserkész-közgyűlés miatt 25-én, szerdán este 8 órakor tartjuk az Angol Királynő zöld termében. Mindnyájan jelenje-tek meg. Dr. Tóth, parancsnok.

— Pályázat. A HONSZ debreceni csoportja titkári állásra pályázatot hirdet. Hadirokkantak erre vonatko-zó felszerel: kérvényei a csoport el-nökségéhez címezve április hó 29-ig adandók be a HONSZ irodában (Do-bozy-ájáró). Részletes felvilágosít ás a csoport irodában nyerhető. Cso-portelnökség.

— Ügyvédi irodámat Piac u. 19. szám alatt megnyitottam. Dr. Brei-der Ferenc.

— Jamboree-film Debrecenben. Nagy érdeklődés előzi meg a gödöllői világtáborozás átomvilágát visszava-rázsoló cserkészfilmet, melyet Debre-cen közönsége csak egy alkalommal, vasárnap délelőtt 11 órakor nézhet meg az Uránia-mozgóban. Kísérő filmnek sikerült megszereznie a csa-pat parancsnokságának a magyar in-tegritás legszebb propagandafilmjé, a külföldön is sikert ért Hungaria c. filmet. A film cserkész-propaganda jellegére való tekintettel a parancs-nokság a legmérsékeltébb helyáratat állapította meg: 20, 40 és 60 fillér-ben.

— A középítési felügyelőség álla-pítja meg a fedett uszodában vég-zendő javításokat. A fedett uszodánál mutatkozó hibák kijavítására vonat-kozóan tudvalevően az épi ő Tóth és Sebésy-én-cég a hibák megállapítása alkalmával azonnal bejelentette, hogy azok helyrehozatalát a saját költse-gén elvégzi. Fel is állította az épi-ési állványokat. Most dr. Vásáry István, polgármester, tekintettel a fedett uszoda hibái körül felkavargó különféle tendenciákra, utasította a műszaki ügyosztályt, hogy a helyre-hozandó hibákat a középítési felügye-lő bizottsággal állapítsa meg.

— Üvegezést, ablakok gittelését felelősséggel heti 1 P részletre Szécsény Gyula üvegező vállal, Bocskay-tér 2. (DMKE melle.t). Tele-phon: 32-87.

— Az eugenikáról (fajjavítás) tar-előadás: a MIEFHÖE medikus szak-osztálya f. hó 29-én az izr. hitközség dísztermében. Az előadás tárgyának társadalom-, népegyespolitikai és faj-higiénei jelentősége valószínűleg nagy közönséget fog az előadó erem-be vonzani. Az eugenikai kérdés tár-gyalásának a hazai és külföldi fajjaví-ási törekvések, mozgalmak előreha-ladottsága ad aktuális ást. Az előadás változó osságá a felkért hozzászólók biztostják, akik orvosi, jogi és vallás-morális szempontból világítják meg a kérdést.

— Meghívó mindazon hölgyek ré-szére, akiket a tiumunkák érdekelnek. Igen nagy azon családok száma, ame-lyekben varrógép ugyan van, melyek azonban nincsenek kellőképpen tájé-kozottak az irányban, vajjon milyen sokoldalú munkát lehet a varrógépen előállítani. Elmult az az idő, hogy a varrógépet csak a háztartásban elő-forduló varrási munkák elvégzésére szokták használni. A modern családi háztartási varrógépen mindennemű tiumunká elő lehet állítani és pedig olyanokat, amelyeket fáradságos kézi munkával szebben nem lehet elvé-gezni. A Singer varrógép részv. társ., amelynek fiókküzeté Debrecen, Piac ucca 79. sz. a. van, az összes höl-gyek és fiatal leányok részére, akiket ez érdekel, gyakorlati bemutató ren-dez a mindenfajta varrási és himzési munkák előállítási módjára vonatko-zólag, amellyel kapcsolatban egyú-tal mindazokat a tiumunkákat állítja ki, amelyek a Singer háztartási gé-pen lehet előállítva. Ezen kiállítás meglátogatása díjmentes. A Singer varrógépek és azok célszerű segéd-eszközeinek gyakorlati bemutatása a kiállítás egész tartama alatt, 1934 április hó 23-ól május hó 20-ig, na-pontként délelőtt 8—12 óráig és dél-után 2—6 óráig történik. Ezen kiál-lítás látogatása és a gyakorlati bemu-atások megtekintése minden érdeklődőnek legmelegebben ajánlható ak-kor is, ha az illető ez idő szerint var-rógép felett még nem rendelkezik.

A SZÉPSÉG

leghatásosabb előmozdítója a YES porcellánpuder Ha YES porcellánpudert használ, arcbőre sem megy időelött tönkre, hanem az üde, bársonyos tapintású, feltűnően tiszta lesz. A YES porcellánpuder minden idők legjobb pudere. A porusokat nem tömi el, alatta az arcbőr él, lélegzik és szépül.

A Debreceni Jótékony Nőegylet 65-ik évi rendes közgyűlése

A Debreceni Jótékony Nőegylet Debrecen legrégebb multra visszatekintő Nőegylete Magoss György téri árvaháza tanácstermében tar-totta 65-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlést Sass Béláné elnö-nyitotta meg gondolatokban gazdag beszéddel. Az elnöki megnyitóbant rámutatott az árvaház fentartására a szegénységügyi munkára. A nőegylet kifizette több érdeme-g szegény tanuló tandíját, több fagy-laldélutánt tartott, Csokonai-szirt házbeli ünnepélye nagy anyagi és erkölcsi sikert hozott. Kérte a köz-gyűlés tagjait, hogy mindenki gyűjtsön az egyesületbe egy új ta-got.

A nagy érdeklődéssel kísért el-nöki megnyitó után dr. Szondy György főtitkár tette meg jelenté-sét az elmult esztendőről.

Kardos László pénztárnok, Nagy Jenő ellenőr és gondnok, Kováts Je-nő dr. ügyész jelentése után Nagy Jenő ellenőr terjesztette elő a 1934. évi költségelirányzatot, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Dr. Erdős Károly igazgató ismer-tette a választmány javaslatát az ed-digi titkári tisztség fői kári és titkári tisztségre való átszervezésére.

A főtitkári tisztségre dr. Szondy György, a titkári tisztségre pedig Magyar Bertalan választattak meg egyhangúlag.

Közgyűlés egyhangú lelkesedéssel a válaszmany tagjaivá választotta dr. Bacsó Jenőné, Balku Lajosné, Csánky Benjáminné, dr. Fazakas Sándorné, dr. Fráter Pálné, dr. Huti-rayné Rutter Sarolta, Kecskeméty Ferencné, Mellán Dezsőné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, Szentmiklóssy Jenőné, vitéz Tóth Gyuláné nőegyle-i tagokat.

A Jótékony Nőegylet 65-ik köz-gyűlése Sass Béláné elnök zárószá-vaival ért véget.

A FÜGGETLEN UJSÁG

hirdetéseit mindig eredményesek!

— Feljelentettek egy uzorás árve-rési hiénát. A rendőrségen többen feljelentést tettek egy Piroska Sándor nevű kömüves ellen, aki uzora-kölcsönöket adott állítólag a megszo-rult embereknek s egyébként, mint árverési hiéna is szerepelt. Piroska tagadta a terhére rótt cselekménye-ket, a rendőrség azonban megindí-totta ellene az eljárást.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

Tartalékos Bocskay tartalékos Attila ellen

1200 sportrajongó kíséri Miskolcra a felforgatott Bocskait

Lefekvés hírek röpködtek a levegőben a Miskolcon lebonyolításra kerülő Bocskay-Attila mérkőzés előtt, egészen méltatlanul persze, hiszen a Bocskay ezen a mérkőzésen is teljes erővel küzd majd a győzelemért. Teljes erővel, de nem teljes létszámmal, mert a kéksárgák ezúttal Gyulay mellett kénytelenek nélkülözni a lábbadozó Telekít, a sérülésekkel laboráló Eöryt és Hevesit. A négy játékos kivonva, így áll fel a Bocskay Miskolcon: Alberti — Vágó, Janzó — Palotás, Keviczky, Gombkötő — Markos, Vincze, Magyar Dóczé.

Lehet vitatkozni arról, hogy válik be ez a csapat, bizonyos azonban, hogy sohasem voltak az Attila győzelmi eshetőségei ilyen nagyok a Bocskay ellen, mint ezúttal. A Bocskayt 1200 drukker kíséri el a különvonaton Miskolcra. — Lesz drukkolni valójuk még akkor is, ha számításba vesszük, hogy az Attila is tartalékosan áll ki. A miskolci csapat nem oly finom műszer, mint a Bocskay, amelyben a stílus lehetőségeit elveszik a hiányzó láncszemek. Durvább szerkezetű órában könnyebb helyettesíteni a kereket.

A Bocskay a reggeli filléressel utazik.

DVSC—MÁTÉSZALKA VASUTAS PÁLYA 4 ÓRA

Ma játszik le a DVSC—Mátészalka bajnoki fordulóját a Vasutas pályán. A mérkőzés heves küzdelmet ígér, mert Szalka még az első 4 helyezett között végezhet, míg a DVSC-nek a második helye is fíggelhet ettől a mérkőzéstől.

Előzőleg a DVSC II.—DKASE II. játszik le a mérkőzésüket. Propaganda helyárok lesznek.

JEGYEK AZ ANGOL—MAGYAR VÁLOGATOTTRA

A Bocskay tudatja tagjaival, hogy a Budapesten lejátszandó angol—magyar válogatott mérkőzésre a klub saját tagjai részére korlátolt számban előjegyezhet jegyeket az AMLSz-nél. A Bocskay kéri azokat a tagjait, akik jegyre igényt tartanak, hogy az előjegyzést a jegy árának egyidejű befizetésével 25-éig, szerdáig, este 6-tól fél 8 óra között eszközöljék a Bocskay irodájában (Arany Bika, félemelet) — Jegyárak: A-tribün: I. r. páholyülés P 15, II. r. páholyülés P 12, I. r. tribünülés P 8, II. r. tribünülés P 7, korzópáholy P 6, korzóülés I. r. P 5, II. r. P 4. B-tribün: I. r. páholyülés P 12, II. r. páholyülés P 10, tribünülés P 6, terraszülés P 5, egyesületi kedvezményes állóhely P 1.20, tanulójegy P 1, gyermekjegy P 1.

A Debreceni Vasutas Sport Club április hó 27-én d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Máv. műhelytelep termében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Gazdasági bizottság, számvizsgálók és főpénztáros jelentése és a jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. A közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásban benyújtott indítványok. Határozatképtelenség esetén f. évi május hó 4-én este 7 órakor a jelzett helyen és tárgysorozattal újabb közgyűlést tartunk, mely a megjelenetek számára való tekintet nélkül határozatokat fog hozni. Az elnökség.

Róm. kath. polg. fiúiskola III. oszt. — I. oszt. 12:1 (6:1). Góllövők: Holovác (4), Bokor (4), Lajos (2), Szabó A., Medve.

Róm. kath. polg. fiúiskola III. oszt. — Főreál III., IV. oszt. 5:1 (3:1). Góllövők: Vigh, Szobonya, Lajos, Bokor, Holovác, illetve Karcsmár.

Felhívás. Felhívom a Villanygyár I-b. csapatának alant felsorolt játékosait, hogy e hó 22-én, vasárnap d. e. fél 1 óra a DMTE elleni II. oszt. bajnoki mérkőzésre a nagyerdői DTE pályán feltétlen jelenjenek meg: Kretz, Faragó, Kovács I., Nagy Lajos, V. Tóth, Erdélyi, Nagy L., Kiss Gábor, Kállai, Vörös, Szabó I., Paliga, Orosz, Schorr, Pásztor, Kecskés. Intéző.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város gazdaságából eladásra kerül 10 darab hízólt ökör f. hó 25-én, szerdán a városházán (gazdasági ügyosztályban) tartandó árverésen. Az eladási és átvételi feltételek ugyanott megtekinthetők. Az ökröket az érdeklődők a szűkített gazdaságban bármikor megtekinthetik.

Intézőség.

Vásároljon hirdetőinknél.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP d. u. 3-kor: Fehérvári huszárok. (Olcsó.) — D. u. 6-kor: Ady Endre. (Olcsó.) — Este fél 9-kor: Szabad a csók. (Bemutató.)
HÉTFŐ este 8-kor: Helyet az ifjúságnak. (A. 29. bérlet.)
KEDD este 8-kor: Helyet az ifjúságnak.

SZERDA este 8-kor: Helyet az ifjúságnak. (B. 29. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK este 8-kor: Helyet az ifjúságnak.

PÉNTEK este 8-kor: Helyet az ifjúságnak. (C. 29. bérlet.)

JÁVOR PALI
SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN
DELUTÁN VENDÉGSZEREPEL
A CSOKONAI-SZÍNHÁZBAN

Az a nagy érdeklődés, amely Jávor Pali vendégszereplése iránt Debrecenben megnyilvánult, készítette a színház igazgatóságát, hogy olcsó helyárok mellett is vendégszerepeltesse ezt a kiváló művészt. Jávor Pali ennek a kérésnek eleget téve, szerdán delután ifjúsági előadás keretében eljuttatja az „Emmy” vígjáték parádés huszárhadnagy szerepét (főszerepét), míg csütörtök delután az „Aranyifjú” férfi főszerepében lép a debreceni közönség elé. Mindkét előadásra zóna helyárok lesznek érvényesek, azzal a különbséggel, hogy egyes helyek 20 fillérral lesznek felemelve. De így is a legdrágább földszinti hely egy pengő lesz.

Már most felhívjuk olvasóink figyelmét Jávor Pál szerda és csütörtök delutáni vendégszereplésére. Jegyek a színházi pénztárnál már válthatók.

A „SEVILLAI BORBÉLY” ELŐADÁSA ZENEISKOLAI / NÖVENDEKEKKEL

Április 28-án este 8 órakor kerül előadásra a Csokonai-színházban a Sevillai borbély. Az énektanzak legtehetségesebb tanítványának közreműködésével. Ez az első eset, hogy zeneiskolai növendékek egy egész estét betöltő klasszikus operát adnak elő. Az előadást a katonazenekar kíséri. Szereplők: Vaj-

da Juliska, Polster Márta, Oláh Emil, Kovács Gyula, dr. Gidófalvy Elemér, Bakó József és Farkas Andor.

Vasárnap:

„TEMPÓ SZERELEM”, William Haines, Madge Evans attrakciója. — Megelőzi: „FLOTTA HÖSE”, Robert Montgomery, Dorothy Jordan világhírnéje. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

DRAGULT A ROZS.

Budapest, április 21.

Eladások:

Búza: 150 q ftiszai (80) 9.95 pp., 300 q ftiszai (80) 12.025 pp., 300 q szeghalmi (80) 10.00 pp.

Különleges minőség: 300 q ftiszai (80) 10.30 ppar., 150 q derecskei (80) 10.10 pp., 450 q nyíri (80) 10.10 pp., 150 q hajdúí (80) 10.15 pp.

Rozs: 300 q 4.95 ppar., 300 q 4.80 pp., 300 q 4.75 pp.

Árpa: 150 q 10.25 ppar.
Tengeri: 150 q 9.00 pp. mai d., 150 q 9.05 pp., 150 q 9.175 pp. V., 150 q 9.10 pp. V., 150 q (6) 9.60 pp.

Lencse: 150 q (zsizsikes) 5.00, Berettyóújfalui.

Határidőüzlet:

Búza: május 9.52, 48, 47, 46, 45, 49, 50, 48, zárlat 9.46—48, június 9.32, 30, 28, 27, 32, 30, 29, zárlat 9.28—29.

Rozs: május 4.77, 85, 86, 87, 88, zárlat 4.87—88, június 5.07, 10, 15, 10, zárlat 5.10—12.

Tengeri: május 9.45, 50, 49, 45, zárlat 9.44—45, július 9.87, 88, zárlat 9.86—87.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 9.70—9.95, 78 kg. 9.80—10.05, 79 kg. 9.90—10.15, 80 kg. 10.00—10.25, ftiszai 77 kg. 9.60—9.75, 78 kg. 9.70—9.85, 79 kg. 9.80—9.95, 80 kg. 9.90—10.10.

Rozs: pestv. 4.80—4.95, egyéb rozs 4.80—4.95, tak. árpa 8.90—9.00, zab 9.55—9.70, újtengeri 9.00—9.10, ótengeri 9.60—9.75, korpa 8.25—8.35.

A készárúvásáron búza tiszai nem változott, egyéb búza 5 fillérral olcsóbb, rozs 5—10 és zab 5 fillérral drágább, tengeri nem változott.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 8.80—8.60—8.40—8.00 és boletta, rozs 4.20—4.00—3.80 és boletta, árpa 7.80—7.50, zab 7.60—7.50, ótengeri 8.00, újtengeri 7.40—7.20—7.00—6.80—6.60, lucerna 4.00—3.80—3.60—3.40—2.90, széna 3.50—3.20—2.80, lóhere 3.00, búkköny 2.50—2.00—1.80, alomszalma 1.20—1.00, ágyszalma 1.40, zsupszalma 1 kéve 8—10 fillér, cukorrépa 1.20—1.00, takarmányrépa 0.90—0.80.

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.55—17.75, 100 cseh korona 14.05—14.20, 100 dánár 7.80—8.30, 100 dollár 337.60—341.60, 100 lea 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

Az értéktőzsdén 1 kg. színarany ára 5405—5425 pengő.

MA VASÁRNAP

3

előadás a Csokonai színházban!

3-kor olcsó helyárrakkal. — Közkívánatra a legszebb katona operett:

Fehérvári huszárok

6-kor olcsó helyárrakkal Kardoss Géza felléptével az országos sikert aratott:

Ady Endre

Fél 9-kor a „Fehérvári huszárok” szerzőjének legújabb operettslágere (A rádió közvéltette) Pikáns operettujdonosság!

Szabad a csók

Itt először! HÉTFŐ — KEDD — SZERDA

Helyet az ifjúságnak

a legnagyobb vígjáték siker! 3 ÓRÁS KACAGÁS!!

Gróf Haller Jánosné estétől hajnalig muzsikál

egy kis debreceni étteremben, mert ma már
a cimből nem lehet megélni és reá hárul
a család eltartása

A grófnén fekete selyemruha feszül és ezen nem szabad csodálkozni, mert ki viseljen manapság selyemruhát, ha nem egy grófné? És a grófné kezében hegedű is van és ezen sem szabad csodálkozni, mert kinek van ideje manapság hegedűlni, ha nem egy grófnénak?

De gróf Haller Jánosné nem kastélyának házi zeneestélyén, még csak nem is fényes koncertteremben viseli a fekete selyemruhát s nem csupán művészi lelkesedésből tartja ápolat kacsói között a hegedűt. Gróf Haller Jánosné egy zenekar élén játszik az egyik kisebb debreceni étteremben s nem szórakozás számára a hegedű művészetét, (mint egykor), hanem kenyérkereseti forrás. Az apósa még főispán volt, főrendiházi tag, kegyelmes úr, elvált férje pedig hajdan dúsgazdag földbirtokos.

A kellemesarcú, jóalakú méltóságos-prímásnő nem szívesen beszél erről. Egyáltalán nem beszél szívesen semmiről.

— Ne írja meg, hogy itt vagyok — mondja. — Tudja, nagy itt a rokonság s minek nekik tudni, hogy most Debrecenben dolgozom.

Kitűnő interjú-alany. Kéri, hogy ne írjunk, de azért válaszol mindenre, amit kérdezzünk. Fínoman és okosan.

Arról beszél, hogy milyen nehéz az élete. Sok gond, idegvesztő munka.

— Teljesen egyedül kell eltartani magamat. Óh, mit is beszéljek? Az anyámat is és a kislányomat is.

Ragyog a szeme:

— Van egy kislányom. Tizennégy esztendő, aranyos bájos teremtés. Ő érette dolgozom, küzdök és szenvedek. Ő az én jövőbe vetett hitem, reménységem. A kicsi Gitta, az én kis Gittuskám. Már negyedik gimnázista és eminens tanuló. Tudja, mi az eminens tanulónak lenni?...

Megmondjuk, hogy nem tudjuk. Sajnos, mi nem voltunk azok.

Mosolyog, de aztán megint komoly lesz az arca.

— Igy kinlódok, éjszakázom, hatodik esztendeje már. S nem tudom mi lesz velem, ha megöregszem? Mit hoz a jövő?...

— Talán férjhezmenni? — kockáztatjuk meg a kérdést.

Legyint:

— Egyszer már voltam. És másodjára már sok lenne a házasséletemből.

Hirtelen, minden átmenet nélkül élénkül fel a hangja.

— Tudja mit szeretnék?... Szeretnék nagyon-nagyon gazdag lenni és szeretnék utazni. Szeretnék elmenni Kelet felé és szeretnék elmenni Egyiptomba. Megnézni a piramisokat. Utazni és utazni, Keletre és Délre, utazni egészen Kalkuttától Fokvárosig s aztán átmenni Amerikába.

Lechalkul:

— S aztán pihenni, pihenni, együtt az anyámmal, a kislányommal. Ezt szeretném. Pedig volt idő,

amikor utaztam is. Beutaztam csaknem egész Európát, Olaszországtól Svédorszáig. Rég volt...

Őszintén bókolunk:

— Régen nem lehetett, hiszen méltóságos asszony olyan fiatal... Nevet:

— Legalább is annak látszom, ugye? De nem baj, hisz' mindenki annyi idő, amennyinek látszik és amennyinek érzi magát. Punktum. Ne tovább e kérdésnél!

Azt mondja, hogy keresetéből semmit sem lehet félretenni. A legszerényebb keretek között él kis családjával. Volt férje teljesen tönkrement és nem kap tőle semmiféle apanaszt. S ami a legnagyobb baj, manapság már alig lehet szerződést kapni. Sok az eszkimó és kevés a fóka. Az elmúlt hónapban

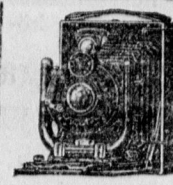
sem volt szerződése, igaz, hogy nem is nagyon keresett, mert megerőltette a sok munka. A nyáron az egyik balatoni fürdőhelyen játszik majd zenekarával.

— Szeretek ott lenni — mondja —, mert imádom a napot, a vizet és a meleget. Nyáron olyan fekete vagyok, mint a szerecsen. Látja, már most is barnulok.

Mutatja érdekesvonású kreol arcát. A haja is barna, a szeme is barna. A kezén lakkozottak a körmeik és újjain ragyognak a briliánsok. Egész kis vagyón. Azt mondja, hogy egyetlen kincse. Néhány nyakék és karkötő maradt meg a régi ékszerek közül.

Nagyon szeret olvasni. Szereti a modern írókat s a régiek közül Dickens a kedvence. De alig van ideje olvasni az utóbbi időben, rendkívül lekötö a munka. Csaknem hajnalig kell muzsikálni s aztán halálosan kimerülten, fáradtan megy haza. Délig alszik, délután sétál egy kicsit s csak ha nincs közben dolga, olvas. Szereti a mozi és a színházat is.

— Csak a jó filmeket nézem meg — mondja —, mert nem dobom ki a pénzem akármilyen

FOTOCIKKÉK

nagy választékban,
amatőrmunkák kidolgozása

Ungár József

átszerész és fotoszaküzlet Széchenyi u. 1.

giccse.

Nem dobálja ki, mert spórolni kell. Nagyon kell takarékoskodni, hogy a mamának és a kislánynak ne legyen oka panaszkodni. Ő érettük végzi idegromboló, fárasztó munkáját.

Ő érettük áll ki a grófné éjszaka a zenekar elé és zendít rá az elnyújt foxra:

„Hallod-e Rozika, te,
Menjünk a moziba be...”

Függén szalad végig a vonó a húrokon. S közben öméltsága arra gondol, mennyivel jobb lenne most Egyiptomban várni a napfelkeltét II. Ramses piramisa tövében.

... A borpeccés abroszokkal tarkított asztalok mellett jókedvű kucek, hangos kereskedősegek koccintgatnak...

REMÉNYI GYÖRGY.

Egy Grosz Ferenc nevű elcsapott katolikus pap

detektívregénybe illő mult után hitlerista agitátor lett
Amerikában és a Magyarországból kivándorolt németeket az „elnyomó magyarok” ellen hecceli

Az elmúlt héten hírek érkeztek az Egyesült Államokból, hogy ott is egyre szélesebb hullámokat ölt a hitlerista propaganda, egyre hevesebben próbálkoznak a nemzeti szocialista tanok terjesztésével. — Régen próbálkoznak a német horogkeresztesek, hogy tért hódítsanak a tengerentúl eszméiknek, de az utolsó időkig nem sok sikert tudtak felmutatni.

Természetesen, amikor arról van szó, hogy a nemzeti szocialista tanokat akarják az Egyesült Államokban terjeszteni, nem szabad azt úgy értelmezni, hogy a régi, százpercentes amerikaiakat akarják a náci tanoknak megnyerni. Lehet, hogy ez a későbbi szándékuk — de egyelőre nem ebben az irányban mozog főtevékenységük.

Elsősorban saját honfitársaikat, a német-amerikaiakat toborozzák a horogkeresztes zászlók alá — s az amerikai magyarság és az amerikai német-magyarság köréből igyekeznek híveket szerezni a nemzeti szocialista tanoknak.

Nem új dolog, hogy az Egyesült Államokban élő bevándoroltak körében az elhagyott óhaza politikai eszméinek toboroznak híveket. — Volt erre példa az amerikai magyarság körében is: amikor 1914-ben Károlyi Mihály és a függetlenségi politika más képviselői jártak az ott élő magyarok között és szervezték az amerikai magyarságot a függetlenségi zászló alá (amire nem is volt nagy szükség, hiszen az amerikai magyarság tömegei kuruc negyvennyolcas magyarok voltak mindig).

Hitlerék a legnagyobb német lakosságú városokban: Milwaukeeban, Chicagóban, Cincinnatiában, Clevelandban, Pittsburghban működnek legjobban, de nem hagyják figyelmen kívül Newyorkot és a többi keleti városokat sem.

Grosz úr portréja

Eszközeikben, embereikben egyáltalán nem válogatósak s hogy milyen ember próbálkozik az amerikai magyarság és az amerikai német-magyarság (dunántúli, bánáti, bácskai németesség) körében Hitler tanainak terjesztésével, annak jellemzésül bemutatom a vezért: Grosz Ferenc — kiebrudalt róm. kath. plébános.

Az explébános még abban az időben — vagy 40 évvel ezelőtt — került az Egyesült Államokba, amikor róm. kath. lelkészek javarészt csak abban az esetben mentek tengerentúlra, — ha mindenképpen menniök kellett. Az egyházmegyéek püspökei — nem a legkiválóbb papjaikat küldték a kivándorolt magyarság pártolására, hanem azokat, akikről szabadulni akartak. — Grosz plébános is ezek közé tartozott. Chicago katolikus magyarjainak lett lelkipásztora, de kalandvágyu, izgága természete nem sokáig hagyták meg Chicagóban.

Grosz kezén elsikkadt egy árvaház

Délen, Louisiana államban az Illinois Central vasut magyarokat

telepített — ma is megvan ez a telepítés, vagy 400 magyar család él ott földieper természetéből és Grosz is odaköltözött. A szervezett amerikai magyar élet akkor kezdődött, a kivándorolt, hazát cserélt és még a honvágy rettentő betegséggel küzdő amerikai magyarság körében árvaházra kezdett az amerikai lapok hasábjain gyűjteni Grosz plébános ur.

A jószívű amerikai magyarság odakozott — de Árpádhonban soha sem épült fel az amerikai magyarok árvaháza.

Grosz — más tájakon tünt fel. Itt is, ott is lelkészkedett — s ahol megfordult, ott hanyatlott a vallásos érzés, a lelkészek iránti tiszteltet.

Legtovább Perth - Amboyban, New-Jersey államban volt, ahonnan azonban úgy távozott, hogy egyházmegyéjének püspöke megfosztotta a lelkészi teendőik végzésének jogától.

Az egyházától megfosztott lel-

Villany és víz ondulálás

legmodernebb gépekkel,
mérsékelt árban készit

Kolozsváry

hölgyifodrász-szalom
Dégenfeld-tér 2. szám.

kész akkor — ingatlanforgalmi irodát nyitott. — A kilencszázhuszas évek eleje volt, a prosperitás kö-

zepe, amikor az amerikai munkás tele volt pénzzel. Groszból ragyogó ingatlanügynök lett.

Az elesapott pap ragaszkodott a reverendához ingatlan ügynök korában is

Az egyik amerikai magyar napilap akkor próbált magyar telepet létesíteni Florida államban Kosuthville néven és Grosz Ferenc már idetoborzta az amerikai magyaroakat.

A kivándorolt magyarság java-része vallásos érzelmű, tiszteli papját és Grosz papi gallérja is tisztelben részesült. Mit tudta a szegény, Floridába bolondított amerikai magyar, hogy az explébánosnak nincsen joga a papi gallér viselésére.

Grosz Ferencnek furcsa üzletei voltak Floridában. Földterületeket, narancsokat „vásárolt”, a vételár-ra egy részletet lefizetett. Aztán parcellázta a földterületeket, farmokat — és eladta azokat. A hiszékeny magyarok által fizetett összegekből semmit sem fizetett a föld eredeti tulajdonosainak, akik aztán elkergették a Grosz Ferenc által letelepített családokat. A boldogta-

lan magyarok és az amerikai farmtulajdonosok feljelentették — de akkor ő már újra Perth-Amboyban, New-Jerseyben volt. (Minden kalandos vállalkozása után ide tért vissza: unokahugának egy fia élt ott). Onnan vitették vissza a floridai hatóságok: hogy számonkérjék manipulációját.

Mikor innen visszatért, nem mert az amerikai magyarok között próbálkozni. Messze Nyugat-Canadába, Calgariba költözött — és az ottani magyarokat szervezte a római katolikus egyházba. Az ottani püspök azonban rájött, hogy a neki bemutatott okiratok szabályszerűségéhez sok szó férhet és így abba kellett hagynia működését.

Ismét Perth-Amboyban bukkant fel — és ezuttal a presbyterian egyháznál jelentkezett felvételre. Protestáns lelkész akart lenni — de ez az egyház nem vette fel lelkészei közé.

Grosz új egyházat „gründöl”

Az eddig elmondottakból is megállapítható, hogy Grosz Ferenc nem az az ember, aki ne találna új működési teret.

Chicagóban, a többmillió amerikai városban csak egy magyar róm. kat. egyház van. Amikor ott az egyházat szervezték, a városnak csak a déli részén laktak magyarok.

Az idők folyamán azonban a város északi oldalán is hatalmas magyar kolónia keletkezett, akitől a templom igen nagy távolságra volt. Az északi oldalon lakó magyarok sokszor kérelmezték az érsektől, engedje meg, hogy ők is szervezhessenek egyházat, az ír származású főpap azonban nem honorálta az északi városrész katolikusainak kérését. Azt kívánta a magyar katolikusoktól, látogassák más nemzetiségűek templomait. Grosz ezt a helyzetet is kihasználta a maga javára. Megjelent az elkeseredett magyarok között és szervezett egy „független” katolikus egyházat. Önállósította magát. Nem törődött azzal, hogy nem volt joga egyházi funkciók végzésére, sem azzal, hogy az igazi római katolikus lelkészek állandóan figyelmeztették a híveket, hogy az ő funkciója érvénytelen, ő tovább működött.

Csodálatosan tudta fanatizálni híveit. Mézes-mázos beszédével és erősen demokratikus „érzelmeinek” állandó hirdetésével meg tudta nyerni az embereket.

Egy darabig — míg a depresszió erősebben nem érezte hatását — nem is volt baj. Hívei fizették az egyházi járulékat és ebből fizette az általa részletfizetésre vásárolt templomot, az egyháza által sűrűn rendezett bálók jövedelméből pedig szépen megélt. Csak amikor a hívek munkátlank lettek és nem tudtak egyháztagsági díjat fizetni, se a bálók nem jövedelmeztek, akkor vált Grosz arca gondterhessé és akkor kellett újabb jövedelmi forrás után nézni.

Groszt most se hagyta cserben találékonysága. Chicagóban nagyon sok vasúttársaságnak van központja. Az amerikai vasutak tudvalevőleg magánvállalkozások. Érdeklük, hogy a vasutvonalak mentén virágzó ipar vagy földműves államokban belterjes gazdálkodás foly-

jék.

Az ipari prosperitás évei alatt az amerikai farmok elnéptelenedtek, a farmer fiatalság a városokba tödült ipari munkára, mert jobb keresete, könnyebb és kellemesebb élete volt a városban, mint a farmon. A vasutaknak tehát sok gondot adott, hogy telepítsék be az elnéptelenedett farmvidékeket.

Grosz a vasutaknak ezt a gondját használta fel új érvényesülési lehetőségül.

Volt egy öreg — elcsapott — ír paptársa, aki szintén „független” katolikus egyházban működött. Az kinevezte önmagát „érsek”-nek és Grosz úgy szerepelt, mint érseki irodaigazgató.

Megjelent a vasutak irodáiban mint az „érsek” megbízottja és előadta, hogy mint nyájak hű pásztorainak, sok álmatlan éjszakát okoz: mi lesz a milliós Chicagóban élő munkátlank hívekkel és ők elhárították, hogy kiviszik a munkátlank híveket — farmokra.

A vasutak persze örültek a kilátásba helyezett farmeknek, pláne, amikor megtudták, hogy magyarokról van szó, akik az Egyesült Államokban is kitűnő gazdák. — És Grosz olyan csábítónak tüntette fel a vasut számára a telepítési alkalmat, hogy nem lehet csodálni, hogy a Missouri Pacific vasúttársaság telepítési osztálya bedőlt neki — vonala mentén 100 hold földet, házat, jószágot adott, templom, iskola felépítését ígérte neki s azonkívül a telepítés előzetes költségeire néhány ezer dolárt is rendelkezésére bocsátott.

A Missouri magyar telep nem léte-sült, Grosz onnan is eltávozott és a Missouri Pacific vasut aligha óhajt megegyezzen magyar lelkész-szel telepíteni.

Most újra Perth-Amboy — New-

A divatos nő

tavaszi kosztümjét, kompléjét, délelőtti, délutáni és estélyi ruháját, köpenyét **BUDAPESTEN** rendelni a

VEKEY-SZALONBAN

IV. Petőfi Sándor ucca 14.
Legújabb párizsi modellek. —
Állandó divatbemutató.

york vidékén bolyong — mint Hitlerék amerikai magyar apostola. — Röpiratokat ad ki Hitlerék receptje szerint, az amerikai magyar-németeket izgatja a magyarok ellen, akik Magyarhonban „elnyomják a germánokat”.

A hitlerizmus Grosz ur legújabb vadászterülete

Hogy ő is germán-e? Ki tudja! A rossz nyelvek szerint egy fajbiológiai vizsgálat esetleg megállapítaná, hogy nem árja eredetű.

Hogy eredményes-e munkája? A saját számára feltétlenül. Uj terü-

Szabó Miklós női divatterme Szent Anna ucca 5. sz.

let, ahol vadászhat. Az amerikai német propagandaközpont érdekes adatokat tudna szolgáltatni, mibe került nekik a Grosz „főrral” való ismeretség.

Veszélyt rejt-e propagandája? — Aligha! Magyar-Amerikában jól tudják, hogy Grosz „főrral” portékájától — legyen az akármi — óvakodni kell.

De be akartam mutatni Hitlerék amerikai magyar „vezérét”.
FÁY-FISHER ANDOR.

Irja: H. FARKAS ILONA.

Fiatal lány panaszoja

Az alábbi néhány sornak stílusosabb címe lett volna: „Nő, akibe minden férfi szerelmes.”

De ezt mégsem mertem leírni, mert talán azt méltóztatik gondolni, hogy nagyképzű képzőművészeti tanulmányt készülök írni dióhéjban Mona-Lisa álomszép mosolyáról és a két bűvös szeméről a párisi Louvre hűvös termében, ahová századok óta alázatosan zárandokolnak a szépségimádók.

És nem akarom önöket untatni a férfifogyasztó vámpirokkal sem, akik a sárgaföldelű regények szerint reggel egy délamerikai milliárdost, délben külföldi nagykövetet, este kiváló író szagatnak ízekre és tesznek tönkre.

A selymes, csipkés, ékszeres úgynevezett „nagy nőkről” sem írok, akik a polgári fantázia rémületére legalább is pezsgős pohárból isszák a férfivért és akik az ifjabb Dumas szerint úgy eveznek dicsfénytől övezve a világirodalomban, mint sorsuk szomorú mea kulpás mártírjai és akik minden más híressellessel ellentétben, hűvös egyszerűséggel élnek minden napjukat és legfőbb élvezetük, hogy szarvasbőrrel törlik a port drága bútoraikról.

A filmek sztárjairól se várjanak izgalmas pletykát...

A nő, akibe minden férfi szerelmes, ahogyan utontan panaszoja, itt ül mellettem a korzón egy vaszéken.

Az uccaszalag ízzik a hirtelen tavaszi kánikulában. Asszonyok, lányok, férfiak hullámanak fel és alá. A villamos csilingel, köszöngetés, pletyka, flört, jóakarát, intrika úszik a levegőben. Fiatal barátnőm egy lélekzetre beszél. Két nagy kék szemű csecsemő ártatlanságával tekint a világba. Édesen, dundin szöke nő, ahogyan mondja, ő semmiről sem tehet. Maga sem érti az egészet. Kilencven évvel ezelőtt költők álma lett volna kerek, szabályos arccskájával, ma a töltött galamb fehér szőkecséjét szigorú és kellemetlen fűző pánccéljai merevítik karcsúra.

És ennek a vidám szőkecsének az életét keseríti el ez a furcsa tény, hogy belé minden férfi szerelmes.

Erről végre is egyszer beszélni kell, az Istenért — kezdi hirtelen. Már félek, hogy valami babonáság van körülöttem. Kíváncsi vagyok, mi erről a te véleményed?

— Tessék, csak mesélj — mondom neki. — Parancsolj!

— De ne vágj ilyen merev arcot — szólt rám oldalt pillanatva —, az embernek elmegy a kevé az öszinteségtől.

— Muszáj mereven nézmem, hogy ellensúlyozzam azt, hogy te jobbra-balra villogsz az ártatlan szemekkel — válaszoltam. — Fiam, te kockálsz és közben lelki klinikára vagy gyódsz. Anyád ott jön, csatlakozz csak hozzá, én meguntam már végignézni, hogyan nyársalod a szemekkel az összes fiúkat.

— Hát jó — mondta megszeli-dülve —, ha már nézni sem szabad, hát jó, csak hallgass végig. — Ne nevedd ki, de azt hiszem, sexappeal túltengésem van. Ha találkozzom egy fiúval, bemutatják társaságban, sportnál, itt-ott, tíz-tizenöt perc múlva kivétel nélkül mind szerelme-t vall. Ehhez mit szólsz?

— Semmit — válaszoltam. — Nem komoly dolog, csak a negyedik szabad elhinni minden vallomásnak. Nálad biztos alanyt sejtenek, ezt messziről megérik és időtöltésnek „nem komoly elemek” számára kitűnő játék bemutatkozás után tíz percre egy biztos hatású szerelmi vallomás. És hogy nekik igazuk van, bizonyítja, hogy te jó anyag vagy, mert el is hiszed.

— Ugyan kérlek — kezdte ingerülten —, te most arra célsz, hogy magamfajta úrilánynak nem szabadna megengedni, hogy valaki párpernyi ismeretség után merészlejen lázasakat mondani.

— Lehet, hogy ezt is gondoltam, az a bizonyos meglátni és megszeretni dolog, nagyon valószínűtlenül hangzik.

— De ne felejtse el — folytatta —, hogy a legokosabb fiúnak is van egy mániája, rögeszméje, vagy kedvenc témája, amivel mintha csak nekem akarna imponálni.

— Édes, hogy milyen kicsit vagy beképzelt — nevettem el magam.

— Hála Istennek — vágott vissza —, tetőtől talpig egészséges vagyok, nincs még csak a nyoma sem bennem a kisebbségi érzetnek.

— Nagyon helyes — mondtam komolyságot erőltetve. — Tehát?

— Ez valahogy úgy van — kezdte megbékélve —, hogy az egyik azonnal Einsteint hozza fel, a relativitást és böven magyarázza az a+b összefüggését távoli ismeretlen képletekhez. Mit tegyek, áruljam el, hogy az egyszerűbből is

csak azokat az összegeket tudom jól, amit visszafelé is könnyű kiszámítani? Például 5x4 vagy 6x2. De illyemmit, hogy mennyi 8x7 vagy 7x6, már hiába várnak tőlem. Most képzeld, hol vagyok én Einstein-tól!

— Van aki ízekre tépi a legutóbbi csúf gyilkosság tettesének „psichéjét” — ahogy mondja — és erről tart előadást. Nézd, én az újságot is ritkán veszem a kezembe. Az eljegyzési rovat érdekel és a színház, de hol van tőlem a vastagbetűs riport és Isten őrizzen: a politika.

— A pszichoanalízissel van a legutóbbi bajom — folytatta egy hosszú lélegzet után. — Mintha minden fiúban egy amatőr analitikus rejtőznék. Kínóznak, hogy meséljem el az álmaimat, majd ők megfejtik. Mit csinálnak, kérlek? Meséljem el, hogy este, amikor lefekszem, behunyom a szemem, még a bőrömön bizserereg a hideg zuhany, egy kis csokoládét rágcáslok és már is alszom jól, boldogan, tisztán. Mondjam meg, hogy prózában nem álmodom semmit?

— Vannak fiúk, akik gazdasági rémképekkel gyötörnek. Van olyan, aki imádja a kutyáját és arról szenved legjobban, mint jó anya, kedves fiáról. Van, aki a cséplőgépről álmodik mellettem végig egy odisszeát.

— Nem értelek — vágtam közbe —, miről beszéljenek? — Mindenki arról beszél, ami legjobban érdekli. Ez a témájuk és ez rengeteg is van. Ha az elkezdett téma nem tetszik, vedesd a beszélgetést másfelé.

— Jó, jó — nevetett fiatal barátom —, tudod milyen rémes egy irodalmi rajongóval együtt ülni? Bébyke olvasta ezt? Bébyke olvasta azt és rágcáslnak egy versorron és sürsölnök egy híres mondaton, forgatják, boncolják, tépik, cibálják az irodalmat Shakespeare-től a Shawig. Jaj. És ez az oka kérlek az összes rapid szerelmi valomásoknak.

— Nem értem — csodálkoztam. — Pedig egyszerű — mosolygott a kis szőke lány. Az úgy történik, hogy a témabőr férfi elkezd beszélni. Ugy, ahogy férfiak szokták, cigarettára gyújtva, bokától a szemöldökön át pillangóztatva. Én úgy teszek, mintha nem venném észre, hogy ő néz. És ő természetesen úgy néz, mintha esze ágában sem lenne nézni. Aztán beszél. Néhány mondat után tűzbe jön, egyelőre nem tőlem, csupán a saját hangjától, a műveltségétől és attól, hogy bennem jó közönségre talált. Ilyenkor, mivel úgysem értem, amit mond és mert már kezdek unatkozni, sóhajtok egyet legyűzően. Ez az egyes számú sóhaj. Ő erre megzavarodik, elhallgat, megkérdi, miért sóhajtottam? Erre én nem felelek. Ez nagyon fontos, nem felelni! Ha egy férfi kérdez, a nő soha se feleljen! Ujra belekezd kedvenc témájába, én ekkor már úgy unatkozom, hogy ordítani szeretnék. Nem teszek mást, mélyen hallgatok, lesütöm a szemem és aztán hosszan ránézek. Nem is nézek, rásóhajtok a szememmel. Ez biztos hatású. Elkormányodok, rám néz és abba hagyja az elkezdett mondanivalóját. „Csak most látom, milyen édes, szép kis lány maga Béby, tudja, hogy ezt régen meg akartam mondani magának?”

— Most aztán aszerint, hogy milyen, aki velem szemben van — folytatta lelkesen és oktatóan Béby —, lehet újra sóhajtani, mélyen hallgatni, szemet lesütni vagy szenvedélyesen nézni, lehet kicsit sürömben lélegzeni is. Csak beszélni nem szabad, legalább is nekem nem, mert én csak butát mondanék

és minden elromlana. Ez még így tart néhány percig és aztán, ha akarod, az életemre esküszöm meg, hogy a vallomás következik. Egy mozdulatomra diadalmasab-

ban folytatta:

— Csak azt ne mond, hogy ez nem is volt érdekes. És főleg azt ne, hogy ezek a férfiak nem is szerelmeselek, csupán behulltak egy

aljas kis női praktikába. Csak ezt ne mond. Ehhez te úgysem értesz. Honnan is értenél hozzá?

— Tényleg, honnan is értenél hozzá?

Tiszántúli Közgazdaság

Nagy felzúdulás a vidéki bankok közt a Pénzügyi Központ intézkedése miatt

Felszámítják a hitelkamatot a hitelkeret igénybe nem vett része után is

Budapest, ápr. 22. A vidéki pénzügyi intézeteket néhány nap óta izgalomban tartja a Pénzügyi Központ újabb rendelkezése, amely az igénybevett hitelek adminisztrációjára és kamatozására vonatkozik. A bankzárlatot megelőző időben a vidéki hitelszervezetnek a PK-nál volt egy úgynevezett rendes hitelkerete. A bankzárlatot követő zavaros helyzetben — hogy az esetleges betételvonások káros kihatásaitól megóvják az intézeteket, — rendkívüli hitelkereteket szabott meg a PK. E két hitelkeret azóta is fennállott és az intézetek a részükre megszavazott összegeket a szükségletekhez képest vették igénybe. Nem is volt semmi baj ezekkel a hitelekkel, míg az elmúlt héten a Pénzügyi Központ erre vonatkozó körlevele váratlanul meg nem érkezett a vidéki bankokhoz.

A Pénzügyi Központ ugyanis e körlevélben kifejti, hogy

az adminisztráció egyszerűsítése érdekében a két hitelkeret egyesíti és a jövőben a vidéki szervezet rendelkezésére álló hitelösszegeket minden egyes intézetnek nyitandó külön giró-számlán kezeli.

Ez a rendelkezés tulajdonképpen még semmi zavart nem okozott volna az érdekelt vidéki intézeteknél, mert hiszen az adminisztráció csökkentése nekik is érdekük és a PK-nak ez az intern rendelkezése tulajdonképpen csak formaváltoztatást jelent a hitelkeretnél. Feltételezik ugyanis, hogy a keretek az egységesítés után is teljes egészében rendelkezésükre állnak.

A hitelkeretek egységesítésével a giró-terv létesítésével kapcsolatos rendelkezés azonban a kamatfizetésre vonatkozólag olyan intézkedést tartalmaz, amely

már sérelmes a vidéki intézetekre és amelybe aligha mehetnek bele. Ugy rendelkezik ugyanis a PK ebben az esetben, hogy a giró-számla összege az eddigi hitelkeret, mely után a szokásos hitelkamatot kell fizetniük a vidéki intézeteknek.

A hitelkamatot az egész keret után számítják

még abban az esetben is, ha nem veszik azt teljes mértékben igénybe az érdekelt intézetek. Az igénybe nem vett összegek után azonban megfelelő térítést ír jóvá a PK, mégpedig a rendes betétkamatnak megfelelő kamatlábat. A két kamatláb között nagy különbség van és így az esetben, ha a vidéki intézetek a hitelkeretet nem merítik ki, ez a különbség a fel nem vett összegek után még jelentős összeggel terheli meg számlájukat. A helyes eljárás az lett volna, ha a keretek egységesítésekor az új giró-számlán csak az igénybevett összegek után számítanak a PK kamatot, a keret ki nem merített része pedig semmiféle terheléssel nem járna az intézetek részére.

Nagy felzúdulással fogadták ország-szerte a Pénzügyi Központnak ezt a rendelkezését, a vidéki

intézetek semmiképpen sem akarnak bemenyugodni abba, hogy a hitelkeret igénybe nem vett része után is ilyen teherrel sújtsák őket.

Ebben az ügyben különben máris tár-

gyalások indultak meg a vidéki intézetek és a Pénzügyi Központ között. Az intézetek feltételül számítanak rá, hogy a PK jobb belátásra jut és rendelkezéseit megmáskítja.

Az ipartestületi takarékos és előlegcsoportok bankszerű tevékenysége

Ki viseli a veszteséget és a felelősséget? Irta: Dr. Somlyai József (Debrecen)

A takarékpénztári problémák országos tekintélyű ismerője, dr. Somlyai József, a debreceni Kölcsönös Segélyező Egylet igazgatója a Pesti Tőzsde legutóbbi számába írta az alábbi cikket, amelyet az iparosokat általában érdeklő volta és éles logikával levezetett megállapításai folytán szükségesnek tartunk olvasóink elé bocsátani.

Az ipartestületekről és az Ipartestületek Országos Központjáról szóló 1932. évi VII. t.-c. 7. §-a az iparosok anyagi támogatását veszi programba. Erre hivatkozással az egyes ipartestületek kebelében asztaltársaságok alakultak, amelyek a tagok heti befizetéseiből összegyűjtött tőkét a bajbajutott tagok segítésére kölcsönképpen kifolyósítják. A soproni kereskedelmi és iparkamara e takarékos és előleg-csoportokat kereskedelmi társaságoknak minősítette azzal, hogy ezek cégbejegyzésre kötelesek. Ugyanezt állapította meg az asztaltársaságokról a kereskedelemügyi miniszter is. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ezzel szemben az ipartestületek álláspontját tette magáévá és a kereskedelemügyi miniszternél való interveniót helyezte kilátásba az érdekelt kisiparosoknak. A takarékos és előleg-csoportok fentartása érdekében az ipartestületek mindent elkövetnek, hangsúlyozván, hogy működése azonnal az előnnyel jár, miszerint külön könyvelőt nem kell alkalmazni, nincsenek a törvény által előírt formásokhoz kötve, a vezetők és tagok maguk látják el az összes teendőket. Igen érdekes, hogy

az ipartestületek, amelyek a kontáripár ellen oly komolyan és elismerten jogosan harcolnak, türik és vállalják a banküzletben a kontáripár tevékenységét.

Első kérdés, hogy hiányzik a cég, a jogi személy, amely visszerthes kötelezettségeket vállalhat. Az ipartestületek a törvény 7. §-ának 5. pontja értelmében az állásba jutott tagjainak, valamint meg-

halt tagjai özvegyeinek és árváinak segélyezése és ebből a célból segélyalap teremtetése” kinyilatkoztatását a 8. §-ban külön magyarázza, mondván, hogy „az ipartestület segélyező tevékenysége tisztán az ipartestület elhatározásától függő emberbaráti (karitatív) működés”.

Az ipartestület kebelében külön cétra alakított szakosztályok és bizottságok nem képeznek külön önálló jogi személyt, hanem csak egy részét alkotják az ipartestületeknek, amelyek maguk a jogi személyek. Ebből nyilvánvaló, hogy ezeknek

az ipartestületi takarékos és előleg-csoportoknak, valamint ipartestületi asztaltársaságoknak banküzleti tevékenységéért az ipartestület felelős.

Felelőssége pedig nem csupán erkölcsi, hanem anyagi is. Míg ezzel szemben a törvény 7. §-ának 2. pontja amely az ipartestület feladataként a közös üzemek bevezetését tökéletesebb eljárások meghonosítását anyagraktárak áru- és mintacsarnokok létesítésének, anyagbeszerző, termelő, értékesítő és hitelszövetkezetek létesítésének kezdeményezését és előmozdítását jelöli ki, hangsúlyozza, hogy mindez anyagi terhek és érdeklőségek vállalása nélkül történhetik.

A fentiekből nyilvánvaló, hogy

a takarékos és előleg-csoportok működése nemcsak fennálló törvényeinkbe ütközik, hanem belátha-

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találunk, ha lapunkban

hirdetnek!

Május hó 2-án délelőtt 10 órakor
árverésre kerül
a Ferenc József ut 71.
alatt levő ingatlan egyhatod része.
Rendkívül kedvező vételi lehetőség.

tanul veszedelmet is rejt magában
az ipartestületekre nézve.

A pénzügyi tevékenységet még behatóan nem is kell ismerni ahhoz, hogy bárki tisztában legyen azzal, hogy a takarékos és előleg-csoportok működése valószínűleg. A vállalkozás kockázattal jár, ahol pedig kockázat van, ott nem szabad azt állítani, hogy a takarékos és előleg-csoportok működéséből nem járulhat az ipartestületekre semmiféle anyagi kötelezettség. A csoport ugyanis a tagok heti befizetéseit összegyűjti és a megszorult tagoknak kiadja azzal, hogy a tag azt részletekben fizesse vissza. Mi történik akkor, ha az adós minden jószándéka mellett is képtelen az összeget visszafizetni?

Ki viseli a veszteséget és ki viseli a veszteséget a felelősséget?

A felelősséget még fokozza a külön könyvelő mellőzése, amit most a csoport előnyül tudnak be.

A takarékos és előleg-csoportokat az ipartestületek a szabóipari és egyéb szakcsoportok közmunkavállalásához hasonlítják. Ez a összehasonlítás azonban nem helytálló, mert a szakcsoportok munkavállalása egy meghatározott szállításra, illetőleg egy meghatározott munkára történik és e vállalkozásban a szakcsoport tagjai közül a munkában résztvevők a szerződés saját személyükben írják alá, tehát ezeken a munkakalkulációnál a legvilágosabban alkalmi egyesületekkel állunk szemben. Ezzel szemben az asztaltársaságok működése nem alkalomszerű, hanem állandó, iparszerű tevékenység, amit az 1875. évi XXXVII. t.-c. kereskedelmi törvény 233. §-ában a szövetkezetek definíciójánál előlegezési és hitel-egyletek néven határozottan megjelöl.

Az ipartestületek, akárhogy is próbáljuk a kérdést magyarázni, fennálló törvényeink értelmében minden kétséget kizáróan

bankszűri tevékenységet folytatnak iparigazolvány nélkül,

miért is ennek az állapotnak a sürgős megszüntetése nemcsak kívánatos, hanem elengedhetetlenül szükséges. Szükséges azért is, mert a banküzleti tevékenység ma már semmi körülmények között sem nélkülözheti a Pénzügyi Központ állandó ellenőrzését, ha tehát ezek az ipartestületi takarékos és előleg-csoportok törvényes keretbe állítatnak be, valóban eredményesen működnek, minden további nehézség nélkül megállhatják a helyüket. Híhető ezért, hogy az ipartestületek maguk is átlátják a jelenlegi helyzet tarthatatlanságát és ezért a kérdés megoldását a törvényes kereteken belül fogják keresni.

— **Vetített képes beszámoló a IV. világjamboreeről.** Vasárnap, e hó 22-én délután 6 órai kezdettel megismételt vetített képes beszámoló ünnepségét a Török Bálint cserkészcsapat parancsnoksága. A bemutatott képek a csapat életét — az elindulástól a tábori életet s érdekes élményeket oly világosan, érhetően tüntetik fel, hogy még azok is fogalmat szerzhettek maguknak a jamboreeről, akiknek nem volt alkalmuk azt a valóságban is megtekinteni. Az ünnepségre a parancsnokság szeretettel várja a cserkészlet iránt érdeklődőket.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZEL BE SZÜKSÉGLETEIT.

Ki kell dolgozni a Tiszántúli szociográfiáját!

Posztív munkalólat Debreceen intellektuális fiatalsága számára — Mit csinált 1920 óta a magyar egyetemi ifjúság?

Habár meglehetősen adag optimizmus van Lorgia Achillének azon vélekedésében irántunk, hogy a magyar azok közé a népek közé tartozik, „akikben a legkedvezőbb föltételek találkoznak” a szociális földadaok elvégzésére, mégis azt mondhatnánk: ha a földadaok tényleg „kedvezőek”, a földadaok akadályai nagyon is súlyosak és számosak.

Mondanom sem kell, hogy a magyar parlamenti élet mai formája légüres térben mozog. Hiányoznak azok a pillérek, melyek egy pozitív, építő és haladóan dinamikus politikát fönttartani tudnának. Ha az utolsó években bizonyos üdítő jelenségeket is tapasztalhatunk, ezeknek a jelenségeknek is hiányoznak a kellő mélységű és gyökerű összetevői. S vajjon a magyar középosztálynak nagyobb része, ha nem tudott, legalább próbált-e beilleszkedni ezeknek az összetevőknek egészséges irányába? Aligha. De mit csinált 1920. óta a magyar egyetemi fiatalság? Okult-e az ellenforradalom óta, fejlődött-e? Sajnos, egy nagyon üdítő, de mennyiségileg elég csekély kivételtől eltekintve, ma is ott tart, ahol 14 évvel ezelőtt: a felvonulások, demonstrációk, száznál is több izomcimboraságok, ódon, álúri allűrök, ésszerűtlen üntetések, hangosan olcsó, de zavaros útvesztőjében. Rövidlátó viselkedésével pedig még inkább merevíette azt a szörnyű és alacsonyrendű kasztjellegét, amellyel — sajnos — a középosztályunk felületesebb zöme maga veti ki magát az ország és a nemzet mélyebb elemeinek: a parasztság és munkásságnak sorsközösségéből.

Amennyiben az új Magyarország kérdését politikai tényezők nélkül megoldani lehetetlenség, éppen annyira kevés önmagában csak egy eseleges politikai változás, amelyből hiányoznak azok a szellemi föltételek és azok az adatok, amelyek reális útát törni segítenek egy gyökeres és átható reformpolitika számára. Magyarország szociális és gazdasági arcának részletes és rendszeres kidolgozása nélkül üres és hideg kázan minden meglévő vagy eseleges reformpolitika. A szociográfia jelentheti a tüzelőt, amely a kazánt munkába forralja.

Odáig már eljutott legalább egy vagy két debreceni bajtársi örs, hogy nagyívásos összejövetel és Gyula deákos ízű díszháborozások és gaudiumok helyett egy irodalmi délutánt rendezett Csokonai, Ady, Oláh Gábor, Móra Ferenc tiszéletére vagy előadóknak meghívta Oláh Gábert, Juhász Gézát, Gulyás Pált (Isten bocsásson meg nekik a többi bajtársi törzsek előtt — merészségükért). Idők jele és élesző kovásza ez is, aminek nem örülni és amit figyelmen kívül hagyni: nyilvánvaló rossz szándék vagy okatlan keménység lenne. Csakhogy ez így még nem elég...

Debrecentől alig 10 km-nyire tengődnek a nagycséri és a halápi vákancsók. Két nagy község 25 km-es körzetben belül Balmazújváros és Józsa, ahol a lakosság túlnyomó része mégcsak nem is örpebirtokok, hanem kimondottan nincs elen. Többet mondok. Debrecen közvetlen periferiája: a Téglyvető, ahol családok nyomorognak földükhöz, szemétdögökben.

Milyen jó lett volna pl. hangos gaudiumok, németsapkás demonstrációk helyett kimenni ezekre a helyekre, számbavenni őket és tudományos szemináriumokon nagy szeretettel és alaposan megvitatni a sorsukat s a segítségnek helyi és országos viszonylatokban reális módjait. Persze ide súlyos szellemi és lelkiismereti előfeltételek kellene, ahol a „vezérség” nem csupán érvényesülési eszköz, hanem ugyancsak áldozatos és önmegtartózkodó képességeket igénylő, nagy szellemi és erkölcsi felelősség lett volna. Valóban rab a magyar fiatalság és amennyiben nem rab, valóban inkább szabadságra hajló, mint szabadságra érett? Elsősorban, mégis a szabadságra érett egyetemi hallgatók lelkiismeretéhez szólunk. Ki kell dolgozni az ország szociális és gazdasági rajzát! Mert: ez a munka segíti ki az egyetemi fiatalságot az érzelmek bozotos zürzavarából. Ez a munka veti ki a könyörtelenül a magyar egyetemi fiatalság soraiból azokat, akik üres vagy zavaros, de mindenképpen alacsonyrendű érzelmi esz-

közök olcsóságával szeretnének és bizonyos mértékben — sajnos — még tudnak is vezérkedni az ifjúság arcvonala előtt. Ez a munka tenné hivatalos elítélte is a hivatott elitet. Az adatoknak a valóságos életből fölvetett rendszere és alapossága azután úgyis szavatol arról, hogy itt egy reális építő munka folyik, amely a gyökeretlen elméletkedést és az érzelmi zsonglőrösködéseket egyként kizárja.

Az elszakított területek: a Felvidék és Erdély fiataljai már éveket ezelőtt elkezdték ezt a munkát faluról-falura járva, perifériáról-perifériákra. A szegedi fiatalok szociális agrársettlement mozgalmá évek óta dolgozik ilyen irányban Budapest György kitűnő vezetésével. Ha az egyetemi fiatalság nagyobb része példát venne tőlük: igazán minden rokonszenvet megérdemelne.

Mi lehetne a debreceni egyetemi fiatalság fő munkafeladata? Dolgozza ki Debrecen és környéke és ezen túl és fölül az egész Tiszántúli szociális és gazdasági rajzát. Rendszeresen, egy nagy tudományos egység keretében és mindenek fölött: alaposan.

Míg az egyetemi fiatalságnak nagyobb része el nem jut idáig, eddig az egyetemes embernek és nemzetnek egyként mondható kulturális, gazdasági szociális érettség: addig még mentegőzni sincs joga. Vádozni pedig addig azért nem valóhat senkit, mert vádjainak szellemi és erkölcsi föltételei egyként hiányoznak és mert: vádjai csak a levegőben lógnak.

Nagy Tibor.

Érdekes részletek a Budapesti Nemzetközi Vásárról, amely a magyar ipar egyetemének reprezentációja lesz

A nemzetközi vásár megnyílik május 4-én, pénteken. Zárul május 14-én, hétfőn.

A vásárra jelentkezők száma eddig meghaladta a másfélezret.

Ugyanannyi pavillon épül, mint amilyen nagy az Iparcsarnok és a mellette épült Kiscsarnok.

A vásár tartalma a magyar ipar egyeteme: a legnagyobb gyártól a legkisebb háziiparosig, de helyet kap abban a mezőgazdaságnak az a része is, amely kapcsolatos részben az iparral és az exportkereskedelemmel.

Rendkívül erős az élelmiszer-csoport, amely a kekszről, konzervektől és tejtermékektől kezdve a boron és pezsgőn keresztül felöleli még a hentes- és csokoládéipar termékeit is.

Impozáns lesz a vas- és gépipar, valamint az elektromos-ipar. Felette impozáns lesz a magyar butoripar.

A textilfeldolgozó- és ruházati iparok az Iparcsarnok központját foglalják le maguknak és a Divatrevü, amely külön a célra épített színházban fog megtartani, rendkívül látványosnak ígérkezik.

Rendkívül nívós lesz a bőr- és bőrfeldolgozó-ipar, az építőipar új-donságai, a kerámia- és üvegipari csoport, a vegyészeti csoport és kozmetika.

Hosszu idő óta először vesz részt a vásáron az autóipar, a magyar karosszéria-ipar és a magyar motocyklok.

A háziipar és kézműipar gyarapodva, új színekkel gazdagodva fog látogatóközönség elé lépni.

A családi élet szeretetét fogja szimbolizálni a Nemzetközi Vásár

gyermek-csoportja.

A MÁV szervezi meg a Nemzetközi Vásár idegenforgalmi csoportját. Rendkívül kedvelt része lesz a vásárnak a magyar borkert.

Központi elhelyezést fognak kapni a magyar vezető pénzügyi intézetek vásári kirendeltségei.

A vásár külön fajbaromfi- és apróállat-csoportot is rendez. Felvonulnak az Elektromosművek, a Gázművek és a Dohányjövődek.

Hatalmas pavillonban állít ki Olaszország, Bulgária. Külön csoportok lesznek: a balti államok kollektív kiállítása, a román-csoport, a török-csoport és a francia közlekedési vállalatok megnagyobbított csoportja.

Egyik érdekessége lesz a vásárnak a tiszaparti halászcsergő. Látható lesz a Nemzetközi Vásár rádióüzenetközvetítő stúdiója, ahol az idén naponta fogják díjazni az elhangzott szellemes, ötletes üzeneteket.

Az összes a vásáron lekötött árukat a vásár után egy hónapig 10 százalékos mérsékléssel szállítják az összes magyarországi vasutak a gyártási telephelyekről a határig.

Az összes magyarországi, valamint a fiumei, triesti és szaloniki közraktárak 10-50 százalékos beraktározási kedvezmény biztosítanak a vásáron kötött üzletekből kifolyó szállításokkal kapcsolatban.

Az áru- és fináncpénz elleni exportüzletek a tavalyihoz hasonló árulista alapján, ismét lebonyolíthatók lesznek a vásár területén működő exportkirendeltség útján.

A Budapesti Nemzetközi Vásárral egyidejű események: Olasz-magyar gazdasági kongresszus. —

Török-magyar gazdasági kongresszus. — Bolgár-magyar gazdasági tárgyalások. — Román-magyar gazdasági megbeszélések. — Osztrák-magyar gazdasági kongresszus. — A Gyosz, Omke, Kereskedelmi Csarnok és a többi gazdasági érdeklépviselet díszközgyűlései. — Az Országos Magyar Orvosszövetség szokásos évi kongresszusa. — A Királyi Magyar Automobil Club nemzetközi autó- és motorsport-hete. — A Nemzetközi Galamblovóverseny. — A Nemzetközi Angol-Magyar Football-meccs. — Gigli énekel az Operaházban. — A színházak ünnepi előadásai. A gyógyintézetek pedig kedvezményes fürdőfürőkra adnak alkalmat.

MIT NYUJT

A VÁSÁRIGAZOLVÁNY?

A belföldön és 23 külföldi államban 60 közlekedési vállalat vonalán 25—75%-ig terjedő utazási kedvezményt: vasúton, autón, folyam- és tengerhajón, valamint repülőgépen. Utólagos vízumot kedvezményes áron, díjmentes belépést a vásár területére és számos kedvezményt szórakozási, kirándulási, valamint gyógyulási alkalmakra. Ezenkívül minden vásárigazolvány három kedvezményes vidéki utazásra is jogosítja a külföldi vásárlatókat. A vásárigazolványok beszerezhetőek a m. kir. követségek, konzulátusok, vásári tb. képviselők, valamint a menetjegyirodák útján.

A szállodások a szobák árát nem emelik. A Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala tiszta, rendez, olcsó magánlakásokat biztosít a szállodai szobák elégtelensége esetére. Az éttermekben és vendéglőkben az árát emelni nem fogják.

A vásár látogatóinak vidéki és külföldi száma 13,000-ról 60,000-re emelkedett, vagyis 500%-al. A vásár által teremtett többletmunkanapok száma 300,000. Az e címen kifizetett munkabérek összege egy millió pengő.

A Nemzetközi Vásár híd a magyar ipar, kereskedelem és fogyasztó között és összekötő kapocs az ország és a szomszédos államok gazdasági élete között. A vásár célkitűzése komoly gazdasági érdek: az árucsereforgalomnak gyors, kényelmes és olcsó lebonyolítása. Hogy a vásár ennek a céljának már a legteljesebb mértékben megfeleljen, azt a vásárra tóduló kiállítók és látogatók és a vásáron kötött üzletek száma mutatja.

Tavaszi alkony

Itt állok a rét szőnyegén:
A tavasz csöndes léptekkel
Oson elém.

Szellő simítja homlokom:
Röpke álmokat ringat el
A lombokon

És csöndesen tovább suhan,
Az erdő őien valahol
Tanyája van.

A selyem rét elszenderül.
A Hold sápadtan ballag az
Erdő mögül.
Csöndes a kék alkonyi ég:
Arcuk feléje emelik
A jegenyék.

NAGY FERENC.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

A leglángolóbb vezércikkekkel és a legtüzesebb interpellációkkal sem lehet megmenteni a sorvadó dunántúli magyar parasztságot

Amíg a latifundiumok halálos szorításától nem szabadítják meg a Dunántúl magyar népét, addig tovább is ezrével hálnak meg a magyar porontyok, mielőtt megszülettek volna, hogy helyet csináljanak a germán terjeszkedésnek

Amiről itt szó van, az nem új dolog; meglehetősen szomorú és régi. Ami pedig a legkellemetlenebb, már annyit beszéltek róla it-amott, hogy nem is lehet talán újat és ami fő, érdekeset mondani róla. Egyszerűen arról van szó, mint pusztá tényről, hogy a Dunán ülön lassan, de biztosan pusztul a magyarság. Statisztikák száraz számadatai, komoly tollú emberek komoly lapokban és folyóiratokban megjelenő írásai tartják ebben ezt a kérdést. Még pedig ami a legfurcsább pro és kontra vitatják meg ezt a keserves dunántúli veszedelmet.

Az egyik azt mondja: igenis pusztul; a másik rázomfól, hogy csakazértse pusztul. Végeredményben egyikfajta szavaltatásnak sincsen semmi értelme. Nincs pedig azért, mert a komoly, lelkiismeretből fakadó tettehívás egyszerűen hiábavaló. Nem vezetőkörök hagyományos nemtörődömsége, vagy mint egyesek vélik pártpolitikai kulisszatitkai miatt hiábavaló, hanem azért, mert itt tényleg nincs mit tenni. Vakarástól tetanusmérgezést kapott halálos beteg körmeit manikűrözi csak mindenki, aki kormányakciót, társadalmi megmozdulást, vagy pláne olyan nemzetiszinpántlikával megerkölsialapozott fajbiológiai felbuzdútlást sürget ellenszertül. Azokról ne is beszéljünk, akik előkelő elefántcsonttoronyba zárkózva, népies agyremként hessentik el ezt a szörnyű valóságot. Ne beszéljünk a statisztikusokról, aki csak statisztikát lát abban, hogy 1863-ban egy baranyamegyei községben 38 gyermek született s ugyanott 1933-ban csak kettő, az is valószínűleg véletlenül. Ne beszéljünk a nagybirtokosokról, a kisembert fojtogató nagybirtokáról, ne a derék német baráinkról, akik már szinte havonta a mercsikéllé a Dunántúlt és minden kéthébe új pangermán térképpel lépnek meg bennünket, amelyben a Dunántúl szintén helyet kap. Rüdiger Hermann, a „Deutsches Auslandsinstitut” tiszteletreméltó igazgatójának megátkozása vagy Otto A. Isberth, a berlini „magyar intézet” rokonszenves asszisztensének állítólagos „hamis” térképein való interpellációs felmérgetés, éppen úgy nem foglalja magában a baj gyökereit okát, mint az interpellációra elhangzott eleghánsan megnyugtató válasz. Mindezeket a körülményeket egyformán balgaság akár gáncsolni, akár túlzott jelentőséget tulajdonítani nekik. A baj oka nem ott van. Csak lenne, ha a dunántúli fogyatkozó számú magyarság valami heroikus, életerős küzdelem árán adná oda apadó életét. Ha éhes, mezelen gyermekek futkároznak a falvak uccáin. De nem így van. Ez a nép a hősi halál helyett kényelmes öngyilkosságra határozta el magát, előre megfontolt szándékkal. Ezek az emberek nem fáradtak, hanem fásultak. Lassan, de biztosan nyugodtak bele abba a pokolian fatális magyar okoskodásba, hogy aki hátul marad, tegye be az ajtót. És Otto A. Isberth új egész derék sváb pereputtya be is fogja tenni. Az a térkép 20 év múlva nem lesz „hamis”.

De Isberth-ék 20 év múlva már nem a térképcsinálásnál fognak tartani.

Ez a nép, ez a dunántúli színmagyar szige: azért pusztul el, mert kivestett belőle az az erkölcsi felelősség, amivel az életnek tartozik, a maga faji és emberi mivoltában. Kivestett vagy alszik benne, olyan mélyen, hogy semmi — kétségtelenül őszinte és becsületes — interpelláció és semmi megnyugtató válasz nem ébreszti fel.

Két kérdés csuklik fel önkénytelenül az ember száján: ki a hibás és mit kell, mit lehet itt tenni?

Nem hibás senki. Szinte hihetetlennek látszik, de úgy van. A hibásak halottak, századok óta. Halottakról meg semmit ebben az esetben. Marad a tennivaló. Mielőtt azonban bármiféle megoldás is felmerülne, jó lesz egy kicsit körülnézni a pusztuló dunántúli magyarok körül. Miért pusztulnak? Kivestett belőlük az erkölcsi felelősség, az élet felelősségének tudata, amibe belepusztul a faj. De miért vesztett ki?

Ez a nép magyar volt és élni akart, magyarán, magyarul akart élni. És belátta, hogy nem lehet. Belátta, be kellett látnia, mert a paraszt egészségesebb gondolkodású és becsületesebb is semhogy öngyilkossá legyen, csak úgy passzióból, pláne, ha ez az öngyilkosság a fajtája pusztulását jelenti. Már pedig ez a dunántúli szörnyűség kimeríti az öngyilkosság összes hivatalos tényelemeit. Ezek az emberek a jövőt ölik meg magukban. Nincsenek gyermekeik. Zsugorodnak, mint egy fájó seb. Csökkenő statisztikai adattá válnak egyszerűen azért, mert nem élhetik a maguk életét, a magyar paraszt életét. Az a nagybirtokos barátságos kézfogás is lehetne a falu körül, nem fojtogató marok, ha nem egy idegen fajtság, sokszor tudatos, sokszor öntudatlan, de mindig betegítő és lehorgoló mentalitás nem képviselné. Sajnálom, hogy sokaknak csalódást kell okoznom, akik azt hiszik, hogy a zsidó bérlőre gondoltam. Hát nem, eszemálgában sincs! Akikről szó van, nem zsidók és nem is bérelnek. Azokat értem, akiknek súlyos holdjain Prerauból származó ispán dirigál, akik főrézvényesek olyan gyárakban, amelyeknek személyzetét: sokszor a főmérnöktől a portásig Csehország importálta. Azokat, akik egyszerűen átvedlettek östuranívá és azokat, akik, sajnos magyarok és erről elfeledkeznek. Ezt a népet: századok óta idegen — nevezük nevén a gyereket, — germán mentalitású „támogatás” meg nem értő gyűrűje szorongatja. Nincs szó itt rosszakarattal való megvédolástről. Egyszerűen az a tény, hogy nem értetik meg ennek a népnek az élniakarását azok, akik képtelenek gondolkodásban és életfelfogásban fajilag hozzáidomulni. Az nem segít, hogy a nagy magyar író, aki bajszos korában tanult meg magyarul, szorgos napi munkával drámává írja át történelmünk irodalmi értékű fejezeteit.

Sem az, hogy mikor a magyar paraszt a világháború és a kommün szörnyű szédületéből magához tért észrevette, hogy mentik a fajtságát, azok, akik tegnapelőtt „ébredtek” rá kemény szittye mivoltukra s ki is választották már egy jó magyar nevet.

Pedig most megint egy ilyen szomorú mentés előestéjét üdvözölhetjük. Megint mentenek. Minket, magyarokat, akiknek a jó öreg, legükebbik apánkat tatár rokon nyilatza meg hajdanában. Nekünk mondja meg egy csomó bevándorolt német, tót, rác, hogy miképp lehetünk recept szerinti, előírásos magyarok.

Példa nincs rá a világtörténelemben, hogy egy népet a saját fajtságának ál-, csináltmivoltú, nyakatekert ráerőszakolásával tettek volna tönkre. Ez magyar speciálitás. Csak itt kapható nálunk. És nem afele könnyen kilábolható betegségesce ez, komoly nyavalya. Belepusztulni annyira szörnyű, hogy a dunántúli paraszt inkább öngyilkos lesz. Mi meg írunk, sóhajtozunk, interpellálunk és öltözhetünk vasárnapi a dunántúli parasztkonok temetésére, (ha ugyan uras a parasztanykafia végtiszességén úrként pironkodni) akiknek kimulását Isberth úrék szivszakadva várják és akiknek a sírjára olyan sok felírni való lenne a díszkötéses magyarságtól, egészen a horogkeresztig.

Életet kellene teremteni, egyetemes magyar élet, ahol az úr és parasztmivolt magyar és jogosult életforma lenne. Ahol élne a kis dunántúli porontyok, akik meghaltak, mert nem volt szabad megszülnök.

Szoboszlai Máté János.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETÉMÉNY

Debrecen sz. kir. város területén az 1887: XXII. tc.-kel elrendelt védhalmóltások a folyó évben április hó 22., 29., május 6., 13., 27., június 3. napjain, vasárnaponként fognak megtartatni. Az I. oltási körbe tartozók (a belváros, kertészek, telepek) a Kossuth u. 20. sz. épület földszinti helyiségeiben (bejárat az Ujházi uca első kapuján) oltatnak be a jelzett napokon, a II—XII. oltási körbe tartozók pedig (tanyák, puszták, erdőségek lakói) az illető tanyai iskolákban. Ezek az oltási körök a következők:

II. kör. Haláp: Oltás helye és ideje április hó 22-én, vasárnap, a pipóhegyi iskolában délelőtt 9 órakor, az állóhegyi iskolában délelőtt 11 órakor, a régi halápi iskolában délután 1 órakor.

III. kör. Nyulas, Pallag, Monostor, Dombostanya: Oltás helye és ideje április 22-én, vasárnap, a nyulasi iskolában délelőtt 9 órakor, a Gazdasági Akadémia népiskolájában déli 12 órakor, a dombostanyai iskolában délután 3 órakor.

A tanyai iskolában ugyanezen időkben és helyeken történik az újraultásra kötelezettek (8—12 évesek) beoltása is, míg az I-ső körzetbe tartozók az illetékes kerületi tisztviselő orvos által iskolákban oltatnak újra.

Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, április 22-én

A ref. templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: Kiss Antal Jenő. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Baja Mihály, 11 óra: dr. Lencz G. Sándor, délután 5 óra: vallásos ünnepély, prédikál Uray Sándor. — Kossuth u. délelőtt 10 óra: Kovács József, délután 5 óra: dr. Módos László. — Árpádtér délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: vallásos ünnepély, prédikál dr. Juhász Nagy Sándor. — Ispoltály délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kallas Ferenc, délután 3 óra: Bucsay Mihály th. — Szegényház délelőtt 10 óra: Lukács László. — Nyilas-telep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapókeret délelőtt 10 óra: Négyessy Bertalan th., délután 3 óra: dr. Dancsházy Sándor. — Nyulas délelőtt 10 óra: Ilyés Sándor th. — Horthy közpórház délelőtt 9 óra: Siposs Imre. — Köselyszeg délelőtt 10 óra: v. Szabó Endre. — Sámsoni úti iskola délután 4 óra: Oláh Balázs th. — Tégláskert délelőtt 9 óra: Kovács Árpád, délután 3 óra: vallásos ünnepély, prédikál Veres Sándor. — Diószegi út délelőtt 11 óra: Kántor József. — Haláp délelőtt 10 óra: Bagdy Dániel. — Kerestelep délután 3 óra: Nagy Lóránd th. — Wollaffkatelep délután 3 óra: Ludász Gyula th. — Szepes délelőtt 10 óra: Tóth Sándor. — Alvinczy tér délután 3 óra: Tóth Sándor.

Az evangélikus templomban — (Miklós ucca 3. szám.) vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér íjtatosság, 4 órakor vecsernye, atána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasár-

napi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szer-

dán este 7—8-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig biblióra.

Rablási eset lett a paprikás zsák megtalálásából

Koroknai Zsigmond püspökkladányi kondás 1933 június 4-én Duró Juliánna nagyrabéi zöldséges kofa társaságában szekerevel hazafelé tartott a kabai nagyvásárról. A kondás a lovat hajította, míg a kofa gyalog haladt a szekér után. Kaba egyik uccáján menve, Duró Juliánna észrevette az úttesten egy megtömött zsákot. Nem számolva azzal a kellemetlen eshetőséggel, hogy esetleg valaki meglátja, felvette a batyút és a szekérre tette. Szerencsétlenségére azonban a csomag tulajdonosa, Veres Lajos karcagi paprikaárús észrevette, hogy a batyú gazdát akar cserélni és utána-irמודott a jószívű asszonyságnak. A nagy sietségében még papucsait is elvesztette. Azonban kár volt úgy sietnie, mert nemcsak Duró Juliánna tiltakozott a zsáklopás vádjá ellen, hanem a lovagias kondás is leugrott a szekérről és bicskát rántva sietett a szorongatott zöldséges kofa védelmére. Nagy kavargás lett. Igencsak mindenkinek jutott egypár ütle. A kárvallott paprikás természetesen feljelentette a lovagias érzelmű kondást jószívű kísérelőjével együtt.

A debreceni törvényszék Rózsatanácsa szombaton tárgyalta a zsák-históriát. Koroknai Zsigmond és Duró Juliánna rablásnak minősülő büntetést kerültek a vádlottak padjára. Kihallgatásukkor erősen bizonygatták ártatlanságukat. Duró Juliánna mérsékelten ittas állapotával védekezett. Nem volt ugyan részeg — mondta —, de éppen eleget ivott, hogy ne legyen „normális” állapotban. A kondás kijelentette, hogy semminemű tudomása nem volt arról, hogy a zsák — mely mint a tárgyaláson kiderült, paprikától egészen a rostakéregig, nagy csomó értékes dolgot tartalmazott — a szekérre tevődött fel. Mint mondta, csak udvariasságból sietett a szorongatott asszonyság védelmére, akitől a paprikás dúrván követelte a zsákot. Bicskáját nem vette elő, csupán beígérte, hogy azt is működéskébe hozza, ha csillapító szavai nem használnának.

A törvényszék a heves természetű utitársakat rablásnak minősített büntetést fejenként 7 hónapi börtönbüntetésre ítélte. A vádlottak az ítélet ellen ártatlanságuk eré-

lyes hangoztatása mellett fellebbezést jelentettek be.

Dr. Nagy Jenő előadása az északi madárhegyek életéről

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület április 23-án, hétfőn délután 6 órakor a Déri-múzeum előadóterében szakelőadást rendez, ahol dr. Nagy Jenő alelnök mozgóképekkel kísért előadást tart az északi madárhegyek csodálatos világáról. Ezekről a természeti csodákról sokat hall az ember, de igazi szakszerű ismertetéseket alig kapunk, mert ha filmekben látni is belőlük itt-ott valamit, rendszeren csak átrohannak rajtuk és a hozzávaló magyarázat, illetve felírások is a lehető leggyatrább, sőt egyenesen megtévesztők. Most a Madárvédelmi Egyesület költséget nem kímélve, beszerzett teljesen szakszerű filmet ezekről a világcsodákról és azt óhajtja tagjainak és a madárkedvelő nagyközönségnek bemutatni. Különösen ki kell emelni, hogy az előadás értékét az adja meg, hogy úgy a filmbemutató előtt, valamint előadás közben a tárgykörnek a legjobb ismerője, dr. Nagy Jenő fog előadást tartani, még pedig saját személyes tapasztalatai alapján. Kiváló alelnökünknek alkalmá volt fent, Északon megismerni a madárvilág eme csodálatos jelenségeit s így a legilletékebb helyről fogjuk hallani a szakszerű magyarázatokat.

Az előadás tárgya: Norvégia partvidékének csodálatos szép világa és az ott kifejlődött madárfészektelepek nálunk teljesen ismeretlen világa, azután a legszebb és legnagyobb svédországi tavak természeti szépségei és gazdag madárvilága. Mind olyan dolgok, amelyeket középeurópai ember nem ismer. Az előadás ingyenes, csupán költségeink megtérítésére kérünk önkéntes adományokat.

Vásároljon hirdetőinknél.

ORSZAGOS VASAROK

Április 22. Vasárnap: Érsekudkert, Jáskisér, Nagykáta, Nagykőrös.

Április 23. Hétfő: Devecser, Dombrád, Dunapentele, Egyek, Felsőreg, Harkány, Hatvan, Kiskomárom, Köröstarcsa, Mór, Nova, Pécsvárad, Rakamaz, Sajószentpéter, Szécsény, Szigetvár, Verpelét, Vízvár.

Április 24. Kedd: Bánokszentgyörgy, Bánréve (pót), Devecser, Diósjenő, Gelej, Gyulakeszi, Igal, Jászszentandrás, Kerkasztmiklós, Nemesnép, Pincehely, Répcseszentgyörgy, Soltvadkert, Szécsény, Szerencs, Szil, Szombathely, Tass, Túrje, Vasszentmihály.

Április 25. Szerda: Toponár, Zsámbék.

Április 26. Csütörtök: Balatonfőkajár, Kisbér, Marcaltó, Nagykálló, Nagyszékely, Tornaszentandrás.

Április 27. Péntek: Csongrád, Szomajom.

Április 28. Szombat: Apátfalva, Büssü, Csongrád, Istvándi, Szekszárd (havi).

Április 29. Vasárnap: Baja, Szeged.

Április 30. Hétfő: Acsa, Arló, Bácsalmás, Balatonkiliti, Bata, Büdszentmihály, Kápolna, Kiskőrös, Kölcse, Kötele, Majs, Magyaróvár, Mátészalka, Mernye, Mór, Nagyatád, Nagyoroszi, Nagyvázszy, Sárosd, Sellye, Szentendre, Szikszó, Tápióbicske, Tiszánána, Tolna, Zalaegerszeg, Zirc.

Május 1. Kedd: Beled, Bicske, Csorna, Gyékényes, Kisterenye, Marcali, Nagykanizsa, Nagyvázszy Sátorajjuhely (havi), Szentgottárd, Tököl, Vásárosnamény, Zirc.

Május 2. Szerda: Bicske, Homokszentgyörgy, Jánosháza (havi), Kaposvár, Letkés (pót), Miskolc (havi), Nagycsákány, Nagylengyel, Nyárad, Nyírlugos, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vajszló, Vésztő.

Május 3. Csütörtök: Celldömölk (havi), Encs, Hetes, Jákóhalma, Kiskomárom (havi), Mezőtúr, Nagykáta (havi), Ónod, Pellérd, Tiszafüred (havi), Tótszerdahely, Vasvár.

Május 4. Péntek: Aszód (havi), Buj, Gyöngyös (havi), Hosszuhéty, Karád, Mezőtúr, Sükösd, Zalabaksa.

Május 5. Szombat: Kémes, Kisujszállás (havi), Ráckozár, Tápiógyörgye.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Jó összeköttetésekkel bíró, megbízható üzletszerzőket és jutalék mellett felvesz Biztosító Intézet. Ajánkozások „Jó megélhetés” jellegűre a kiadóhivatalba. 4963

Mindenes szobaleány, aki a főzéshez is ért, keresetük. Fürst, Széchenyi ucca 13. 4932

Egy sütősegédet azonnal felveszek. Klein Géza, Virág u. 1. 44

Gyermektelen házaspár nagyerdei villába házmesternek felvétetik. — Simonffy út 30. 4989

Cipőragasztó és tűzőnöt, elsőosztályút, felveszek. Czeglédy, Csapó u. 13. 4988

IGAZOLVÁNYOS rikkancs fizetéssel felvétetik a kiadóhivatalban.

Varrodába segédleányt felveszek. Csapó ucca 53. szám, 3. ajtó. 42

Keresek iskolázott, egyedülálló árvalányt, aki úgy a háztartásban, mint az üzletben segítkezik. — Megfelelés esetén családtagnak lesz tekintve. Sámsoni u. 48., sütőde. 4953

Egy kiszolgáló kisasszony kenyérüzletbe óvadékkal felvétetik. — Pozsonyi út 31. 4993

Elsőrendű jó szakácsnő május 1-re felvétetik. „Frohner”, Piac u. 67.

Házmesternek keresettel bíró fiatal, lehetőleg gyermektelen pár felvétetik. — Deák Ferenc ucca 6. emelet, reggel 10-ig, d. u. 2—3-ig. 4967

Elsőjéltől délelőtti etloglaltságra bejárónőt keresek. Jelenkezés kizárólag d. u. 2—3 között. Simonffy u. 13., II. 5. 4964

Az egri főkapitány fővenyesháti gazdasága keres egy konvenció gépezet-kovácsot, aki úgy a locsolás, mint az előforduló gazdasági munkákban jártas, továbbá traktorok és cséplőgépekhez szakszerűen ért. Jelenkezni lehet az intézőségénel, Fővenyeshát pusztán, Vasút, posta: Folyás, Szabolcs megye. 2075

Mindenes, megbízható, ügyes, tisztességes felvétetik. Végkedvű Mihály ucca 45. 2123

Allást keresők

Gyakorlott
varró nő házakhoz ajánlkozni —
Rothermere u. 34. keresztépület.
4976

Házvezető,
ki kitűnően magyar konyhát vezet, állást keres úriháznál vagy penzióban. Fehérnemű- és paplanvarrást kitűnően érti. Kigyó u. 34. 788

Mosni
megyek. Házmeztérné, Csapó ucca 22. 4982

Zsidó nő,
idősebb, ki elsőrendűen főz, ajánlkozni szakácsnőnek helyben vagy vidékre, vagy gyermekek mellé. F. S., Bethlen u. 8. 20

Betegápolónak
vagy bejárónőnek elmennek. — Erdélyiné, Garay u. 26. 1058

Angol
és francia perfekt fiatal varró nő házakhoz ajánlkozni olcsó napidijért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalok. Cím: Özv. Hegedűs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Házasság

Középkorú
vagyonos, művelt hajdon férjhezmenne állami vagy városi tisztv. alkalmazotthoz 30-45 év között. Levélre válasz a kiadóban. 2137

Levelezés

Papirszárvétak,
levélpapírok, töltőtollak, zsebrónok olcsón beszerezhetők. Vámosi papirkereskedésben — Színház-átjáró. 4444

Napégés,
széplő, májolt és sör ellen bevált kozmetikumok szaküzlete: Földes vegyész illatszertára, Bika-épület, Vigmozinál. 4970

Bagolyvár
vendéglő kuglójója az úri község részére megnyitott. Szép kerthelyiség, előzékeny kiszolgálás, kiváló uradalmi borok, állandóan frissen csapolt sör. Híd ucca 14. 4910

Rádió

Rádió,
hálózati, 3 lámpás hangszóróval 40 pengőért eladó. Csapó 86. műszerész. 9172

Üzletek

Kisebb
üzlethelyiség Piac legjobb helyén azonnal yrtekezhethi dr. Fráter Pál ügyvéd, Deák Ferenc ucca. 4954

Kapualja
árusításra kiadó. Csapó u. 10. 1493

Modern
szép üzletek főtér mellett, — Szent Anna 6. alatt kiadó. 2168

Üzlethelyiség
május 15-re kiadó. Miklós ucca 5. 4996

Üzlethelyiség
nagy üvegkirakattal, ugyanott 1 szoba, konyha kiadó. Hunyadi u. 12. sz. 2148

Üzlethelyiséget
keresek Piac uccán Miklós és Király ucca között. Paneth, — Piac ucca 9. 4924

Kiadó városi üzlethelyiség
Az iparostanonciskolának Burgondia u. felőli frontján egy üzlethelyiség azonnalra kiadó. Simonffy u. 2. sz. bérházban egy üzlethelyiség f. évi június hó 1-re kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester

Üzlet átadó,
jó bevezetett, biztos megélhetést nyújt, központban, családi okok miatt. Cím a kiadóban. Cím a kiadóban. 1021

Frohner
alatt Hermann fodrász helyiség kiadó. Miklós ügyvédnél, Piac 28. 4968

Ellátás

Tisztességes
férfi kvártélyt kaphat azonnal. Ugyanott szép gramofon olcsón eladó. Teleki 88. 4995

Egy jó ebéd

2 deci borral, kenyérrrel 50 fillér, zóna reggeli 20 fillér. Kitűnő borok és sörök. Az ételek elsőrendű sertés- és marhahúsból készülnek. — **RÉVI OLCÓS VENDÉGLŐJE,** Kisállomással szemben, Hatvan ucca végén.

Kiadó lakás

Több
kisebb-nagyobb száraz raktárhelyiség műhelynek, raktárnak kiadó. Magyar Szab. Patkógyár, Híd u. 4. 4964

Uccai szoba
előszobával irodának, esetleg bútorozva is kiadó. Arany János u. 16. 4967

Egy szoba
(esetleg bútorozva is) május 1-re kiadó. Rothermere (Darabos u.) 20. 38

Csinosan
bútorozott különbejárattú két-rendbeli uccai szoba, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Simonffy 2-a. I. 1. 4971

Bútorozott
szoba különbejárattú egy személynek kiadó. Kölcsei ucca 1. sz. Csapó u. sarok. 39

Négyszobás
úr lakás áthelyezés miatt május 1-re kiadó. Miklós ucca 22. 4944

Május 1-re
négy szobás uccai lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg 38. 01

Bútorozott
szoba nyaralásra. Komlóssy út 30. egy, Hadházi ucca 30. kettő május 1-től kiadó. Értekezni: Komlóssy út 30. 1056

Elegáns
uccai bútorozott szoba különbejárattal magasabb állású tisztviselőnek, katonatisztnek május 1-től kiadó. Péterfia 21. 1046

Uccai
szoba, konyha kis családnak május 1-re kiadó. Maróthy György 38. 1048

Uccai
két szoba, konyha lakás sertéstartással kiadó. Vargakert, Herczeg ucca 8. 2135

Csinosan
bútorozott különbejárattú szoba kiadó. Paic ucca 43. II. 4. 4959

3 és 4 szobás
földszinti és emeleti lakások Hungária palotában májusra kiadók. 4973

Háromszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel, egyszobás fűtőkamrával május egytől kiadó. Arany János ucca 45. 31

Különbejárattú,
csinosan bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Simonffy 32. I. 4931

Egy
szoba, előszobás modern mellékhelyiséggel, parkirozott úri magánházban azonnal kiadó. Bethlen u. 17. 4942

Simonffy
ucca 13. szám alatt két másodemeleti uccai modern lakás kiadó. 3546

Három szoba,
konyha, pince, előszoba május 1-re kiadó. Szepességi u. 14. 4930

Három
szoba, fürdőszobás lakás május elsejétől olcsó bérrel átadó. — Hatvan u. 18. II. Értekezni: Simonffy u. 7., papírüzletben. 1999

Kiadó
május 1-re Széchenyi ucca 7. háromszobás lakás. Érdeklődni: házmesternél. 4922

Egy
szoba, konyha, speiz május elsejére kiadó. Értekezni: Simonffy u. 51. Házmesternél. 4943

Kiadó városi kislakások.
Különböző helyeken a következő városi lakások kiadók:

A Szoboszlai uti bérházban
kétszobás lakások folyó évi május hó 1-re, a Rakovszky uccai bérházban egy és kétszobás lakás f. évi május hó 1-re és a Bocskai-téri II. bérházban fsz. kétszobás lakás f. évi május hó 15-re.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Különbejárattú
csinosan bútorozott uccai parkettás szoba (külön WC) elsejétől kiadó. József kir. herceg 35., I. jobboldal. 4950

Különbejárattú
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. em. 5. 4987

Három szoba,
fürdőszoba, parkirozott udvar, jövizű kút, villany, egy szoba, konyha május 1-re kiadó. Csokonai u. 44. 2083

Bútorozott
szoba, konyha, két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. — Bocskay-tér 6. sz. 4979

Uccai
különbejárattú elegáns bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Széchenyi ucca 29. 4948

Uccai
különálló épületben középny. jó lakás kiadó május 1-re. Károly Ferenc József út 6. szám. Paczeltnél. 2096

Különbejárattú
kényelmes, elegánsan bútorozott tiszta szoba kiadó. Kossu 60. 2114

Lépcsőházi
különbejárattú uccai bútorozott féregmentes szoba május 1-re kiadó. Grosz, Nemzetőr u. 3. a.

Kiadó városi lakások.

A Szent Anna u. 10-12. sz. bérház félemeletén egy rendbeli négyszobás (jelenleg dr. Barabás Béla bérletében álló) I. emeleten két rendbeli háromszobás komfortos lakás f. évi május 1-re kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Egy
szoba, előszobás, minden mellékhelyiséggel parkirozott úri magánházban azonnal kiadó. — Barna u. 1. 4943

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás május elsejétől kiadó. Szepességi ucca 32., Széchenyi ucca sarokhoz második. 4980

Uj épületben
egy nagy szoba, előszoba, veranda, konyha, kamarás modern úri lakás kiadó. Boldogkert, Csóka ucca 15. Értekezni: Elsk Imrénél Gázgyár. 15

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. József kir. herceg u. 75. 4981

Olcso bérű
kétszobás és egyszobás lakások mellékhelyiségekkel kiadók. Hadházi ucca 27. 4918

Háromszobás modern
lakás kiadó májusra Rákossy Jenő u. 5. számú házban. Értekezni 15-55 telefonon. 4912

Kiadó
különbejárattú szépen bútorozott szoba Batthyány ucca 5. alatt. 4052

Kétszobás
lakás a Külsővásártér 9. szám alatt kiadó. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 2143

Irodának,
társaskörnek is nagyon alkalmas 4 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás május 1-re kiadó. Szent Anna 18. 2003

Kiadó
modern uccai szoba, konyha, speizos lakás. Zrínyi ucca 17. 2155

Három
szoba, fürdőszoba parkirozott udvar, jövizű kút, villany, egy szoba, konyha május 1-re kiadó. Csokonai 44. 2113

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fűtés. Lift, Szent Anna és Varga u. sarok. 2150

Kétszobás
tisztá udvari lakás csendes virágos udvarban, Kölcsey uccában májusra kiadó, azonnal elfoglalható. Vízvezeték, külön mosókonyha. Értekezni Szappanos ucca 22. 2165

Két
szoba, előszoba kiadó. Bánffy ucca 14. szám. Pályatest mellett. Homokkert. 2147

Két
nagy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó májusra. — Bethlen ucca 31. 2158

Különbejárattú
csinosan bútorozott uccai szoba május 1-re kiadó. Árpádtér 47., félemelet. 2152

Kiadó
udvari 2 szoba, konyha május 1-től vagy 15-től, Teleki u. 6. 1046

Különbejárattú
szép uccai bútorozott szoba olcsón május 1-re kiadó. Csapó ucca 94. 4991

Ötszobás
első emeleti uccai modern lakás május egyre kiadó. Rákosi Jenő ucca 4. 4414

Egyszobás,
konyhas lakás vízvezetékekkel és villanyvilágítással május 1-re kiadó. Lónyai u. 31., 6. ajtó. 4965

Svetits-bérházban
garzonlakás kiadó. Bemutattja: házfelügyelő 8-2-ig. 2127

Uccai
különálló épületben középny. jó lakás május 1-re kiadó. Károly Ferenc József út 6. Paczeltnél. 2129

Csinosan
bútorozott teljesen különbejárattú szoba május 1-re kiadó. — Bethlen 44. 2128

Kiadó
május 1-re 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 2154

Kétszobás
lakás Vár u. 7. sz. alatt kiadó. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 2144

Két szoba,
konyhas, előszobás tiszta, féregmentes lakás azonnal is átadó. Miklós ucca 11. sz., 5. ajtó. 1051

Villa lakás
modern, 4 szoba, május 1-re kiadó. Vilmos császár út 48. 2137

Két
kétszobás lakás azonnal kiadó. Böszörményi út 53. Villamos megállóval szemben. 2103

Háromszobás
uccai lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Eötvös u. 3. sz. 2157

Kossuth
18. alatt kettőszobás, előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 2174

Egy
uccai szoba, konyha, speiz május 1-re kiadó. Sámsoni út 12. 2169

Különbejárattú
uccai szoba üresen, udvari szoba bútorozva kiadó. Miklós ucca 21. 2170

Bútorozott
szoba olcsón kiadó. Hunyadi 17. 2172

3-4 szobás
lakás augusztus 1-re kiadó. Hunyadi 17. 1063

Két
szoba, konyha, speiz kiadó. Késses ucca 86. 1064

Háromszobás,
kétszobás, egyszobás lakás, üzlethelyiségek. Csapó 41. Értekezni: Szent Anna 7. 2161

Különbejárattú
udvari bútorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. — Batthyány u. 9. 2161

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLERÉRT
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSE
hétköznap, vasárnap 60 fillérért.
KÉT NAPILAP

sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennelfogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság

Lakást keresők

Három- vagy négyszobás modern lakást keresek augusztus 1-re. — Ajánlatokat kiadóhivatalba kérem. 4958

Nagyerdőben egészséges helyen azonnalra eladó, esetleg továbbra is bővíthető szobát keresek. Cím a kiadóban. 4926

Ingatlan

Eladó Hajdusoboszlón Bethlen uca 28. sarokház 1000 négyszögöl telekkel. A fürdő közelében 320 négyszögöl villatelek és 2 hold első osztályú szántóföld a Kutvölgyön. 4957

Kivételesen előnyös tőkebefektetés! Eladom Simonyi úti (Kardos-féle telek) 6 darab parcellára osztott 2465 négyszögöl területű villateleket egy tételben 30.000 P-ért. Ugyancsak egy tételben 10 házhelyre osztott homokkerti 3359 négyszögöl területű, — Budai Ézsaiás u. elején fekvő ingatlanomat 16.500 P vételárért. Felvilágosítást ügyvédek: dr. Kováts Jenő és dr. Papp Endre, Batthyány u. 14. sz. alatt adnak. 2040

Elsőrendű ház a városhoz közel kiadó. Tehemet nyári legeltetésre alkalmas. Dévai 29. 4955

Simonyi út 11. sz. alatt, a Homokkerten, Budapest Ézsaiás uca elején olcsó, fizetési feltételekkel parcellázott villatelekeket és házhelyeket. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédek, Batthyány uca 14. sz. 1602

Ház főútvonalon, vasutállomás közelében előnyös banktelherrel, bővebb fedelemmel eladó. Bővebbet Farkas gondnoknál, Miklós uca 33., délután. 4962

Eladó a baromvásártérrel szemben, Bözörményi út 71. sz. ház nagy istálló, 600 négyszögöl udvar. Értekezni Városi árvaszéknél, közgyűsnél. 2159

Öres telek két uccára nyíló eladó. Értekezni Erzsébet u. 14. Ugyanott farkaskutyakölyök eladó. 37

Két hold onódó föld októbertől kiadó. Értekezni reggel 8—10-ig. Nyomatató u. 9. 21556

Nyírábrányi háttérben, kövesút mentén 800 kat. holdas birtok folyó évi októbertől használatba adható vagy eladó. Értekezni a tulajdonosok megbízottjainál, Löcseinél, Vilmos császár körút 48. 4978

Ebese 62 hold elsőminőségű fekete föld kidó sok épülettel. Bárczy uca 3-b. 2167

Oktatás

Naményi gyorsíró- és gépirőskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesírástanítás, szépírástanítás külön órákban is. Miklós u. 8. 24

Eladás

Szőlőkaró, hasított, új akácából, 2 méteres, 3 éves, 10 fillérvél. Ispotály uca 19. 4992

Accumulátor, 6 voltos Bosch, motorkerékpárra alkalmas. Szent Anna 58. Pajtás. 1040

Gyönyörű új paplanlepedők, szenkészemélyes kávésbrosz, kézimunkák, képek olcsón eladók. Méliusztér 15. 4930

Gyermekágy, sezlón, asztalok, hokkerlik, — konyhaszekrény — elköltözés miatt eladók. Miklós uca 8., keresztépület. 4984

Akácfa felaprítva házhoz szállítva, mázsánként 2.60 és 2.80. Agárdi 6. Telefon: 32-04. 2162

Eladó két ágy sodronnyal, két éjjeli szekrény, ebédasztal, toaletttükör, lámpák, férfi varrógép. Széchenyi u. 12., I. emelt. 4985

Kanalas, 14 soros vetőgép és 2 méteres vasvályúk eladók. Bocskay tér 7. szám. 2166

Üvegtetőhöz vasráma, 150 cm. széles, 5 m. hosszú, eladó. Eötvös 84.

Eladó egy kicsi kutyaház, egy kis lisztaláda, egy kis stélási. Dobó u. 15. 1059

Szőlővesszők újléta telepekből, három éves, gyökeres és sima vesszők minden fajokban kaphatók. Arpadtér 33. Homok uca sarok. 36

Két darab ebédasztal 6 székekkel, gyermekágy sodronnyal, 5 HP. és 4 hengeres villanymotor eladók. Széchenyi uca 45. 1069

Soványítógép, használt konyhabútor, szekrény, mosdó, ágy eladó. Révész, Simonffy kettő C kapu. 4961

Csepel motorkerékpár eladó, esetleg kerékpárral ráfizetéssel elcserélhető. Apaffy uca 39. szám. 1053

Eledő elköltözés miatt egy új festett ágy, egy sodronny, hencser, kis és nagyobb kerek asztal. Deák Ferenc 22., keresztépület. 41

Eladó új téglá, használt traktor, pótkocsik, betonkeverő, habarcskeverő és anyagfelvonógépek. Fregoli gyorsfelvonók, motorok, vasgerendák, különféle szerszámok, irodafelszerelések. Egyetemi központi épület, földszint 48. Telefon 24-00. 2146

Motalkó 40 fillér literenként Grünfeldnél, Csapó 16., bent az udvarban. 4977

Eladó 15 hl. víztartály. Komlóssy u. 30. 1057

Tengeri, jól csirázó és árpa eladó. Pozsonyi út 5-a. 2151

Fagylaltapparát, komplett, 3 tartályos eladó. — Kéky, Piac uca 56. 4983

Bécsi kék házinyul, him, eladó. Sesztina uca 4. Kisállomás mellett. 1055

Három- és négyecolvasó eladó. — Klein, Hatvan u. 49. 4916

Egy szép növényű nagy kaktusz eladó. Vörösmarty u. 10. 43

Harmónika, kétsoros, alig használt, olcsón eladó. Rákóczi 13. Ottónál. 897

Málna, óriásszemű és magastörzsű nemspöszméte nagy választékban olcsón kapható Honvédtemető u. 18. sz. kertben 11—2 óra között és József kir. h. u. 12. alatt is. 2303

Jégszekrények hencserek, sörpultok vendéglősöknek kedvező fizetéssel olcsón eladók. Csók uca 3. sz. Ugyanott boroshordókat veszünk. 4956

Ablakok, ajtók többféle méretben eladók. Péczeli uca 4. 2098

Pászka leg-ja 75 fillér, nagyobb vételnél lényeges árengedmény. — Hitközség, Reáliskola uca 3. 4911

Ablakráma, 6 darab, 192x94 cm., eladó. Varga uca 12. S

Gyermekágy, ruhásszekrény, nagy ágy, éjjeliszekrény, sodronnyok, matracok eladók. Arany János 41. 4990

Másológép eladó. Csapó uca 10. szám, az udvari lakásban. 661

Motalkó literje 42 fillér, tiszta benzin 54 fillér. Kiszolgálás hitelesített kannákból. Emerich Lászlónál, Halköz. 4801

Három szoba, fürdőszobás modern lakás május elsejétől olcsó bérrrel átadó. Hatvan u. 18. II. Értékeznii: Simonffy u. 7., papírüzlet. 1999

Két darab 7 hónapos ártány eladó. Kocsira felszerelést veszek. Veres-egyházi Tamás u. 4. 2115

Most vegyen gyökérmentes elsőrendű tuskófát. Igen olcsón házhoz szállítja, míg a készlet tart: Prohászka és Társa, Bethlen u. 44. Telefon: 11-61. 2107

Tűzhelyek, függönyrudak, nyugágyak, kerti löcök, lócalabak, müllepek, locsolók Nagy vasúletében, — Csapó kanyar. 2115

Hegyaljai borok legolcsóbb árban kaphatók: Wesselényi u. 105. alatt. 1044

1932. évi tengeri, vetőmagnak alkalmas, eladó. Diószegi út 20. sz. 2003

Eladó hároméves fekete-tarka nagytejű tehén. Szecskavágó, boroshordó. Basahalom uca 11. 1054

Farkaskutya eladó. György uca 18. sz. — Mélyfúrásnál. 2133

1000 kbc. kéthengeres Harley Davidson kitűnő karban levő motorkerékpár alkalmi áron eladó. Királyi Ferenc uca 1. szám. (Sámsoni úti vámsorompónál). 1047

Üzlet berendezés és puld, stb. eladó. Csapó u. 15. Pásztor. 1047

Tűzifa, száraz, bükk-, tölgy- és gertyánfából aprítva, 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20 szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett, Telefon 10-24. 4295

1200 cm³ Harley Davidson motorkerékpár oldalokcsival potomáron eladó. Szabó Kálmán u. 25. 4928

Bútor

Gyermekkoscsit és sportkoscsit csak a Debreceni Vasbútorgyár gyártmányát vegyék. Elismert legszebb kivitel, legjobb minőség. Beszerezhető: Kántor cégnél is. 4339

Eladó jókarban olcsón szekrények, ágyak, asztal, székek sparthert, konyhakredenc, Széchenyi 6. sz. Grünmanné. 4966

Világos keményfa hálósobabútor, alig használt, eladó. József kir. herceg u. 45. Háttul az udvarban. 4942

Használt kertgarnitúra eladó. Piac 81., II. emelet, Dr. Gorove. 1050

Hálók, ebédő, hencser, asztal, hockeri, szék, hintaszék, gardroszekrény, konyhakredenc, íróasztal, siffon, ágy, előszobafal olcsón kapható. Hatvan 21.

Többféle antik bútorok, mészáros jégszekrény, rézágak, kerti bútor, Wertheim szekrény, Pfaff bőrvarrógép, dívány, sezlón, állófogasok, fotellek, szekrények, — márványmosdók eladók. Csapó 6. 2133

Vétel

Tejűtöt, tejmérőt, tejeskannákat, permezőt megvételre keresek Klein Bethlen uca 19. 4960

Kényszerkölcsonkötvényért legmagasabb árát Balázs bankiroda, Piac 89., fizeti. Ingatlan-kölcsonk folyósíttatása. 4750

Felesleges kályhát, ócskavas-, réztárgyait költöztetni, legjobban eladhatja Simonffy uca 57. 4931

Kényszerkölcsonkötvényt legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 4763

Keresünk megvételre 1 darab jókarban levő 4000 literes víztartányt. — Ajánlatokat kérjük Szoboszó ut 5. szám alá leadni. 4969

Fürdőkályhát, mosdót, használtat, — keresek megvételre. Nagy szerelő, Gara u. 15. 2175

Tejet keresek állandó kihordásra tüzletbe. Debreczeni, Végkedvű M. uca 25. 47

Különféle

Tej szállító kiszagdik! Minden liter tej után 20 pengő vásárlási utalványt kaphat a Takarékság Részvénytársaságnál, ha igazolja, hogy biztos, állandó helyre szállítja a tejet. Ez utalványokkal úgy vásárolhat, mint a készpénzzel Debrecen 46 régi nagy, megbízható üzletében. Felvilágosításért forduljon az irodához, Debrecen, Deák Ferenc uca 6. szám (udvarban). 34

Szobafestést legolcsóbban vállal Kardos, — Sas u. 2. 4975

Megjött a mézédés jaffai narancs. Délgyümölcs olcsó vásár. Simonffy uca 2. 2

Kiszagdik figyelmébe! Félészterdőre előre megkaphatják szállítandó tejmennyiségük árát a Takarékság Részvénytársaság által nyújtott vásárlási utalványokban, melyekkel készpénzáron vásárolhatnak mindent Debrecen 46 régi nagy megbízható, közkedvelt üzletében. Felvilágosításért és vásárlási utalványokért forduljon az irodához, Debrecen Deák Ferenc uca 6. (udvarban). 33

Eltörött dísztárgyak, nippel, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegyet villanygépeket becserelelünk, Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 4383

Poloskairást cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkánytér kapható. Kossuth uca 47. Nánásy. 4693

Költöztetéseket legolcsóbban eszközöl Csengeri, Simonffy u. 30. Telefon: 32-21, 19-18. 4898

Elveszett egy lorgnette csütörtök d. e. 11 óra tájban a Csapó u. pártatlan oldalán, a csizmadiaszinig. Kérem a megtalálót juttassa el dr. Fischerné, Csapó uca 54. szám. 40

Házivarrónő napi 1.50 filléért házakhoz ajánlközik, felsőruha és fehérneművarrást vállal. Bercsényi u. 81., 3. ajtó. 686

Költöztetés minden elfogadható árban vállal Léndenfeld, Külsővásártér 10. Telefon 32-01. 4972

Költözködés és nyaralás előtt a régi és rossz kereteit restaurálja Gajdos műaranyozó, Piac u. 63. Ujakt legolcsóbb árban készit. 2091

Kilós maradékokból alkalmas ruháknak, kötények, bluzok, sálak, kalapok díszítések. Dégenfeldtér, Tisza-palota. 4946

Fehérhímzést olcsón vállalom. Cimet a Független Ujság kiadójaiba kérem leadni. 666

5 liter napi tejszállítást igazoló kiszagdiknak 100 pengős, állandóan kimerítve tartható hitelkeretet nyújtunk. Az erről szóló vásárlási utalványokkal Debrecen 46 régi nagy, megbízható, közkedvelt üzletében szerezhet be mindent, amire csak szüksége van családjának. Felvilágosításért, vásárlási utalványért forduljon az irodához: Debrecen, Deák Ferenc uca 6. (udvarban). 35

Husfűstölés olcsón, kifogástalanul. Teleki uca 88. alatt Bébernél. 350

Téglagyár használatra készre kiadó. Felvilágosításért nyujt Tyroler ügyvéd. Werbőczy u. 2. 4986

Hentes-, mészárosüzlet megnagyobbításához társat keresek, akár nő, akár férfit. 800—1000 pengőig. Cím a kiadóban. 1049

Elveszett fehérszőrű, Lulu nevű, nyírott kis nőtény kutya, feje és farka bojtos. Megtaláló jutalmat kap: Hatvan u. 70. sz. 1061

A kiadásért felelős: Thury Levente. Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai környógépén, Debrecen, Piac uca 49. szám alatt.